

HANZA

ÅRSREDOVISNING 2018

HANZA

INNEHÅLL

Detta är HANZA	4
Året i korthet	6
Vd har ordet	8
Verksamhet och teknologier	10
Marknad och trender	12
Kundcase – Getinge	14
Medarbetare	16
Aktien och ägarstruktur	18
Hållbarhet	20
Revisorns yttrande	25
Förvaltningsberättelse	26
Koncernens rapport över totalresultat	31
Koncernens balansräkning	32
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	34
Koncernens rapport över kassaflöden	35
Moderbolagets resultaträkning	36
Moderbolagets balansräkning	37
Moderbolagets förändringar i eget kapital	39
Moderbolagets rapport över kassaflöden	40
Noter	41
Försäkrar	72
Revisionsberättelse	73
Bolagsstyrningsrapport 2018	76
Styrelse	80
Ledande befattningshavare	81
Definitioner	82
Adresser	83

KALENDER

HANZA publicerar:

- Delårsrapport avseende perioden januari-mars 2019:
7 maj 2019
- Delårsrapport avseende perioden januari-juni 2019:
30 juli 2019
- Delårsrapport avseende perioden januari-september 2019:
29 okt 2019

Årsstämma

HANZA Holding AB:s årsstämma 2019 kommer att äga rum den 7 maj 2019 i Stockholm.

Aktieägare är välkomna att kontakta valberedningen inför årsstämman 2019 med förslag eller synpunkter:
Styrelseordförande Mikael Smedeby,
Telefon +46 70 816 18 75,
E-mail mikael.smedeby@lindahl.se

6

Året i korthet

16

Medarbetare

14

Kundcase,
Getinge

” HANZA leder en ny, rationell tillverkningsindustri som präglas av innovation och effektivitet.

8

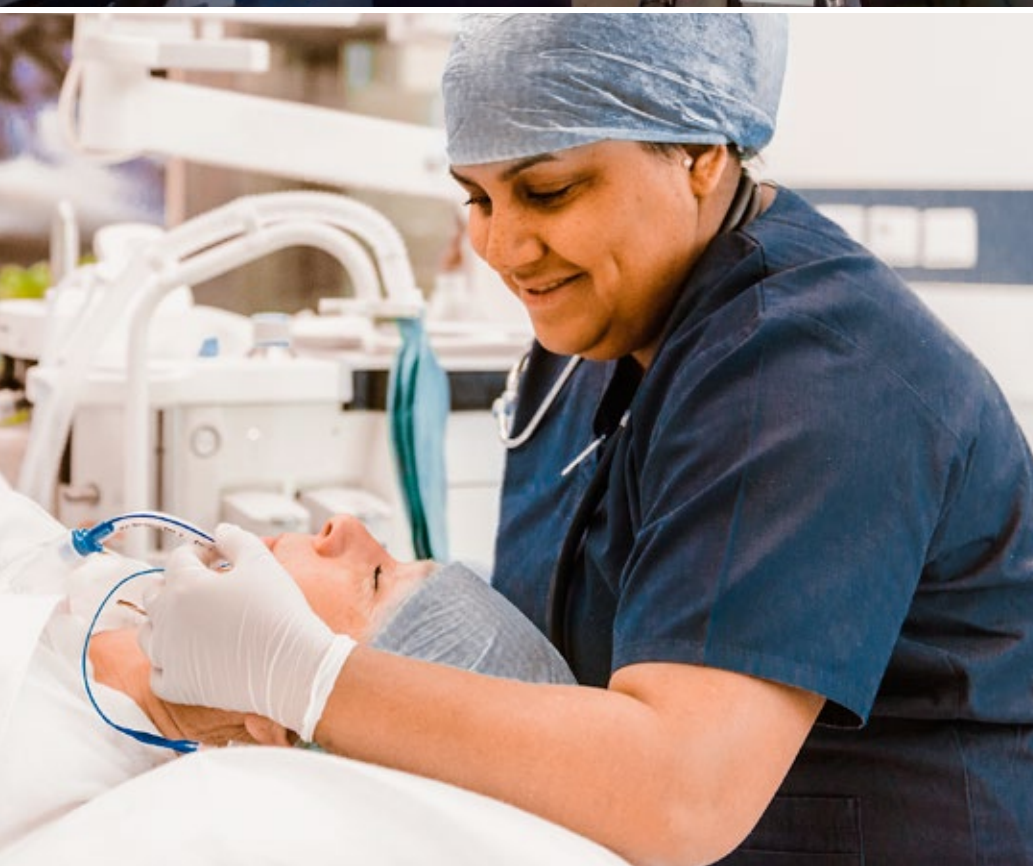
Vd har ordet

10

Verksamhet
och teknologier

” År 2019 har inletts med god efterfrågan, och vi arbetar med att realisera vår färdplan för HANZAs tredje utvecklingsfas, som bedöms att sträcka sig fram till år 2022.

DETTA ÄR HANZA

HANZA representerar en ny rationell tillverkningsindustri som präglas av innovation och effektivitet. HANZA grundades 2008 och är idag ett internationellt bolag med en miljardomsättning.

I takt med att kostnadsläget förändras i utvecklingsländer, och kvalitets- och miljökrav skärps, flyttas produktion kontinuerligt till nya geografiska områden. I dag är det vanligt att delar till industriella produkter tillverkas i flera fabriker i olika länder. Det skapar en lång och komplex tillverkningskedja, vilket bland annat medför ökade produktions- och fraktkostnader, försämrade produktionsflexibilitet, högre kapitalbindning och ökad sårbarhet för leveransstörningar.

För att möta den ökande globala konkurrensen är det avgörande för europabaserade produktägare att optimera och rationalisera tillverkningskedjan.

HANZA erbjuder en unik kombination av rådgivning och skräddarsydda tillverkningslösningar vilket möjliggör en ökad tillväxt och lönsamhet för kunderna. HANZA erbjuder affärsrådgivning för att hjälpa såväl stora som små kunder med egna produkter att nå sina tillväxt- och lönsamhetsmål genom att skapa effektivare tillverkningslösningar, en tjänst vid namn MIG™.

HANZAs tillverkningslösningar bedrivs i huvudsak i egna fabriker, men också genom samarbeten med strategiska tillverkningspartners.

HANZA har i dagsläget verksamhet i fem tillverkningskluster; Sverige, Finland, Estland, Centraleuropa (Polen och Tjeckien) samt Kina. Bland HANZAs uppdragsgivare finns ledande bolag som ABB, Epiroc, Getinge, Saab Defense och Siemens.

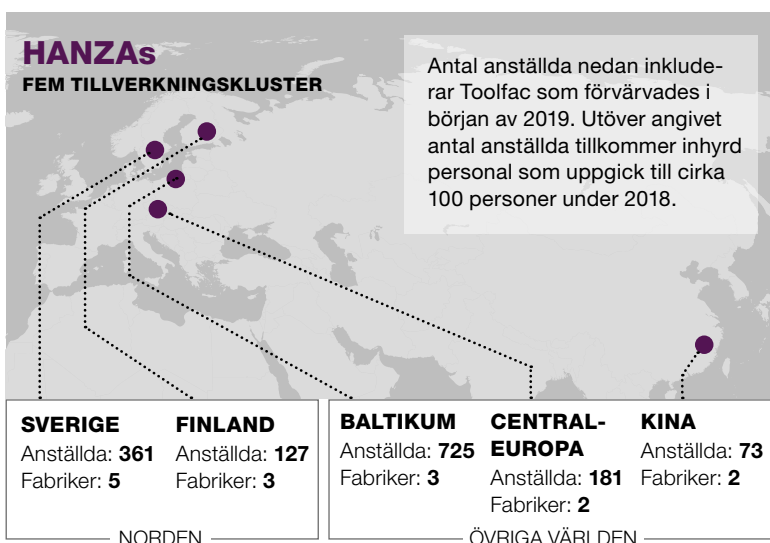
Verksamheten redovisas uppdelad på följande segment:

- Norden – Tillverkningskluster som ligger inom eller i närheten av HANZAs primära geografiska kundmarknader, vilka i dag utgörs av Sverige, Finland och Norge. I dag utgörs dessa kluster av Sverige och Finland. Verksamheten inom dessa områden kännetecknas av en hög automatiseringsgrad samt ett nära samarbete med kundernas utvecklingsavdelningar.
- Övriga världen – Tillverkningskluster utanför HANZAs primära geografiska kundområden, men i närhet till viktiga slutkundsområden. Idag utgörs dessa kluster av Baltikum, Centraleuropa (nära Tyskland med flera) och Kina (i Kina). Verksamheten kännetecknas av ett högt arbetsinnehåll, omfattande komplex montering, samt fokus på effektiv logistik.
- Affärsutveckling – Kostnader och intäkter som inte fördelas till tillverkningsklustren, vilket huvudsakligen är koncerngemensamma funktioner inom moderbolaget, samt koncernövergripande justeringar som inte allokeras till de övriga två segmenten.

Som en konsekvens av globaliseringen ökar kontinuerligt efterfrågan på HANZAs tjänster. Tillverkningskedjor i behov av modernisering inom HANZAs primära kundområden förväntas uppgå till mycket stora belopp de närmaste åren.

HANZA I KORTHET

HANZA moderniserar och effektiviserar tillverkningsindustrin. Genom att samla olika tillverkningsteknologier lokalt, skapar bolaget kortare ledtider, mer miljövänliga processer och ökad lönsamhet åt sina kunder. HANZA grundades år 2008, omsatte år 2018 drygt 1,8 miljarder kronor och har verksamhet i Sverige, Finland, Estland, Polen, Tjeckien och Kina. Bland HANZAs uppdragsgivare finns ledande bolag som ABB, Epiroc, Getinge, SAAB Defense och Siemens.

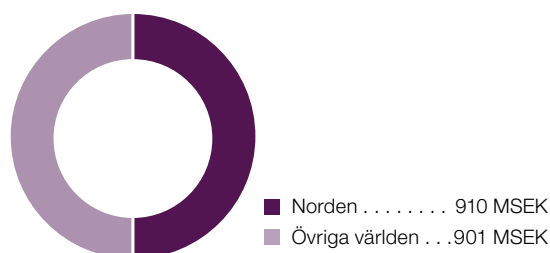

37,5%
SOLIDITET

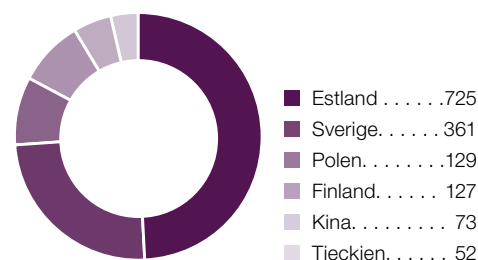
1 467
MEDELANTAL ANSTÄLLDA

1 811
OMSÄTTNING I MSEK

EXTERN FÖRSÄLJNING PER SEGMENT

MEDELANTAL ANSTÄLLDA PER LAND

VISION

Att vara en unik värdeskapande affärspartner inom tillverkning.

Detta betyder att HANZA eftersträvar att skapa ett högre kundvärde än traditionella kontraktstillverkare kan erbjuda.

AFFÄRSIDÉ

Att utveckla och erbjuda tillverkningslösningar och rådgivande tjänster för att öka tillväxt och vinst för HANZAs kunder.

Konkret sker det dels genom att HANZA utvecklar fabriksparker och tillverkningskluster, där produkter kan tillverkas rationellt, till lägre kostnad och mindre miljöpåverkan jämfört med traditionella kontraktstillverkare, dels genom att HANZA utvecklar värdeskapande rådgivningstjänster kopplade till produkttillverkning.

FINANSIELLA MÅL

- Omsättningstillväxt om lägst 10 procent per år över en konjunkturcykel.
- Genomsnittlig rörelsemarginal om lägst 6 procent över en konjunkturcykel
- Soliditet om lägst 30 procent.
- Utdelning med cirka 30 procent av resultatet efter skatt

STRATEGI

HANZA ska nå sina mål genom:

- Affärsrådgivning – att erbjuda kvalificerad affärsrådgivning vilket möjliggör ökad tillväxt och lönsamhet för bolagets kunder.
- Tillverkningskluster – att utveckla ett brett spektra av tillverkningsteknologier på ett fåtal strategiska geografiska områden.
- Kundportfölj – att skapa en välbalanserad kundportfölj för att sänka affärsrisken och ge kostnadsfördelar för såväl HANZA som bolagets kunder.
- Förvärv – att genom strategiska förvärv komplettera geografi, teknologi eller kundportfölj.

ÅRET I KORTHET

- Nettoomsättningen uppgick till 1 810,6 MSEK (1 399,7)
- Koncernens rörelseresultat uppgick till 54,1 MSEK (35,7)
- Resultat efter skatt uppgick till 20,8 MSEK (16,4), vilket motsvarar 0,74 SEK per aktie (0,69)
- Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 113,5 MSEK (72,0)
- Styrelsen föreslår en utdelning om 0,25 SEK (0,00) per aktie

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET OCH EFTER DESS UTGÅNG

HÄNDELSER UNDER 2018

Förvärv

HANZA förvärvade i februari Wermland Mechanics Group AB, en svensk ledande tillverkare av tunnplåtsdetaljer med ca 200 anställda och en årsomsättning om cirka 360 MEK. Köpeskillingen bestod av en fast del om 145 MSEK och en rörlig tilläggsköpeskillning om högst 22,5 MSEK. För att finansiera förvärvet och stärka den finansiella ställningen genomförde HANZA en garanterad företrädesemission i februari om cirka 60 MSEK. Förvärvet har under år 2018 integrerats i HANZAs tillverkningskluster i Sverige.

Nya kundkontrakt

- Harju Elekter Elektrotehnika AS, som utvecklar utrustning för kraftdistribution, tecknade i februari en produktionsorder för ett årligt värde överstigande 3 miljoner euro avseende tillverkning av mekaniskskåp och plåtkonstruktioner.
- Apstec Systems tecknade i mars ett flerårigt tillverkningsavtal med HANZA, med en initial order om cirka 12 MSEK, rörande leveranser av kompletta säkerhetssystem som möjliggör upptäckt av vapen och explosiva enheter för att skydda områden från terroristattacker. HANZA har ansvarat för industrialiseringen.
- Silva, marknadsledarna inom utrustning för utomhussport, tecknade i mars avtal om att HANZA ska ta över Silvas tillverkning i Shenzhen, Kina. Affären bedöms överstiga 100

MSEK över en femårsperiod och är ett resultat av en så kallad MIG-analys som HANZA gjort för att utvärdera Silvas tillverkningsstrategi.

- Materialhanteringsföretaget Rocla tecknade i oktober avtal om tillverkning av elektriska paneler, kontaktoraggregat och kabelstammar för nya generationens gaffeltruckar.
- Livsmedelsföretaget Picadeli tecknade i december avtal om tillverkning av elektronik till bolagets salladsdiskar, vilket kompletterar en befintlig affär som HANZA levererar från bolagets fabriker i Värmland, varvid HANZA ansvarar för komplett tillverkning av produkterna.

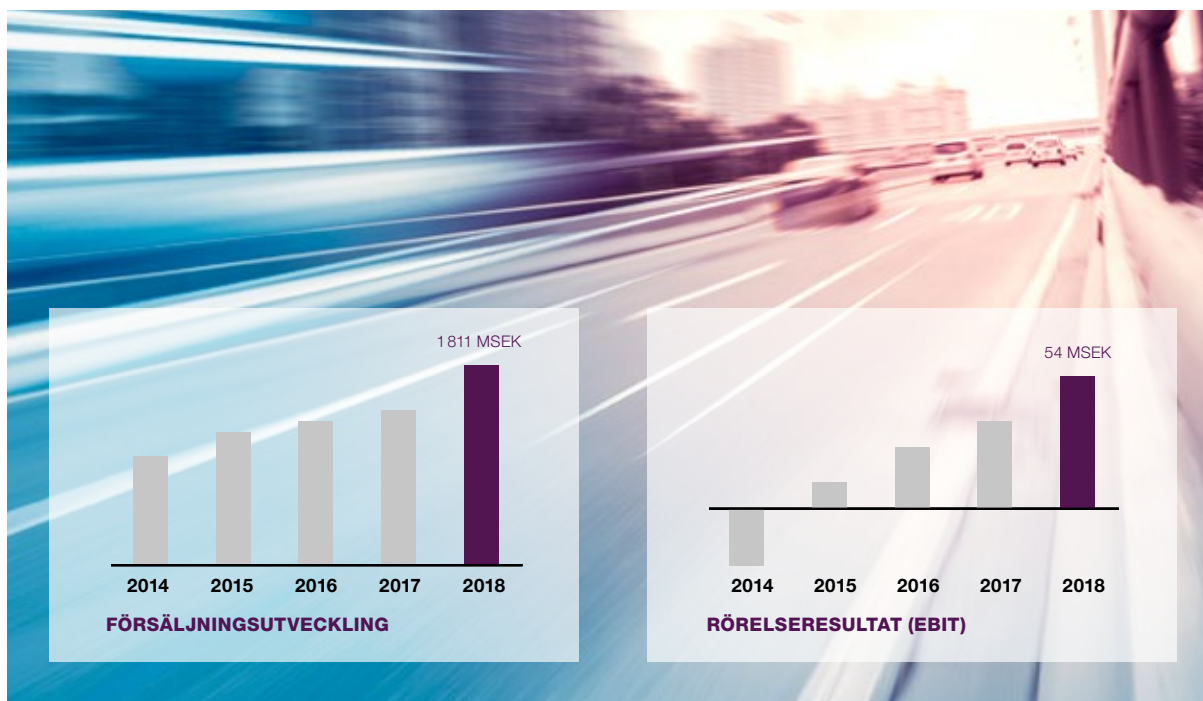
Nya finansiella mål

I augusti fastställde styrelsen en strategi för den förestående expansionsfasen, varvid även HANZA-koncernens finansiella mål och utdelningspolicy justerades enligt följande:

- Genomsnittlig omsättningstillväxt lägst 10 procent per år över en konjunkturcykel (oförändrat)
- Genomsnittlig rörelsemarginal lägst 6 procent (5) över en konjunkturcykel
- Soliditeten ska minst uppgå till 30 procent (oförändrat)
- Utdelning med cirka 30 procent (25) av resultatet efter skatt

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER PERIODENS UTGÅNG

- HANZA förvärvade i januari 2019 finska Toolfac Oy, en högteknologisk leverantör av skärande bearbetning. Bolaget har cirka 60 medarbetare och en årsomsättning om cirka 80 MSEK. Köpeskillingen utgörs av en kontantdel, en aktiedel och en tilläggsköpeskillning, vilket sammanlagt bedöms uppgå till cirka 34 MSEK. Förvärvet kommer att integreras i HANZAs tillverkningskluster i Finland.
- I februari 2019 tecknade HANZA ett flerårigt, globalt tillverkningsavtal med företaget Epiroc avseende leveranser av mekanik och delsystem för utrustning till gruvindustrin.
- I mars 2019 godkändes HANZA för handel på Nasdaq Stockholms huvudlista. Aktien handlas på Nasdaq Stockholm Small Cap från den 25 mars 2019.

NYCKELTAL

	2018	2017	2016	2015	2014
Nyckeltal enligt IFRS					
Nettoomsättning, MSEK	1 810,6	1 399,7	1 305,8	1 206,4	984,6
Rörelseresultat (EBIT), MSEK	54,1	35,7	25,2	51,1	-23,3
Årets resultat, MSEK	20,8	16,4	1,9	37,5	-33,6
Resultat per aktie före utspädning, SEK ¹	0,74	0,69	0,08	2,94	-4,27
Utdelning per aktie, SEK ²	0,25	–	–	–	–
Medelantal anställda	1 407	1 305	1 346	1 169	983
Alternativa nyckeltal					
EBITDA-marginal, %	6,3	5,7	5,6	7,5	1,0
Rörelsemarginal, %	3,0	2,6	1,9	4,2	-2,4
Operativa segmentens EBITA, MSEK	71,3	40,1	30,0	13,0	-4,1
Operativ EBITA-marginal, %	3,9	2,9	2,3	1,1	-0,4
Operativt kapital, MSEK	670,7	451,3	495,5	498,3	332,2
Räntabilitet på operativt kapital, %	10,9	7,6	5,1	12,3	-7,3
Kapitalomsättning på operativt kapital, ggr	3,2	3,0	2,6	2,9	3,1
Avkastning på sysselsatt kapital, %	8,5	7,0	4,8	11,9	-5,8
Räntebärande nettoskuld, MSEK	260,2	142,0	226,7	244,2	185,9
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,6	0,5	0,8	1,0	1,3
Nettoskuldsättning i förhållande till EBITDA, ggr	2,3	1,8	3,1	2,7	18,2
Soliditet, %	37,5	40,2	35,6	32,7	25,3
Eget kapital per aktie vid periodens utgång, SEK ¹	13,70	12,79	11,98	11,37	17,05

1) Tidigare års värden har omräknats med anledning av fondemissionselement i företrädesemission under första kvartalet 2018.

2) 2018, föreslagen utdelning.

De alternativa nyckeltalen ovan anses relevanta då de ger en bild av HANZAs operativa lönsamhet, finansieringens fördelning mellan eget kapital och extern finansiering, avkastning på insatt kapital samt bolagets finansiella risk. Avstämningstabeller för alternativa nyckeltal samt motiv till användningen av varje enskilt nyckeltal finns publicerade på bolagets hemsida.

FORTSATT GOD UTVECKLING AV HANZA

Sedan vi grundade HANZA år 2008 har koncernen vuxit snabbt och vi närmar oss två miljarder kronor i årsomsättning. Avgörande har varit att vi har behållit vår kompasskurs och byggt HANZA långsiktigt och metodiskt.

I en första fas skapade vi koncernen genom att förvärva och bygga upp fabriker med olika tillverkningsteknologier. I en andra fas flyttade vi ihop dessa fabriker till fem utvalda områden, så kallade tillverkningskluster, i Sverige, Finland, Baltikum, Centraleuropa och Kina. Parallellt utvecklade vi under denna fas speciella unika rådgivningstjänster, för tillverkningsindustrin. I vår nuvarande fas, den tredje fasen, är siktet inställt på att ytterligare effektivisera våra fem kluster, samt addera nya geografiska kundområden till HANZA. Vår tydliga affärsmodell och denna metodiska uppbyggnad av HANZA börjar bli känd, ändå är den värd att repetera då den förklarar HANZAs aktiviteter – både historiska och kommande.

ÅR 2018, ETT FRAMGÅNGSRIKT ÅR

HANZA är en industrikoncern under fortsatt uppbyggnad, och 2018 var ett framgångsrikt år. Vi fick ytterligare bevis på vår affärsmodell genom nya viktiga kundkontrakt. Dessutom gläds vi åt det förtroende vi fått från aktiemarknaden. I början av året genomförde vi en företrädesemission för att finansiera förvärvet av tunnplåtsföretaget Wermech - en emission som blev kraftigt övertecknad. Vi avslutade också ett viktigt operationellt projekt i Sverige genom vilket vi adderade två tillverkningsteknologier, värmebehandling och oförstörande provning.

Även utanför Norden genomförde vi en betydande utveckling av vår verksamhet, främst i Narva, där bland annat fabriken tidigare affärssystem ersattes med HANZA-koncernens gemensamma ERP-system och en fullständig processgenomgång rörande varulager, underlag för värdering och rutiner genomfördes.

Ett annat fokusområde var vidareutvecklingen av koncernens organisation. I inledningen av 2018 genomfördes en större organisationsförändring för att spegla klusterstrukturen och vi definierade även nya rörelsesegment för att resultatredovisningen bättre ska följa koncernens affärsmodell. Genom den nya segmentsindelningen kan vi följa utvecklingen av

Sverige, under segmentet Norden. Rörelsemarginalen för segmentet ökade till 7,4 procent för år 2018, vilket är en god lönsamhetsnivå inom tillverkningsindustrin.

Vidare gav vårt viktiga arbete med rörelsekapitalet ett fortsatt starkt kassaflöde. Det möjliggör bland annat amorteringar och vi har sedan utgången av första kvartalet 2018, det vill säga efter förvärvet av Wermech, minskat skulden med 20 procent, motsvarande 69 miljoner kronor, varav 29 miljoner kronor under sista kvartalet 2018. Nettoskulden var vid årsskiftet 260 miljoner kronor.

ÅR 2019, EN BRA INLEDNING

År 2019 har inletts med god efterfrågan, och vi arbetar med att realisera vår färdplan för HANZAs tredje utvecklingsfas, som bedöms att sträcka sig fram till år 2022. Vi har redan i januari 2019 tagit ytterligare ett viktigt steg i koncernens utveckling genom förvärvet av Toolfac, med specialkompetens inom tillverkning av trycksatta komponenter för hydraulik och pneumatik. Toolfac kommer under 2019 att integreras i vårt finska kluster, som ingår i segmentet Norden. Toolfac är ytterligare ett kvalificerat tillskott i vår omfattande verktygslåda som består av olika tillverkningsteknologier för våra kunder.

Under inledningen av 2019 genomförde vi även ett byte av marknadsplats för HANZAs aktie, från First North till Nasdaq Stockholms huvudlista. Listbytet görs bland annat för att erhålla den kvalitetsstämpel som följer av att möta de betydligt högre krav som ställs på huvudlistan. Ett listbyte möjliggör även för nya institutionella placerare att investera i HANZA.

Vår innovativa affärsmodell i kombination med ett strikt fokus på kundvärde och långsiktighet ger oss betydande konkurrensfördelar. Och det som gör HANZAs resa möjlig är vårt fantastiska team av engagerade medarbetare. Sammanfattningsvis ser vi mycket ljus på framtiden.

Erik Stenfors, vd

”

Det som gör HANZAs resa möjlig
är vårt fantastiska team av
engagerade medarbetare

VI ERBJUDER TOTALLÖSNINGAR ...

Genom att samla kompetens och olika tillverkningsteknologier tar HANZA ett helhetsgrepp och skapar ett mervärde för kunden genom att reducera antalet parter kunden behöver ha kontakt med. En komplett och samlad kontraktstillverkning förstärker kundens kontroll över tillverkningskedjan och främjar effektivitet i produktionen.

HANZA erbjuder förutom kontraktstillverkning även kvalificerade rådgivningstjänster; en tjänsteprodukt inom tillverknings-lösningar – Manufacturing Solutions for Increase Growth and Earnings ("MIG") samt en miljöinriktad tjänst – Material Compliance Solution ("MCS"). Med MIG analyseras och förbättras kundens tillverkningskedjor, och det skapar förutsättningar för högre tillväxt och förbättrad lönsamhet. MCS resulterar i en rapport där efterlevnad av miljödirektiv följs upp och komponentdata spåras mot materiallistor, som förbättrar kundens möjligheter att möta nya och strängare miljödirektiv. HANZA blir därmed en strategisk affärspartner som skapar mervärde till kunden genom hela produktivscykeln. Rådgivningstjänsterna står idag för en begränsad del av bolagets nettoomsättning och HANZA gör bedömningen att de inte heller framöver kommer att stå för en väsentlig del av bolagets nettoomsättning.

STYRKOR OCH KONKURRENSFÖRDELAR

HANZAs breda och integrerade utbud av tillverkningsprocesser ger hög flexibilitet, kapacitets- och kvalitetskontroll i enlighet med överenskommelse med olika kunder, vilkas efterfrågan kan variera betydligt och med kort framförhållning. HANZA har en tydlig konkurrensfördel då kunden endast behöver nyttja en kontraktstillverkare med all verksamhet integrerad, i stället för att kunden behöver arbeta med fler parter under egen synkronisering inklusive slutmontering och leverans till kund.

FÖRMÅGA ATT STÄLLA OM VERKSAMHETEN EFTER ÄNDRAD EFTERFRÅGAN OCH BEHOV

Tillfälliga svängningar och systematiska förändringar i marknadens efterfrågan kan medföra att kundernas beställningsvolymen kan variera betydligt. HANZAs produktion och försäljning till olika kunder kan därför vara svår att prognosticera. Genom att kontrollera tillverkning av såväl produktens olika komponenter som slutlig sammansättning inom den egna

koncernen och det aktuella klustret, kan HANZA snabbt ställa om tillverkningen med hänsyn till förändrade situationer och kundens kapacitetsbehov. Friställda resurser från en produktion kan allokteras till parallell produktion för en annan kund inom samma fabrik. Genom att samla resurser inom samma geografi (tillverkningskluster) kan HANZA även dela personal och kompetens mellan olika fabriker, allteftersom efterfrågan varierar. Övriga reduktioner i olika kunders beställningar som inte kan pareras genom intern omfördelning av personal kan innebära att kostnader inte kan fördelas på kunder.

KORTA LEDTIDER

HANZA har skapat en organisation som möter kundens krav på tydlig kommunikation och korta ledtider. HANZA bygger upp kundens egen produktionsenhet i en så kallad "business unit", där alla resurser som krävs för varje specifikt projekt samlas, såsom projektledning, planering, inköp, produktion och kvalitet med mera.

TOTALLÖSNINGAR

HANZA kan medverka genom hela produktivscykeln. HANZA bygger prototyper, ger kunden feedback på industriell design och layout sett ur produktionsaspekt, sammansättning, leverans samt eftermarknad. HANZA har lång erfarenhet inom produktionsteknik och industrialisering för allt ifrån lågvolymprodukter till volymproduktion i ett stort antal branscher. Tillsammans med bolagets kunder beslutas var och hur den aktuella produkten ska tillverkas för att uppnå optimala logistikarrangemang och värde för kunden och HANZA.

DYNAMIK OCH FLEXIBILITET

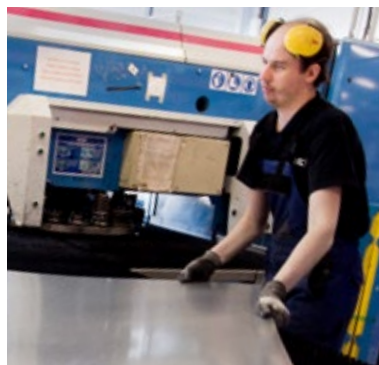
HANZA eftersträvar enkelhet. Olika kunders verksamheter kräver ofta högt tempo, och det ställer höga krav på dynamik och flexibilitet hos deras samarbetspartners. HANZA fokuserar på snabbhet, enkelhet och effektivitet för att tillgodose olika kunders behov.

... MED VÅRA TEKNOLOGIER

MASKIN- BEARBETNING

HANZA erbjuder bland annat svarvning, fräsning, gnistning, slipning, värmebehandling och oförstörande provning. Bolaget erbjuder bearbetning av såväl stora som små detaljer i olika serie- storlekar.

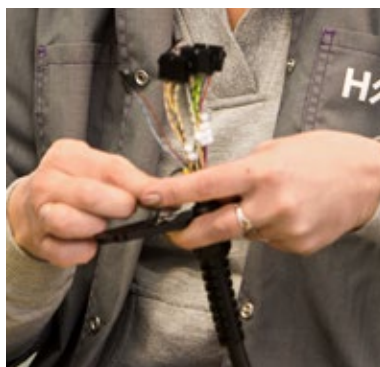
PLÅTBEARBETNING

HANZA har ett erbjudande som omfattar både tunn- och grovplåt. Förutom stansning, skärning och bockning erbjuds robotsvetsning, manuell svetsning, ytbehandling och lackering.

KRETSKORT

HANZA har kompetens i spännvidd från montering av flexkort till montering av stora kretskort. Med senaste teknik inom AOI (Automated Optical Inspection), röntgen, selektivlödning och testning upprätthålls en hög kvalitetsnivå. Blyad och oblyad process inom ytmontering och våglödning kombineras med ingjutning och lackeringsprocesser av kretskort.

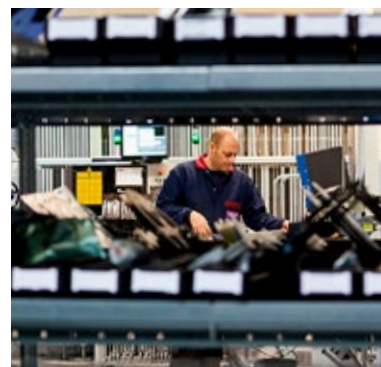
KABLAG

HANZA tillverkar och levererar kablage och kablagestammar för olika applikationer, bland annat prototypkablage, volymkablage, ingjutning och märkning.

SLUTMONTERING OCH TEST

Som komplement till de olika tillverkningsteknologierna erbjuder HANZA komplex montering, produkttester och emballering av färdigställda produkter. Detta förenklar för kunden och skapar samtidigt en mer hållbar tillverkningsmodell med avseende på konkurrenskraft och miljöpåverkan.

LOGISTIK

HANZA erbjuder produktion för kundens räkning fördelat över ett antal produktionsanläggningar i olika länder och svarar inom ramen för detta för en optimerad och effektiv intern och extern logistik.

FOKUS PÅ KOSTNAD OCH LEDTID

När ett företag tillverkar produkter som ägs av, och på uppdrag av, ett annat företag kallas det vanligen kontraktstillverkning. Kontraktstillverkning är vanligt förekommande inom elektronik- och mekanikproduktion.

Kontraktstillverkning växte framförallt fram under 90-talet när produktbolag började outsource tillverkningen av diverse komponenter för den slutliga produkten, till exempel kretskort, svarvade delar eller plåtkassiner. Idag är det vanligt att ett antal kontraktstillverkare tillverkar olika delar av kundens produkt. De främsta anledningarna till att större produktbolag väljer att outsource tillverkning till kontraktstillverkare är:

- **Kostnadsreduktion:** Produktbolaget behöver inte investera i den utrustning och de maskiner som erfordras för att tillverka de produkter/komponenter som kontraktstillverkaren tillverkar. Produktbolaget behöver inte heller ha lika många anställda vilket minskar lönekostnaderna.
- **Förbättrad resursallokering:** Produktbolagets främsta styrka är ofta att marknadsföra och sälja sina produkter. Om tillverkningen är outsourcad till en kontraktstillverkare kan produktbolaget fokusera på sina kundrelationer och upprätthålla en mer flexibel och effektiv organisationsstruktur.
- **Ökad innovation och kvalitet:** När ett produktbolag letar efter en tredje part för att producera en komponent eller en hel produkt under eget varumärke, kommer produktbolaget först att försäkra sig om att kontraktstillverkaren kan leverera med erforderlig kvalitet. Därför brukar kontraktstillverkaren som får uppdraget ofta vara specialist på tillverkning av den specifika komponenten. I det avseendet ses kontraktstillverkaren som en specialist eller expert vid tillverkning och leverans av produkten eller tjänsten. Detta säkerställer att produkten som ska användas kommer att vara av erforderlig kvalitet.

MARKNADEN

Den totala kontraktstillverkningsmarknaden är betydande och spänner över olika företag med alltifrån tillverkning av singelkomponenter i långa produktserier till tillverkning av sammansatta produkter med högre förädlingsvärde. Vid traditionell kontraktstillverkning beställer kunden de komponenter som ska ingå i produkten från olika leverantörer. Kunden kan därefter slutmontera produkten själv, alternativt lägga ut monteringen på en annan leverantör. Traditionell kontraktstillverkning är i huvudsak beroende av stora volymer, är ofta nischad på ett fåtal komponenttyper och tillför ett begränsat mervärde för kunden. Där har HANZA utvecklat ett bredare erbjudande som omfattar flera tillverkningsteknologier och kvalificerad rådgivning kring tillverkningsprocessen.

Prispress och ökad globalisering har medfört att kontraktstillverkare som tillverkar detaljer mot samma slutproduktion kan vara lokaliserade i olika delar av världen. Detta kan leda till komplikationer i tillverkningsprocessen, bland annat svårigheter med översyn och kvalitetssäkring av tillverkningen, men

även konsekvenser i form av betydande fraktkostnader och en ökad miljöpåverkan. Detta har bidragit till en utveckling där tillverkningen i större utsträckning flyttas tillbaka till Europa från lågkostnadsländer i till exempel Asien. HANZA bedömer att det finns stor potential att optimera tillverkningsprocessen och reducera de totala tillverkningskostnaderna genom att kombinera storskalig tillverkning, i exempelvis Östeuropa och Kina, med tillverkning av kortare serier och mer komplicerade produkter i länder som Sverige, Finland och Tyskland.

MARKNADENS STORLEK

Den totala marknaden för HANZA är svår att uppskatta då den innehåller kontraktstillverkare inom flera olika segment och även tillverkare med egna produkter. Det finns därmed ingen tillgänglig information om den totala marknaden, däremot finns det tillförlitlig information om den befintliga marknaden för kontraktstillverkning av elektronik. HANZA anser att elektronikmarknaden är den dominerande delmarknaden som återkommer i de flesta produkter, varför den ger en relevant indikation på tillväxt och trender inom den totala kontraktstillverkningsmarknaden.

MARKNADEN FÖR KONTRAKTSTILLVERKNING AV ELEKTRONIK

Den totala marknaden för kontraktstillverkning av elektronik har växt snabbt i takt med den ökade globaliseringen och uppgick 2017 till cirka 395 Mdr EUR varav Europa bedöms stå för 30,6 Mdr EUR, motsvarande nästan 8 procent av världsproduktionen. Den europeiska marknaden bedöms fram till 2022 växa till cirka 35,6 Mdr EUR, motsvarande en årlig tillväxt om cirka 3,1 procent. I diagrammet på sidan 13 presenteras utvecklingen för den europeiska marknaden för kontraktstillverkning av elektronik för perioden 2017–2022. 2017 avser faktiska siffror och 2018–2022 avser uppskattade siffror.

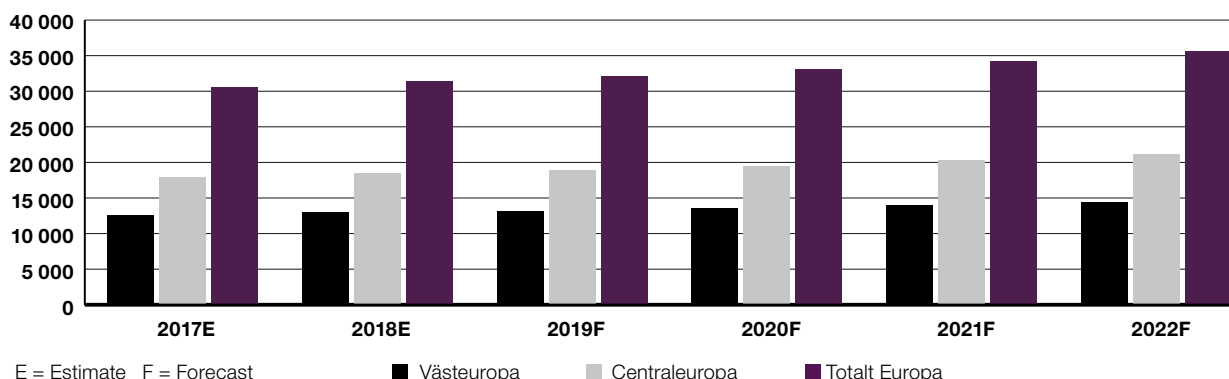
KONKURRENS

Eftersom kontraktstillverkare normalt inte har några patent är traditionell kontraktstillverkning konkurrensutsatt. Bolaget bedömer att konkurrensen inom tillverkning av enskilda komponenter, till exempel plåtdetaljer, är hög, vilket i kombination med en låg grad av resursutnyttjande i olika fabriksanläggningar kan leda till ökad prispress.

När konkurrensen ökar och produktägarna vill leverera högre kvalitet till lägre pris, måste kontraktstillverkarna anpassa sig till kraven. Att enbart konkurrera med pris kan vara utmanande, eftersom detta bara kan sänkas så länge produktionen är lönsam. För att inte tvingas att enbart konkurrera

MARKNADEN FÖR KONTRAKTSTILLVERKNING AV ELEKTRONIK

MEUR

Källa: Reed Electronics Research; The European electronic manufacturing services industry 2016-2021, a strategic study of the European EMS industry.

med pris har ett antal kontraktstillverkare börjat synliggöra andra konkurrensfördelar, såsom prototypkunskap och logistisk expertis samt möjligheten att erbjuda tillverkning av hela system. Det kräver ofta tillverkning inom olika områden samt på olika geografiska marknader, för att kunna tillgodose kundens behov. Genom att lösa tillverkningen av hela system blir samarbetet inte bara baserat på lägsta pris utan framför allt på den kompetens som kontraktstillverkaren besitter. Exempel på bolag som erbjuder sådana lösningar är, förutom HANZA, svenska AQ Group och finska Scanfil. Rådande global konkurrens och snabb innovationstakt medför också ett ökat fokus på time-to-market, det vill säga förmågan att med kort utvecklingsperiod kommersialisera nya produktidéer på marknaden.

I och med att HANZA har ett bredare utbud av tjänster än traditionella kontraktstillverkare, bedömer bolaget att det finns en större potential för uthållig lönsamhet relativt branschen. Vid finansiella nedgångar finns det ofta ännu större incitament för produktägande bolag att sänka sina kostnader, minska sitt bundna kapital och bli mindre känslig för upp- och nedgångar i konjunkturen. Detta gynnar HANZA som har detta som en del av sin affärsmodell.

TRENDER - KONTRAKTSTILLVERKARE FUNGERAR SOM TILLVERKNINGSEXPERTER

Produktbolagens ökade fokus på att förkorta leddiden från produktutveckling till marknads lansering av produkten har ökat behovet av att involvera kontraktstillverkare tidigt i processen. Det är bland annat vanligt att kontraktstillverkaren involveras i diskussionen om vilka material och tillverkningsprocesser som lämpar sig bäst för en viss produkt. Detta ställer höga krav på kontraktstillverkaren att ha bred kompetens inom både tillverknings teknik, tillverknings effektivitet och olika typer av kvalitetstester.

HANZA har, för att möta detta behov, utvecklat en speciell tjänsteprodukt Manufacturing Solutions for Increased Growth

& Earnings, ("MIG") som inte bara samlar alla tillverknings teknologier hos en tillverkare, utan även analyserar och förändrar kundens hela tillverknings- och logistikkedja. HANZA har därmed utvecklats till ett kunskapsföretag inom komplicerad tillverkning, vilket ger en speciell konkurrensfördel.

FOKUS PÅ TOTALKOSTNAD ISTÄLLET FÖR KOSTNAD PER ENHET

För några år sedan var affärsrelationen mellan produktbolag och kontraktstillverkare fokuserad på att ha lägst kostnad per tillverkad enhet. Detta fokus hade ofta negativ påverkan på både produkt design och produktens hållbarhet. Idag är det vanligare att produktbolagen utgår från ett totalkostnads koncept och eftersträvar så låg kostnad som möjligt för produktens hela livslängd. Marknaden består av ett stort antal aktörer med låg grad av differentiering. För att inte tvingas att enbart konkurrera med pris har ett antal kontraktstillverkare utökat erbjudandet till ett systemtänkande med till exempel expertis inom logistik och produktutveckling. Genom att lösa en produktägares tillverkning av hela system blir samarbetet inte bara baserat på lägsta pris utan framför allt på den kompetens som kontraktstillverkaren besitter.

TILLVERKNING FLYTTAR TILLBAKA TILL EUROPA FRÅN LÅGKOSTNADSLÄNDER

En konsekvens av nya totalkostnadsanalyser är omlokalisering av tillverkning. Kontraktstillverkning har tidigare i stora delar legat i lågkostnadsländer i till exempel Asien. Mönstret är dock på senare tid att många kunder valt att flytta tillbaka produktionen till Europa ("backsourcing"), främst av kostnadsskäl, men även på grund av ett ökat fokus på miljö. HANZA har utvecklat sina tillverkningskluster med avseende på totalkostnad och för att kunna möta efterfrågan av omlokalisering av tillverkning. Därför är, till exempel, HANZAs kluster i Kina inriktat på produktion för leverans i Kina, snarare än export till Europa.

VI STÖDER GETINGES GLOBALA AMBITIONER

Med fler än 10 000 anställda och försäljning i närmare 140 länder har Göteborgsbaserade Getinge, som är noterat på Nasdaq Stockholm, ända sedan starten 1904 räddat liv med sina produkter och lösningar till hälso- och sjukvården.

För att klara sig i den hårdnande konkurrensen är Getinge ständigt på jakt efter de senaste teknikerna och de främsta samarbetena för att kunna fortsätta nå framgång. Som ett led i bolagets fokus på kvalitet och effektivitet vände sig Getinge 2015 till HANZA för att få hjälp med effektivisering av leverantörskedjan och produktionen. Samarbetet är en stor framgång.

Under 2015 sökte Getinge efter en ny leverantör för vissa specifika mekaniska delar till bolagets medicintekniska utrustning. Vid den tidpunkten hade Getinge ett flertal leverantörer utspridda runt om i världen. En del leverantörer var svenska, andra var mindre företag och vissa var alltför dyra. Getinge ville ha en enklare, mer kostnadseffektiv lösning och en partner som kunde ta en större roll. Det var då Getinge träffade HANZA.

"Getinge träffade HANZA i vårt fabrikskluster i Tartu, Estland, där vi hanterar plåt, rostfritt stål, kablage och även monterar produkter för våra kunder", säger Thomas Lindström, Senior Vice President och Head of Business Solutions på HANZA. "Vi fyllde en lucka i deras behov och de var imponerade av att vi kunde tillhandahålla alla produktsegment under samma tak, det ger bra förutsättningar för att hålla en hög kvalitetsnivå och bra prisbild för leveranser utav sammansatta produkter."

"Vi behöver stora globala leverantörer som HANZA som kan förse våra anläggningar runt om i världen med specifika mekaniska delar och montering", säger Anders Farén, ansvarig för HANZA som global Getinge leverantör. "HANZA kunde förse oss med kvalitetsdelar och enklare montering från en enda plats här i Europa, vilket innebar kostnadsbesparingar och hjälpte oss att tillhandahålla delar på ett mer miljövänligt sätt".

HANZA levererar idag specialiserade delar och moduler till Getinge, varav fler används i Getinges portfölj med anestesiprodukter. Samarbetet har fortsatt att växa vilket gör HANZA än mer betydelsefullt för Getinges fortsatta planer.

"Omkring 70 procent av en produkts totala kostnad definieras i utvecklingsfasen. Det är därför av största betydelse att tänka igenom designen från början, säger Lindström. Vi träffar kunder som Getinge tidigt i processen för att ge råd, vilket sparar både tid och pengar".

"HANZA har hjälpt oss att sänka kostnaderna för många delar, inte bara genom att flytta tillverkningen från

andra länder, men också tack vare stöd tidigt i designprocessen", säger Farén.

Samarbetet expanderade förra året när HANZA och Getinge tecknade ett globalt tillverkningsavtal som ledde till att HANZA idag levererar till ett antal Getingeanläggningar runt om i världen.

”Vi har en öppen och transparent dialog kring våra mål och arbetar tätt tillsammans med löpande global uppföljning för att tillsammans nå både Getinges och HANZAs ”wanted position”. HANZA supportar oss väl i detta och är en värdefull partner.”

” **HANZA levererar idag specialiserade delar och moduler till Getinge, varav fler används i Getinges portfölj med anestesiprodukter**

VI HAR TAGIT ETT VIKTIGT STEG PÅ VÄGEN

Under 2018 har HANZA växt ytterligare genom förvärvet av Wermech med två fabriker. Nu är vi knappt 1 700 medarbetare på 15 fabriker i fem kluster. Fokus under året har varit att implementera de reviderade värderingarna och jobba med dem i hela organisationen. En reviderad process för medarbetarsamtal, EDP, (Employee Development Process) som återspeglar företagets värderingar och ett involverande ledarskap lanserades i början av året.

Kopplat till värderingarna har också våra policies setts över och reviderats och under årets ledarkonferens förankrades de övergripande målet liksom prioriterade områden och i slutet av året kommunicerades ett uppdaterat paket med policies, riktlinjer och mallar.

HANZAS VÄRDERINGAR

Under 2018 har arbetet med att implementera de reviderade värderingarna fortsatt i form av värderingsworkshops där olika team och grupper, ledningsgrupper, produktionsteam, och team som representerar stödfunktioner, tillsammans arbetade med våra värderingar och vad de betyder för oss, vilka förväntningar vi har på varandra och hur vi ska säkerställa och följa upp att vi lever efter våra värderingar. Värderingarna återspeglas också i vår utvecklingsprocess för medarbetare. Detta arbete fortskrider löpande och nya perspektiv och infallsvinklar på värderingarna och hur vi kan jobba med dem identifieras kontinuerligt.

HANZAS PROCESSER OCH POLICIES KRING MEDARBETARUTVECKLING

I januari 2018 presenterades HANZAs reviderade process för medarbetarutveckling, EDP efter godkännande av koncernledningen. Processen har utarbetats och granskats av HR-teamet inom HANZA under 2017. I den reviderade processen har anpassning skett till värderingarna och en tydlig struktur och hantering av bedömning och utvärdering inom hela koncernen för att minska godtycklighet. Utbildning i den reviderade processen har skett i samtliga kluster. Utöver processen för medarbetarutveckling har även policyn för detta uppdaterats med fokus på utvecklingsmöjligheter och möjligheten att utvecklas internt.

På samma sätt har rekryteringspolicyn uppdaterats med en övergripande beskrivning av hur vi ser på rekrytering, intern utveckling och alla medarbetares möjlighet att kunna söka tjänster inom HANZA. Här beskrivs även våra samarbeten med universitet, högskolor och yrkeshögskolor på ett övergripande plan. Vi strävar också efter möjligheter till utbyte mellan enheter och har löst interna vakanser på nyckelpositioner med interimslösningar där vi nyttjat befintlig kompetens från annat kluster eller fabrik.

Under hösten påbörjades också ett gemensamt arbete för koncernen gällande kompetenskartläggning som drivs av HR. Under HR-konferensen i september presenterades ett första

utkast som vi jobbade vidare med under hösten och som presenterades och godkändes av koncern- och affärsledning i slutet av året med avseende på affärs- och social kompetens. Under 2019 ska de professionella/tekniska kompetenserna för respektive befattning färdigställas och samtliga medarbetare mappas mot dessa i medarbetarsamtalen. Målsättningen är att alltid ha uppdaterad information om kompetensläget för att säkerställa viktiga kompetenser och undvika flaskhalsar i form av kompetensbrist.

HANZAS STRATEGI

Under året har HANZAs strategi 2022 uppdaterats och under ledarkonferensen i höstas presenterades verktyg för att arbeta vidare med strategin och föra ut den i organisationen lokalt med fokus på respektive kluster och funktion.

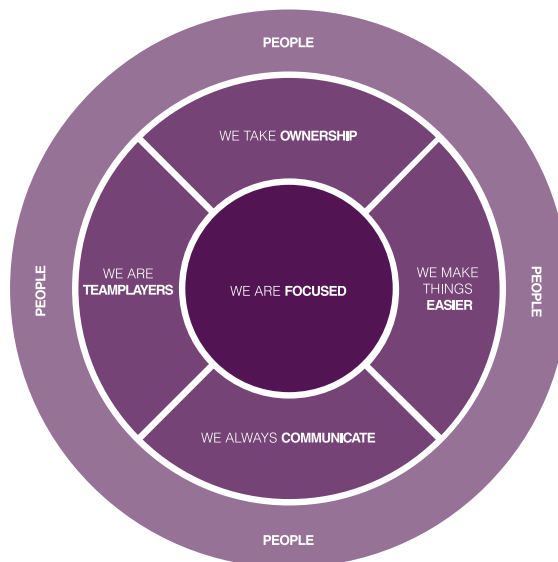
INTERN KOMMUNIKATION

Inom intern kommunikation har bolaget arbetat vidare efter de uppslag som bland annat framkom i det projekt kring intern kommunikation som initierades hösten 2017. Under året har vi:

- Vidareutvecklat konceptet för vår interntidning HANZA United som utkommer en gång per kvartal. Den har nu ett tydligare fokus på att presentera våra verksamheter, medarbetare och kunder samt ge generella uppdateringar kring ekonomisk status eller större förändringar. Under hösten 2018 genomfördes en enkät angående innehållet och vad medarbetarna helst vill läsa om.
- En uppdatering av vår plattform för intranätet liksom själva intranätet har skett. Den nya sidan lanserades i slutet av oktober och bygger på den plattform som vi använder för vårt dokumenthanteringssystem med flera funktioner, Office 365. Underlag för strukturen på intranätet var bland annat resultatet av den enkät som genomfördes hösten 2017. Vi har även fortsatt fokusera mer på sociala medier och jobbat med löpande uppdateringar av Instagram och Facebook samt att utöka användningen av annonsering via Facebook till att omfatta flera kluster.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Hälsa och säkerhet är ett av HANZAs prioriterade områden och mer om vårt arbete inom detta område finns i vår hållbarhetsrapport, sid 20-24. Generellt arbetar vi vidare med hälsa och säkerhet och har ökat fokus på de lokala organisation-

De reviderade värderingarna presenterades hösten 2017 och arbetet med att implementera dem har fortsatt under hela 2018. I centrum de fem värderingarna omgivna av alla människor vi interagerar med i form av medarbetare, kunder, leverantörer, ägare, investerare och andra intressenter.

erna. HANZA har också tagit fram en övergripande arbetsmiljöpolicy på global nivå. Lokala policies, rutiner och processer på arbetsmiljöområdet knyter an till den övergripande policyn. Ett omfattande arbetet har också gjorts i våra större kluster för att samordna arbetet kring hälsa och säkerhet och uppföljningen av detta med gemensamma system.

UPPFÖLJNING AV NYCKELTAL FÖR MEDARBETARE

Vi fortsätter att följa upp medarbetarområdet och ovan angivna områden genom nyckeltal som speglar olika områden som vi definierat som kritiska för bolagets framgång. Målen är desamma som föregående år med ett undantag där vi istället för obligatorisk utbildning följer upp den kompetenskartläggning som är ett av de strategiska målen för 2019.

Vi fortsätter att följa upp sjukfrånvaro och har jobbat aktivt med uppföljning av till exempel långtidssjukfrånvaro. Vi följer även upp personalomsättning och kan glädjande nog konstatera att den konsoliderat pendlar mellan vår målnivå och vår stretchnivå.

När det gäller att förebygga olyckor är rapportering av incidenter ett viktigt instrument. Här ser vi också en klar förbättring då antalet rapporter av incidenter ökat under 2018. För 2019 har vi höjt målet för incidentrapportering.

Slutligen fortsätter vi att följa upp EDP-samtalen som ett separat mål som också blir en återspeglings genomförd kompetenskartläggning.

Medarbetarområdet har även följts upp via en medarbetarenkät som genomfördes hösten 2018 och som presenteras närmare i vår hållbarhetsrapport.

KÖNSFÖRDELNING

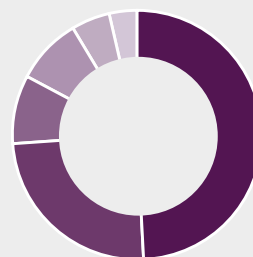

MEDELÅLDER

41 år

■ Kvinnor 37%
■ Män 63%

MEDELANTAL ANSTÄLLDA PER LAND

■ Estland 725
■ Sverige 361
■ Polen 129
■ Finland
inkl Toolfac . . . 127
■ Kina 73
■ Tjeckien 52

AKTIEN OCH ÄGARSTRUKTUR

HANZA aktie är sedan 25 mars 2019 noterad på Nasdaq Stockholm Small Cap. Sedan 2014 var bolaget noterat på Nasdaq First North Premier. Aktiekursen var vid årets slut 13,85 SEK. Vid årets början var kursen 10,71 SEK omräknad för företrädesemissionen i början av året. Vid årets ingång uppgick antalet aktier till 22 324 008. Som en del av finansieringen av förvärvet av Wermech genomförde HANZA under första kvartalet 2018 en nyemission, varvid 6 697 200 nya aktier tillfördes och aktiekapitalet ökade med 669 720 SEK. I november och december påkallades teckning för samtliga teckningsoptioner

ner i det program som löpte ut. Totalt 958 720 aktier. Av dessa registrerades 848 510 aktier 2018 varvid aktiekapitalet ökade med 84 851 SEK. Vid utgången av år 2018 uppgick antalet aktier i bolaget därmed till 29 869 718. Återstående tecknade aktier registrerades i början av januari 2019, varvid antalet aktier ökade med ytterligare 110 210 och aktiekapitalet ökade med 11 021 SEK. Den 31 januari 2019 förvärvades Toolfac, där en del av köpeskillingen utgjordes av aktier, varvid antalet aktier ökade med 1 000 000 och aktiekapitalet ökade med 100 000 SEK. Antalet aktier uppgår därefter till 30 979 928.

AKTIEKAPITALET UTVECKLING

År	Transaktion	Kvotvärde per aktie SEK	Förändring av aktiekapital SEK	Antal aktier	Totalt antal aktier
2008	Nybildning	1	100 000	100 000	100 000
2010	Nyemission	1	233 334	233 334	333 334
2010	Nyemission	1	53 192	53 192	386 526
2010	Nyemission	1	24 672	24 672	411 198
2012	Nyemission	1	115 979	115 979	527 177
2013	Nyemission	1	24 050	24 050	551 227
2013	Nyemission	1	1 839	1 839	553 066
2013	Nyemission	1	18 566	18 566	571 632
2013	Utbyte konvertibler	1	60 000	60 000	631 632
2014	Split 1:10	–	–	5 684 688	6 316 320
2014	Nyemission	0,1	17 000	170 000	6 486 320
2014	Spridningsemission inför listning	0,1	75 760	757 600	7 243 920
2014	Apportemission	0,1	40 000	400 000	7 643 920
2015	Nyemission	0,1	136 842	1 368 421	9 012 341
2015	Nyemission	0,1	857 471	8 574 711	17 587 052
2015	Kvittningsemission	0,1	302 637	3 026 369	20 613 421
2015	Kvittningsemission	0,1	2 876	28 758	20 642 179
2016	Nyemission	0,1	6 719	67 190	20 709 369
2017	Utbyte av konvertibler	0,1	161 464	1 614 639	22 324 008
2018	Företrädesemission	0,1	669 720	6 697 200	29 021 208
2018	Inlösen av optionsprogram	0,1	84 851	848 510	29 869 718
2019	Inlösen av optionsprogram	0,1	11 021	110 210	29 979 928
2019	Apportemission	0,1	100 000	1 000 000	30 979 928

BEMYNDIGANDEN

Vid årsstämman den 21 maj 2018 beslutades, i enlighet med styrelsens förslag, att bemyndiga styrelsen att, vid ett eller flera tillfällen under tiden fram till årsstämma 2019, fatta beslut om att öka bolagets aktiekapital genom emission av aktier, teckningsoptioner och/eller konvertibler. Styrelsen ska kunna besluta om emission av aktier, teckningsoptioner och/eller konvertibler med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt och/eller med bestämmelse om apport, kvittning eller andra villkor

i enlighet med aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan användas för att öka bolagets aktiekapital med högst 290 000 SEK, motsvarande cirka 10 procent av aktiekapitalet vid utgivande. Bemyndigandet utnyttjades vid förvärvet av Toolfac Oy den 31 januari 2019 varvid bolaget emitterade aktier som ökade bolagets aktiekapital med 100 000 SEK. Efter den emissionen kan styrelsen besluta om att emittera aktier som ökar aktiekapitalet med ytterligare 190 000 SEK inom ramen för bemyndigandet.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Antalet aktieägare i bolaget uppgick till 1 200 (1 041) per den 28 februari 2019. Av nedanstående tabell framgår information avseende ägarförhållandena i bolaget per den 28 februari 2019, med därefter kända förändringar.

	Antal aktier ¹	Kapital (%)	Röster %
Färna Invest AB ²	5 710 637	18,43	18,43
Francesco Franzé ³	3 410 000	11,01	11,01
Nordnet Pensionsförsäkring AB	2 601 340	8,40	8,40
Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension	2 509 824	8,10	8,10
Håkan Halén	1 997 470	6,45	6,45
Svenska Handelsbanken för PB	1 751 654	5,65	5,65
Lannebo Nanocap	1 400 674	4,52	4,52
SETRACO AB	1 175 000	3,79	3,79
Skandinaviska Enskilda Banken S.A.	1 012 691	3,27	3,27
CBLDN-POHJOLA BANK PLC	989 950	3,20	3,20
Ledande befattningshavare	518 436	1,67	1,67
Övriga styrelseledamöter	75 500	0,24	0,24
Övriga	7 826 752	25,26	25,26
Totalt antal aktier	30 979 928	100,00	100,00

1) Avser eget samt närstående fysiska och juridiska personers innehav

2) Färna Invest AB är ett helägt bolag till styrelseledamot Gerald Engström

3) Francesco Franzés kontrollerade innehav av aktier i bolaget uppgår till 2 130 000. Utöver detta äger Francesco Franzé 1 280 000 aktier i bolaget via en kapitalförsäkring. Sammanlagt uppgår Francesco Franzés innehav till 3 410 000 aktier.

Källa: Euroclear

OPTIONSPROGRAM

På årsstämman den 10 maj 2016 beslutades om ett teckningsoptionsprogram riktat till ledande befattningshavare och övriga nyckelpersoner om högst 1 001 000 teckningsoptioner med rätt till inlösen under perioden 1 november 2018 – 31 december 2018.

Av totalt 1 001 000 utgivna teckningsoptioner förvärvades totalt 896 000 teckningsoptioner av ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner. Teckningsoptionerna förvärvades på marknadsmässiga villkor till ett pris som fastställts utifrån ett beräknat marknadsvärde för teckningsoptionerna med tillämpning av Black & Scholes-optionsvärderingsmodell. Under november och december 2018 påkallades inlösen för samtliga optioner. Varje teckningsoption medförde, efter omräkning för företrädesemission, en rätt att teckna 1,07 aktie i bolaget till en teckningskurs om 11,14 SEK. Totalt har därvid 958 720 nya aktier emitterats vilket framgår ovan.

FÖRETRÄDESEMISSION

En extra bolagsstämma den 13 februari 2018 beslutade om en företrädesemission, vilken tillförde HANZA cirka 60,3 MSEK före emissions- och garantikostnader i mars 2018. Företrädesemissionen genomfördes i syfte att delfinansiera förvärvet av Wermech samt stärka HANZAs finansiella ställning och var fullt garanterad genom teckningsförbindelser och emissionsgarantier.

Genom företrädesemissionen tillfördes HANZA i mars 2018 ett aktiekapital om 669 720 SEK och 6 697 200 aktier.

LOCK-UP AVTAL

De förutvarande ägarna av Toolfac har åtagit sig att inte sälja eller på annat sätt överlåta aktier i HANZA till och med den 31 januari 2020. Styrelsen i HANZA äger ensidig rätt att förkorta denna lock-up period. Sammantaget omfattas 1 000 000 aktier av lock-up, vilket utgör cirka 3,2 procent av totalt antal aktier.

UTDELNINGSPOLICY

Vinstmedel ska i första hand återinvesteras i rörelsen för att möjliggöra en fortsatt affärsutveckling av koncernen och därigenom skapa omsättnings- och resultatutväxt. Vid bedömning av utdelningens storlek ska därför hänsyn först tas till att koncernens utveckling kan ske med finansiell styrka och god handlingsfrihet. Förutsatt att affärsutvecklingen så medger ska utdelningen motsvara cirka 30 procent av vinsten efter skatt.

SAMARBETE – FÖR LÅNGSIKTIG HÅLLBAR TILLVERKNINGSINDUSTRI

HANZA arbetar för att fler idéer ska förverkligas till innovativa produkter och att tillverkningen av dessa blir effektiv, lönsam och hållbar. För en långsiktig hållbar tillverkningsindustri krävs att produktägare och tillverkare tillsammans skapar lösningar som även fungerar långsiktigt avseende miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.

HANZA har en rådgivande roll som möjliggör ett samspel med kunderna där tillverkningslösningar skräddarsys – med långsiktighet i fokus. Resultatet blir en tillverkningsprocess som är strategiskt utformad ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbarhetsperspektiv.

Vårt hållbarhetsarbete är således en integrerad del av både affärsidén och den löpande verksamheten. Hållbarhet genomsyrar vårt sätt att arbeta och omfattar att vi tar ansvar för våra egna anläggningar och de val vi har möjlighet att påverka samtidigt som vi hjälper våra uppdragsgivare att skapa mer hållbara tillverkningsprocesser.

Under 2018 har HANZA genomfört ett omfattande arbete med att förbättra processer för intern kontroll och bolagsstyrning vilket bland annat resulterat i nya och utvecklade policyer som även kommer gynna hållbarhetsarbetet.

HANZA kommer fortsätta att vidareutveckla hållbarhetsarbetet genom att löpande mäta och följa upp arbetet vilket i sin tur gör att vi kan bidra till en mer rationell, modern och effektiv tillverkningsindustri. Arbetet sammanfattas i den årliga hållbarhetsredovisningen.

HÅLLBARHETSRISKER OCH FOKUSOMRÅDEN

HANZA strävar efter att främja en samhällsutveckling, där etik- och klimatfrågor har hög prioritet. HANZA inventerade hållbarhetsriskerna i sin verksamhet 2017 och identifierade utifrån detta flera viktiga fokusområden som också bekräftades och delvis kompletterades i den väsentlighetsanalys som genomfördes genom intervjuer hos investerare, kunder och leverantörer samt en enkät bland medarbetare. Nedan beskrivs de väsentligaste riskerna och de fokusområden som styr hållbarhetsarbetet under 2018 och i huvudsak kommer styra det även 2019. Genom att fokusera på följande, skapas förutsättningar för att kunna bedriva en hållbar verksamhet:

Miljö

Inom miljöområdet består riskerna främst i att HANZAs verksamhet har större miljöpåverkan än nödvändigt på grund av för stor förbrukning av resurser. Riskerna för utsläpp av miljöfarliga kemikalier bedöms som mindre men kan inte bortses ifrån. Det finns också risker relaterade till innehåll i och framtämningsmetoder för inköpt material och komponenter.

Fokusområden:

- Energi (förbrukning och typ)
- Avfall (spill och återvinning)

- Efterlevnad av miljöregler för ingående material och komponenter (t.ex. tre av de viktigaste globala direktiven RoHS¹, REACH² och Conflict Minerals³)
- Kemikalier (utsläpp samt användning internt och i insatsmaterial)
- Utsläpp (luft och vatten genom till exempel transporter, fabriker med mera)

Sociala aspekter

Det finns risker för att medarbetare i bolaget utsätts för hälso- och säkerhetsrisker bland annat vid maskinbearbetande tillverkning och vid transport och logistik. Vidare finns det risk för att medarbetare hos HANZA eller dess leverantörer utsätts för oacceptabel behandling eller oacceptabla arbetsförhållanden vilket även kan bryta mot FNs konvention om de mänskliga rättigheterna.

Risk finns även att korruption och oetiskt beteende förekommer, främst vid kontakt med kunder och leverantörer.

Fokusområden:

- Hälsa & säkerhet hos medarbetare
- Mångfald & likabehandling
- Arbetsförhållanden internt
- Arbetsförhållanden externt (hos leverantörerna)

Ekonomiska aspekter

Kopplat till hantering av information i it-system finns även risk att medarbetares eller andras integritet kränks samt att konfidentiell information kommer i orätta händer.

Fokusområden:

- Affärsetik (antikorruption, mutor)
- Integritet och datasäkerhet

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT OCH STYRNING

HANZA har under 2018 anpassat koncernen till de krav som gäller på Nasdaq OMX Stockholms huvudlista. En viktig del i detta har varit att utveckla processerna för intern kontroll och företagsstyrning. Detta har bland annat inneburit att ett flertal policyer, riktlinjer och manualer har utvecklats och nya har tillkommit. Härvid har även hänsyn tagits till bolagets väsentlighetsanalys avseende hållbarhetsfrågor som genomfördes 2017. Bland annat har bolagets tidigare uppförandekod reviderats och delats upp i en uppförandekod med fokus på den interna verksamheten och en uppförandekod för leverantörer. Dessa dokument färdigställdes i slutet av 2018 och implementering i verksamheten och hos leverantörer påbörjades.

¹ RoHS (Restriction of Hazardous Substance) ² REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and restriction of Chemicals) ³ Conflict minerals (Minerals that are extracted from Democratic Republic of Congo and nine neighboring countries, where money from the exploitation used by local warlords and groups to fund ongoing conflicts)

Uppförandekoden beskriver och reglerar frågor kring arbetsförhållanden, diskriminering, minimilöner och rätten till facklig organisering för såväl HANZA som för våra leverantörer. Gällande minimikrav i respektive land är lägsta nivå för såväl arbets- som miljöförhållanden men vi strävar efter att ständigt höja vår standard och utvecklas.

VÄSENTLIGA POLICYER, RIKTLINJER OCH MANUALER FÖR HANZAS HÅLLBARHETSARBETE:

- Uppförandekod intern
- Uppförandekod leverantörer
- HR Policy
- Antikorrupsionspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Mångfaldspolicy
- Informationspolicy
- Inköbspolicy
- Informationssäkerhetspolicy

MÅL OCH AKTIVITETER

MILJÖ

Genom HANZAs affärsmodell med tillverkningskluster, vilket innebär att flera fabriker med olika tillverkningsteknologier samlas i samma geografiska område, skapar vi ett miljövänligt tillverkningsätt med minskade transporter och ökat resursutnyttjande. För att stärka miljöarbetet som syftar till att reducera HANZAs miljöpåverkan har en kvalitetschef utsetts under 2018 inom vars ansvar även miljöfrågorna ligger. I detta ansvar ligger bland annat att under 2019 implementera ett miljöledningssystem som omfattar hela koncernen.

Exempelfabrik i Tartu

Som en förberedelse för det globala miljöledningssystemet har vi sedan 2017 använt vår största fabrik, som ligger i Tartu, Estland, som exempelfabrik för att utvärdera relevansen i våra mål och hur uppföljning av målen fungerar.

Verksamhet i Tartu är certifierad och följer kraven som granskas enligt ISO 14001. För 2018 hade vi i Tartu följande mål inom miljöområdet:

Aktiviteter 2018	Mål	Utfall %
Fullföljande av miljöprogram	100%	90%, ej uppnått
Kemikalieregister	Registret fullt uppdaterat	Ej uppnått
Reducering av kommunalt avfall	-5%	-6%, uppnått

Miljöprogrammet i Tartu har syftat till att genomföra åtgärder för att nå mål kopplade till enhetens miljöpolicy. 90 procent av åtgärderna genomfördes medan 10 procent fortfarande var öppna i slutet av 2018. Policyn finns tillgänglig i enhetens kvalitetsledningssystem och den finns även uppsatt på våra anslags-tavlor runtom i fabriken. Nyanställda introduceras till miljöpolicyen tillsammans med introduktion till vår kvalitetspolicy och vår säkerhetspolicy som en del av introduktionsutbildningen.

Fabriken hade även målsättningen att kemikalieregistret skulle vara fullt uppdaterat men lyckades inte nå det målet fullt ut varför det kvarstår för 2019.

Målen för reduktion av avfall samt minskad förbrukning av el, vatten och värmeenergi i förhållande till omsättning har uppfyllts vilket är positivt.

Mål och måluppfyllelse för hela koncernen

Inför 2018 hade HANZA som mål att skapa en bas för kvantitativa mål för miljöarbetet efter 2018. Basen skulle skapas genom att fastställa värden för koldioxidutsläpp från transporter och sammanställa graden av återvinning av använt material, användning av farliga ämnen samt genererat avfall med mera. Vidare fanns mål för ökad användning av grön el. Det koncernövergripande miljöarbetet har under 2018 styrts om till att etablera en grundläggande struktur för det fortsatta miljöarbetet varvid de beskrivna målen tillfälligt har prioriterats ner och inte uppnåtts 2018. Det lokala miljöarbetet har dock fortsatt vid respektive fabrik på samma sätt som beskrivs för Tartufabriken ovan men något sammanställt utfall av detta arbete föreligger inte. Mot bakgrund av erfarenheterna från det koncernövergripande arbetet under 2018 samt det ovan beskrivna miljöarbetet i Tartu har HANZA valt att för 2019 ytterligare fokusera arbetet och börja med att mäta energianvändningen och mängden genererat avfall och definiera mål för dessa. De faktorerna bedöms i sin tur ha störst påverkan på koldioxidutsläppen från HANZAs verksamhet. Utöver dessa mål är det naturligtvis koncernens avsikt att fullt ut följa de lagar och regler inom miljöområdet, som gäller i de länder där koncernen har sina fabriker.

Aktiviteter 2018	Mål	Utfall %
Användning av el (i förhållande till omsättningen)	-5%	-12%, uppnått
Vattenförbrukning (i förhållande till omsättningen)	-5%	-16%, uppnått
Användning av värmeenergi (i förhållande till omsättningen)	-5%	-6%, uppnått

Mål 2019

- Att ha ett fungerande miljöledningssystem som omfattar hela koncernen vid årets utgång.
- Minskad energiförbrukning genom installation av ny utrustning – sammanställa energiförbrukning för samtliga fabriker och jämföra utfall mot föregående år och i relation till ny utrustning.
- Mäta och sammanställa mängden genererat avfall för HANZA-koncernen under 2019.

Aktiviteter 2019

- Etablera ett miljöledningssystem inom koncernen.
- Fastställa energiförbrukning och avfallsmängder för alla fabriker.

AFFÄRSETIK – MOTVERKANDE AV KORRUPTION

För att motverka korruption har HANZA under 2018 fastställt en antikorrupsionspolicy samt utvecklat och delat upp sin uppförandekod i två separata delar. En som reglerar förhållanden inom koncernen och en för koncernens leverantörer. Fokus ligger på de delar av organisationen som framför allt har kontakt med kunder och leverantörer, men samtliga medarbetare ska känna till dessa policyer och hur man agerar eller vart man kan vända sig. Tillsammans med uppförandekoderna kommer bolaget även ta fram lämpliga nyckeltal för att utvärdera antikorrupsionsarbetet.

HANZAs medarbetare ska också vara införstådda med vikten av att allvarliga händelser inom olika områden rapporteras. Med anledning av detta har bolaget tagit fram rapporteringsvägar för avvikelser eller farhågor för avvikelser. Bolaget har under 2018 aktivt fortsatt arbetet med implementering av koncernens värderingar och att verka för en öppen och transparent kultur där frågor om oegentligheter och oetiskt förfarande hanteras i den operativa verksamheten genom att medarbetaren tar kontakt med sin chef. Om medarbetaren av någon anledning inte kan eller vill ta kontakt med sin närmaste chef hänvisas till HR, chefs chef eller koncernledningen. Varje ansvarig chef liksom HR är skyldig att agera på en sådan kontakt och utreda frågan liksom att återkoppla till den medarbetare som gjort en anmälan. För de fall detta inte fungerar har bolaget under 2018 även implementerat särskilda kanaler för anmälan av oegentligheter och brott eller misstanke om detsamma. Anmälan kan göras anonymt, halvanonymt eller öppet via verktyget HANZA Hotline. Länken till denna rapportering

kommer medarbetaren åt via intranätet och i verktyget anger man typ av avvikelse/farhåga, allvarlighetsgrad, berörd funktion/fabrik och har möjlighet att skicka med bilagor. Det finns även en mailadress till HANZA Hotline där rapportering kan ske, dock inte anonymt.

För 2018 hade HANZA som mål att fastställa och implementera en antikorrupsionspolicy samt att samtliga HANZAs utvalda leverantörer skulle ha skrivit på uppförandekoden för leverantörer. Det senare målet har uppnåtts i början av 2019. Antikorrupsionspolicyen fanns fastställd vid årets utgång men en väsentlig del av implementeringen och utbildningen återstår att genomföras under 2019.

Mål 2019

- Att samtliga nya leverantörer skriver på uppförandekoden för leverantörer.
- Att samtliga medarbetare fått utbildning i antikorrupsionspolicy i den utsträckning som behövs för deras befattning.

Aktiviteter 2019

- Utbildning i antikorrupsionspolicyen.

SOCIALA FÖRHÅLLANDEN

Huvudfokus för arbetet 2018 vad gäller de sociala aspekterna har varit att fortsätta det arbete som initierades under 2017 med revidering och framtagande av uppdaterade värderingar. Vi har under 2018 aktivt arbetat med detta i form av tryckt material, värderings-workshops och uppföljning i form av en medarbetarenkät. I medarbetarenkäten var detta ett av våra starkaste områden i samtliga fabriker. Vårt slutförande av klusterorganisationen, det vill säga geografiska kluster med flertalet teknologier, har bidragit till att skapa en större bredd kompetensmässigt och ett tydligare samarbete mellan fabrikena. Under 2018 har även arbetet med hälsa och säkerhet fortsatt och inom koncernen har vi ökat vår incidentrapportering.

Uppdaterade policyer

Under 2018 har ett flertal uppdaterade policyer inklusive uppförandekoden, HR-policy, antikorrupsionspolicy samt arbetsmiljöpolicy, mångfaldspolicy, policy för medarbetarutveckling och rekryteringspolicy fastställts och godkänts av styrelse och/eller koncernledning. Under 2019 kommer arbetet med att säkerställa att samtliga medarbetare känner till och arbetar efter bolagets interna uppförandekod på en relevant nivå.

HANZAs strategiskt utvalda leverantörer har accepterat bolagets reviderade uppförandekod för leverantörer. Ett omfattande arbete med genomgång av befintliga lokaler har också skett och uppgradering har påbörjats där behov finns.

Utöver detta har implementeringen av HANZAs värderingar fortsatt med kommunikation av värderingarna och genomförande av värderings-workshops på samtliga fabriker.

Mål 2019

- Implementering av bolagets reviderade och/eller nya policyer, riktlinjer och manualer liksom uppförandekoder och förtydligande av hur efterlevnad följs upp.
- E-learning för ett antal utbildningar på plats, däribland introduktion på övergripande nivå, it-säkerhet, Office 365, dokumenthanteringssystemet (DMS) samt Monitor.
- Ny introduktionsutbildning på plats för samtliga medarbetare och att alla nyanställda under 2019 genomfört denna utbildning,
- Plan för hur delar av denna introduktionsutbildning ska omfatta övriga medarbetare inom företaget.
- Beskrivning av lokal introduktionsutbildning på plats på samtliga fabriker.

MEDARBETARE

Vi har fortsatt fokus på arbetsmiljö och kultur och har vidare utvecklat arbetet med skyddsombud och/eller skyddskommittéer till att omfatta samtliga fabriker. Under 2018 hade vi totalt 29 arbetsolyckor på våra 12 fabriker och 99 rapporter om incidenter. Vi konstaterar att olyckorna ökat varför vi kommer att ytterligare stärka vårt fokus på detta under 2019. Samtidigt konstaterar vi att incidentrapporteringen ökat rejält och detta är ett viktigt led i arbetet med att minska potentiella olyckor. Vi kommer att ha fortsatt fokus på detta arbete under 2019 med uppföljning månadsvis.

Under hösten genomfördes en medarbetarenkät för uppföljning av ledarskap, engagemang och psykosocial arbetsmiljö. En kortare pulsmätning med mer detaljerade frågor kring psykosocial arbetsmiljö och hållbarhet genomfördes i anslutning till den övergripande medarbetarenkäten. Resultatet från båda enkäterna presenterades för samtliga medarbetare på övergripande nivå före årsskiftet och i början av 2019 ska resultatet presenteras på grupp/teamnivå och aktiviteter identifieras för prioriterade områden.

Attraktiv arbetsgivare

En nyckelfaktor för HANZAs fortsatta tillväxt och framgång, är

att kunna attrahera kompetenta medarbetare. HANZA arbetar på flertalet av de orter där vi finns, aktivt med såväl universitet och högskolor som med yrkeshögskolor för att presentera oss och locka unga talanger. Vi tar emot praktikanter och examensarbetare och presenterar oss i olika forum. En viktig del i HANZAs erbjudande till våra medarbetare är möjligheten att vidareutvecklas inom företaget, i sitt område eller i angränsande områden. För den som vill ta ansvar, växa och utvecklas finns goda möjligheter.

Uppdaterade värderingar

HANZA har under det gångna året även uppdaterat bolagets värderingar. Dessa är centrala för medarbetarna och kommer framöver att återspeglas i samtliga relevanta policyer och rutiner. Genom värderingarna följer vi också upp efterlevnaden av bland annat bolagets uppförandekod och våra policyer enligt ovan. Vi verkar för en öppen, trygg och transparent miljö där oegentligheter, eller misstanke om dem, kan och ska lyftas direkt till närmaste chef i första hand. Eskaleringen är därefter till chefens chef och HR eller funktionsansvarig.

Under 2018 har vi enats om en gemensam kompetensmodell där affärskompetens och mänsklig (social) kompetens är gemensam för hela HANZA medan teknisk/professionell kompetens identifieras för respektive roll i varje organisation. Under 2019 ska de tekniska/professionella kompetenserna färdigställas för samtliga befattningar och alla medarbetare ska mappas mot dessa kompetenser i EDP-samtalet.

Under 2018 har vi tagit beslut om att inte certifiera enligt SA 8000 men att följa de övergripande riktlinjerna i denna standard. Målet gällande noll arbetsolyckor uppnåddes inte och kvarstår för 2019. När det gäller målen för utvecklingssamtal för samtliga medarbetare enligt vår reviderade EDP-process har utbildning skett på de flesta sidor och målet att nå 95 procent till och med 2019-06-30 kvarstår. Målet gällande våra värderingar följdes upp i medarbetarenkäten och vi kunde konstatera att det var ett av de områden som var en styrka genom hela koncernen, det vill säga man känner till koncernens värderingar och upplever att man även lever efter dem.

Utveckling av intern kommunikation

När det gäller internkommunikation har vi etablerat en tydlig struktur för global kommunikation med HANZA intermeddelanden som skickas ut till klusterledning samt berörda grupper för vidare kommunikation i den lokala organisationen. Informationen läggs även upp på vårt intranät. Intranätet

har reviderats och lanserades på ny plattform, Office 365, i slutet av oktober 2018. Intranätet är globalt med sidor för respektive länder och länkar till lokala system och mappar med mera. Vi har fortsatt utveckla vår interntidning, HANZA United, som utkommer kvartalsvis och har även genomfört en kort enkät i syfte att ta reda på vad våra medarbetare anser om interntidningen och vad de vill läsa om. HANZA United kan även läsas på intranätet och vi strävar efter att skapa mobil tillgänglighet till delar av vårt intranät för samtliga medarbetare.

Mål 2019

- Möjlighet till mobil tillgänglighet till intranätet för samtliga medarbetare.
- E-learningmoduler etablerade för övergripande introduktionsutbildning liksom obligatoriska utbildningar på övergripande nivå kopplat till till exempel globala policyer.
- Åtgärder identifierade för samtliga grupper inom HANZA kopplade till medarbetarenkäten.
- Utvecklingssamtal för samtliga medarbetare enligt EDP-processen – 95 procent – till och med 2019-06-30.
- Arbetsmiljömål per kluster.

Aktiviteter 2019

- Skapa möjlighet för grupper av medarbetare att ansluta mobilt till intranätet utan eget mailkonto.
- Färdigställande och lansering av e-learning för introduktion på övergripande nivå.
- Färdigställande och lansering av e-learning för vår uppförandekod, antikorrupsionspolicy och arbetsmiljöpolicy inklusive test.
- Identifikation av åtgärder kopplat till resultatet på medarbetarenkäten för samtliga grupper med dokumentation i tillhörande portal.

INTEGRITET OCH DATASÄKERHET

Under 2018 har GDPR införts inom HANZA vilket innebär att avtal mellan de olika enheterna har upprättats liksom medarbetarnas godkännande av vår hantering av personuppgifter genom signering av "Internt meddelande om integritet". Vi har även etablerat en process för signering av "Internt meddelande om integritet" för nyanställda.

Under 2019 kommer vi att arbeta vidare med datasäkerhet och utbildning av våra medarbetare.

Mål 2019

- Utbildning av relevanta grupper inom it-säkerhet

Aktiviteter 2019

- Ta fram och implementera utbildning i it-säkerhet på relevant nivå för respektive grupp som använder it inom HANZA.

REVISORNS YTTRANDE AVSEENDE DEN LAGSTADGADE HÅLLBARHETSRAPPORTEN

Till bolagsstämman i HANZA Holding AB, org.nr 556748-8399

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017 på sidorna 20-25 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Inter-

national Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.
Stockholm den 11 april 2019

Ernst & Young AB

Charlotte Holmstrand
Auktoriserad revisor

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för HANZA Holding AB, organisationsnummer 556748-8399, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2018.

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

HANZA har i dagsläget verksamhet i Sverige, Finland, Estland, Polen, Tjeckien och Kina. Bland HANZAs uppdragsgivare finns ledande industribolag som ABB, Epiroc, Getinge, Saab Defense och Siemens. Koncernen är operativt indelad i två huvuddivisioner, Norden och Övriga världen. Detta följer koncernens affärsmodell, hur produktionstjänsternas karaktär varierar, hur processerna (främst automatiseringen) varierar samt hur de distribueras. Vidare redovisas den del av koncernfunktionen som är hänförlig till affärsutveckling och förvärv som ett separat segment. HANZAkoncernen består av moderbolaget HANZA Holding AB med de helägda dotterbolagen HANZA AB, HANZA Metalliset Oy och HANZA KA Åtvidaberg AB. HANZA AB och HANZA Metalliset Oy har i sin tur helägda dotterbolag i Sverige, Finland, Estland, Polen, Tjeckien och Kina. HANZA Holding AB och HANZA AB arbetar med affärsutveckling, ledning av koncernen samt koncerngemensamma funktioner såsom ekonomi, marknadsföring/försäljning och globalt inköp. All övrig operativ verksamhet bedrivs i dotterbolagen.

VISION OCH AFFÄRSMODELL

HANZAs vision är att vara en unik värdeskapande affärspartner inom tillverkning. Detta betyder att bolaget eftersträvar att skapa ett högre kundvärde än traditionella kontraktstillverkare kan erbjuda.

HANZAs affärsmodell är att utveckla och erbjuda tillverkningslösningar och rådgivande tjänster för att öka tillväxt och vinst för bolagets kunder. Konkret sker det dels genom att HANZA utvecklar fabriksparter och tillverkningskluster, där produkter kan tillverkas rationellt, till lägre kostnad och mindre miljöpåverkan jämfört med traditionella kontraktstillverkare, dels genom att HANZA utvecklar värdeskapande rådgivningstjänster kopplade till produkttillverkning.

BOLAGETS UTVECKLING

HANZA grundades 2008 och har vuxit till ett bolag med miljardomsättning. Denna tillväxt har skett och kommer att fortsätta inom ramen för bolagets 3-fasprogram som inleddes 2009 med syfte att samla fabriker till produktionskluster inom specifika geografiska områden.

Fas 1: Uppbyggnadsfasen 2009 – 2013

HANZAs första fas i uppbyggnaden av bolaget inleddes 2009. Strategin var att skapa en global "fyrklöver" av tillverkningsteknologier: maskinbearbetning, tunnplåt, kretskort, kablage och montering. Som ett led i detta förvärvades ett antal mekanik- och elektroniktillverkare i Sverige och Estland, samtidigt som ett par fabriker startades från grunden. Då fokus var att erhålla en bredd av tillverkningsteknologier, var det ekonomiskt fördelaktigt att inrikta förvärven mot bolag under ekonomiska utmaningar. Utbudet på sådana bolag var särskilt stort efter

finansskrisen 2008. Förvärvade fabriker omstrukturerades och ny ledning tillsattes. Uppbyggnadsfasen finansierades delvis med räntebärande krediter.

Fas 2: Samla produktionen på utvalda geografiska områden samt erbjuda rådgivning 2014 – 2017

Medan fas 1 syftade till att samla olika tillverkningsteknologier för utveckling till en komplett kontraktstillverkare, syftade fas 2 till att flytta och samla fabriker till vissa utvalda geografiska områden, kluster, för att skapa en rationell tillverkningsmiljö. Utöver detta utvecklade HANZA två rådgivningstjänster; MIG och MCS.

HANZA lanserade under 2016 ett accelerationsprogram, "Frontrunner" som syftade till att snabbare slutföra klusterstrukturen. Under programmet utvecklades och/eller flyttades sex av HANZAs produktionsanläggningar. Frontrunner avslutades under Q4 2017 och de åtgärder som vidtogs under programmet gav effekt i form av ökad lönsamhet genom lägre procentuella kostnader för personal och övriga kostnader i relation till omsättning och upparbetat lager. Under fas 2 har bolaget amorterat delar av de lån som togs upp under uppbyggnadsfasen, vilket bidragit till en förstärkning av HANZAs balansräkning och en minskning av bolagets nettoskuld.

Fas 3: Fokus på lönsamhet och rådgivning

Med förvärv och integration av fabriker till kluster har nu fas 1 och fas 2 avslutats och skapat förutsättningar för fortsatt tillväxt och ökad lönsamhet. I fas 3 skiftas fokus från uppbyggnad till effektivisering av tillverkningsklustren. Under denna fas avser HANZA även expandera inom nya kundmarknader. Förvärvet av Wermech under 2018 är ett tydligt exempel på HANZAs strategi under fas 3 där bolaget förvärvar ett lönsamt tillväxtbolag med en bred kundportfölj. Nyligen har även CORE-programmet införts, Cluster Operational Excellence, vilket är ett program för att höja effektiviteten och kapaciteten ytterligare i HANZAs kluster. Ett exempel där effektivitetsprogram har tillämpats är i Narva, Estland, där programmet har ökat effektiviteten i anläggningen med 10 %.

I denna fas ska HANZAs kluster, främst utanför Norden, trimmas ytterligare. Vidare ska HANZAs affärsmodell tillämpas på nya kundgrupper och marknadsområden, till exempel Tyskland. I fas 3 bedöms HANZAs lönsamhet öka, varför styrelsen beslutat om uppjusterade finansiella mål, se avsnittet "finansiella mål" nedan för mer information.

HÄNDELSER UNDER 2018

- HANZA erhåller en order från Harju Elekter med ett årligt värde överstigande 30 MSEK avseende tillverkning av mekaniskskåp och plåtkonstruktioner. Tillverkningen startar omgående och når full volym under andra kvartalet 2018.

- HANZA förvärvar Wermech, en tillverkare av tunnplåtsdetaljer. Köpeskillingen uppgick till 145 MSEK med en tilläggs-köpeskillning om högst 22,5 MSEK, baserat på Wermechs utveckling år 2018. HANZA tillförs cirka 57 MSEK i en företrädesemission som delfinansierar detta förvärv. Tillträde sker den 1 februari 2018.
- HANZA tecknar ett avtal med Silva, en aktör inom utrustning för utomhussport avseende en omstrukturering av Silvas tillverkningskedja i Kina. Affären bedöms överstiga 100 MSEK över en femårsperiod.
- HANZA lanserade under maj två nya tillverkningsteknologier, värmebehandling och oförstörande provning, som tidigare upphandlats externt, vilket ytterligare stärker erbjudandet från HANZAs tillverkningskluster i Sverige.
- Efter att ha genomfört en processgenomgång rörande varulager, underlag för värdering och rutiner beslutar HANZA att skriva ned lagertillgångar i kluster Baltikum med 1 MEUR.
- HANZA tecknar avtal med livsmedelsföretaget Picadeli om tillverkning av elektronik till Picadelis salladsskivor. Affären har ett årligt värde på över 12 MSEK.
- Vid årsstämman väljs Sofia Axelsson in i styrelsen. Sofia har en gedigen industriell erfarenhet och arbetar idag som vice president Brand & Marketing på Husqvarna och tidigare som vd och koncernchef för badrumstillverkaren Svedbergs.

HÄNDELSER EFTER ÅRETS UTGÅNG

- HANZA förvärvar Toolfac, en finsk tillverkare med fokus på skärande bearbetning. Toolfac har cirka 60 anställda och en årsomsättning om cirka 80 MSEK. Köpeskillingen utgörs av en kontantdel, en aktiedel samt en tilläggsköpeskillning, och bedöms sammanlagt uppgå till cirka 34 MSEK. Arbetet med att integrera Toolfac i HANZAs tillverkningskluster i Finland påbörjas i februari 2019.
- HANZA tecknar ett globalt tillverkningsavtal med Epiroc avseende leveranser av monterad mekanik och delsystem till bolagets gruvmaskiner. Implementationen påbörjas omgående och tillverkning kommer att ske på flera av HANZAs fabriker globalt. Värdet på hittills erhållna ordrar är begränsat.
- Den 15 mars 2019 meddelade HANZA att bolaget godkännts för handel på Nasdaq Stockholms huvudlista. Aktien handlas på Nasdaq Stockholm Small Cap från den 25 mars 2019.

FEMÅRSÖVERSIKT

MSEK	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning	1 810,6	1 399,7	1 305,8	1 206,4	984,6
Rörelseresultat	54,1	35,7	25,2	51,1	-23,3
Resultat efter skatt	20,8	16,4	1,9	37,5	-33,6
Balansomslutning	1 096,1	769,8	755,6	776,3	578,0
Eget kapital	410,5	309,3	268,8	254,1	146,3
Soliditet, %	37	40	36	33	25

MARKNADSUTVECKLING

HANZAs marknad är i dag huvudsakligen i Norden, men kunder finns även i övriga Europa, Asien och USA. Genom att HANZAs kunder har en bred branschspridning, återspeglas normalt konjunkturen i HANZAs försäljning. Dock har HANZA historiskt erhållit nya marknadsandelar under lågkonjunktur, på grund av ett ökande behov hos produktägare att finna nya tillverkningslösningar, vilket är HANZAs kärnverksamhet. Med förvärvet av Wermlands Mechanics har den säsongsmissiga variationen över kalenderåret ökat i segment Norden, där juli och december är svagare försäljningsmånader på grund av ledighet.

Konjunkturinstitutet skriver i sin senaste prognos (januari 2019) att sammantaget har efterfrågan dämpats ytterligare något, men är fortfarande starkare än normalt. HANZA ser en god efterfrågan under inledningen av år 2019, efter en minskning under slutet av år 2018.

HANZA lämnar inga försäljningsprognoser, men konstaterar sammanfattningsvis att bolaget har ett gott utgångsläge för att fortsatt erhålla nya kunder och volymer med hjälp av HANZAs unika tillverkningskoncept. Därutöver bedöms det systematiska arbete som nu sker med att bredda bolagets kundmarknad utanför Norden samtidigt att medföra stora tillväxtpotentialer de kommande åren. I Europa har många tyska tillverkare nått kapacitetstaket och produktbolagen eftersträvar nya lösningar, vilket skapar möjligheter för HANZA.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

HANZAs nettoomsättning ökade med 29,0 % till 1 810,6 MSEK (1 399,7). Justerat för förstärkning av utländska valutor, främst Euro, är omsättningsökningen cirka 25 %. Ökningen beror huvudsakligen på förvärvet av Wermland Mechanics AB i februari 2018. I föregående års jämförelsesiffror ingår dock försäljningsvolymerna som fasats ut under året, främst från den avvecklade fabriken i Vasa, Finland, varför den underliggande tillväxten är högre.

EBITDA för året uppgick till 113,2 MSEK (79,1), vilket motsvarar en EBITDA marginal om 6,3 % (5,7). Avskrivningarna under perioden uppgick till 59,1 MSEK (43,4), varav avskrivning av immateriella tillgångar var 7,2 MSEK (0,3). Bruttomarginalen uppgick till 44,5 % (42,3). Koncernens rörelseresultat (EBIT) uppgick till 54,1 MSEK (35,7), vilket motsvarar en rörelsemarginal om 3,0 % (2,6). EBITA uppgick till 61,3 MSEK (36,0).

Norden redovisar ett EBITA om 67,4 MSEK (16,2), vilket motsvarar en EBITA-marginal om 7,4 % (2,9). Omsättningen ökade med 357,3 MSEK till 910,4 MSEK (553,1).

Segment Övriga Världen uppvisar ett EBITA om 3,9 MSEK (23,9) vilket motsvarar en EBITA-marginal om 0,4 % (2,8). Resultatet belastas av aktiviteter för att effektivisera verksamheten inför fortsatta volymuppgångar.

Affärsutvecklingens EBITA uppgick till -10,0 MSEK (-4,1) och innefattar främst kostnader för förvärv av Wermech, samt utveckling av processer för intern kontroll och företagsstyrning i samband med att koncernen anpassat sig till kraven på Nasdaq OMX Stockholm, Small Cap.

Finansnettot uppgick till -24,9 MSEK (-16,3). Av detta uppgår räntenettot till -14,1 MSEK (-11,2). En stärkt Euro har lett till realiserade kursdifferenser som vid omräkning av koncerninterna mellanhavanden påverkar finansnettot negativt. I sam-

band med företrädesemissionen som genomfördes under första kvartalet för att delvis finansiera förvärvet av Wermech upptog bolaget en så kallad bryggfinansiering vars kostnad belastat finansnettot negativt med 1,0 MSEK (0,0).

Resultatet före skatt uppgick till 29,2 MSEK (19,4). Resultatet efter skatt uppgick till 20,8 MSEK (16,4). Resultat per aktie före och efter utspädning uppgick till 0,74 SEK (0,69).

KASSAFLÖDE OCH INVESTERINGAR

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 113,5 MSEK (72,0). Förändring av rörelsekapitalet gav ett positivt kassaflöde 27,8 MSEK (10,2).

Kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive rörelseförvärv uppgick till netto 44,7 MSEK (föregående år netto avyttring av tillgångar om 8,7) och bestod främst av investeringar i maskiner och inventarier. Kassaflödet från Investeringar i dotterbolag uppgick till -144,4 MSEK (-). Totala investeringar i materiella anläggningstillgångar, exklusive rörelseförvärv uppgick till 59,5 MSEK (18,1). Skillnaden mot kassaflöden beror på investeringar i maskiner och inventarier via leasing.

Sammanläggning av produktionsenheter ("Klusterbildning") minskar över tid kapitalbindningen och leder också till lägre investeringsbehov.

Kassaflödet från lån uppgick till 28,4 MSEK (-48,1) och innefattar förvärvslån om 88 MSEK avseende förvärvet av Wermech. Förvärvet finansierades även med en nyemission under första kvartalet om 56,0 MSEK efter transaktionskostnader. I slutet av året har ytterligare en emission genomförts vid inlösen av optioner. Denna hade en kassaflödeseffekt om +10,7 MSEK (-).

FINANSIELL STÄLLNING

Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 410,5 MSEK (309,3) och soliditeten till 37,5 % (40,2). Balansomslutningen uppgick till 1 096,1 MSEK (769,8). Likvida medel uppgick vid årets utgång till 77,5 MSEK (56,1). Räntebärande nettoskuld uppgick vid årets slut till 260,2 MSEK (142,0). Efter årets utgång har HANZA förvärvat finska Toolfac Oy och genomfört en nyemission om 14,4 MSEK (före emissionskostnader) i en riktad emission till säljarna. HANZAs finansiella ställning har stärkts under året. Därtill har verksamheten även ett positivt kassaflöde. Sammantaget görs därmed bedömningen att HANZA ska klara av att finansiera den löpande verksamheten.

MEDARBETARE

Under 2018 uppgick medelantalet anställda till 1 407 (1 305). Vid årets utgång uppgick antal anställda till 1 514, vid årets början var antalet 1 373.

RISKFAKTORER

Bolagets verksamhet påverkas av ett antal faktorer som i vissa avseenden inte alls och i andra avseenden inte helt kan kontrolleras av bolaget. Nedan beskrivs faktorer som bedöms ha särskild betydelse för framtida utveckling. Den nedanstående redovisningen av riskfaktorer gör ej anspråk på fullständighet, ej heller är riskerna rangordnade efter grad av betydelse. Ytterligare risker som för närvarande inte är kända för bolaget kan få väsentlig betydelse för bolagets verksamhet, finansiella ställ-

ning och/eller resultat. Samtliga faktorer beskrivs ej i detalj utan en komplett utvärdering måste innefatta all information i denna bolagsbeskrivning samt en allmän omvärldsbedömning.

BOLAGSSPECIFIKA RISKER

■ **Konjunkturutveckling** – Kontraktstillverkning är en relativt konjunkturkänslig verksamhet där HANZA är beroende av hur och i vilken omfattning bolagets kunder väljer att driva sin produktion. En försvagad konjunktur i Sverige eller internationellt skulle kunna medföra en lägre marknadstillväxt för bolaget. Vid en försämring i den allmänna konjunkturen finns risk att HANZAs omsättning och resultat skulle kunna påverkas negativt.

■ **Konkurrens** – HANZA är starkt konkurrensutsatt på marknader för kontraktproduktion, vilket ställer krav på tids- och kostnadseffektiv produktion och logistik. Det finns en risk att bolaget i framtiden inte kommer att kunna erbjuda tjänster och produkter som är tekniskt och prismässigt tillräckligt konkurrenskraftiga. En sådan utveckling skulle kunna riskera att negativt påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **Kundberoende** – HANZA har uppdrag från ett flertal kunder i ett antal olika tillämpningar. 2018 stod de tio största kunderna för 41 % (56) av den totala omsättningen. Enskilda dotterbolag inom koncernen kan ha ett betydande kundberoende vilket kan sätta press på resultat och överlevnadsförmåga för enskilda dotterbolag. Det finns en risk att någon av dessa stora kunder minskar sina inköp, vilket skulle påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat negativt.

■ **Produktion, logistik och avbrott** – HANZA bedriver avancerad tillverkning inom flera olika områden inom flera olika produktionsanläggningar. Bolaget är beroende av att kunna flytta tillverkning mellan olika anläggningar i händelse av produktionsstopp men också för att kunna leverera den helhetslösning till kund som är kärnan i HANZAs affärsmodell. För den händelse bolagets processer och logistik inte skulle fungera enligt plan skulle detta kunna innebära produktionsstörningar och ökade kostnader för bolaget vilket negativt skulle kunna påverka bolagets finansiella ställning och resultat.

■ **Risk för störningar i produktionen** – HANZAs produktionsverksamhet består av en kedja av processer där avbrott eller störningar, till exempel till följd av brand, sabotage, maskinhaveri eller it-haveri, i något led skulle kunna få konsekvenser för HANZAs förmåga att framställa bolagets produkter i den omfattning och takt de efterfrågas. Sådana avbrott skulle negativt kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **Prisvariationer på insatsvaror** – HANZAs kunduppdrag sträcker sig ofta över långa tidsperioder under vilka aktuella materialpriser naturligt kan variera. Stora prisökningar på insatsvaror och tillverkningsmaterial skulle negativt kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **Leverantörsrisk** – HANZA är för fullgörande av bolagets kunduppgifter beroende av materialleveranser från bolagets leverantörer. Väsentliga eller långvariga störningar i leverans av kritiska insatsvaror och tillverkningsmaterial skulle negativt kunna påverka HANZAs finansiella ställning och resultat. En del av HANZAs leverantörer är så kallade single source leverantörer, vilket innebär att HANZA är beroende av en leverantör för samtliga leveranser av den aktuella råvaran eller komponenten. Det finns en risk att leverantören inte kan leverera råvaror och komponenter i enlighet med HANZAs behov. Om HANZA inte har tillräckligt av de aktuella råvarorna eller komponenterna i lager eller kan säkerställa leveranser från en annan leverantör kan detta i sin tur påverka HANZAs leveranser till kund, vilket kan påverka HANZAs finansiella ställning och resultat.

■ **Inkurans i lager** – HANZA behöver i syfte att kunna uppfylla bolagets åtaganden gentemot olika kunder hålla ett visst lager av komponenter och produktionsmaterial. Det finns här en risk för inkurans där eventuellt lager som inte kommer till användning för kund skulle kunna påverka HANZAs finansiella ställning och resultat negativt.

■ **Reklamationsrisk** – Reklamationskrav kan uppstå vid brister i tillverkningsprocessen som ett led i olika garantiåtaganden. Orsaker kan vara till exempel maskinfel, operatörsmisslag eller komponentfel. Anspråk på ekonomisk kompensation följer normalt etablerad branschstandard. Därtill kan kunden vara berättigad till skadestånd. Det kan innebära betydande merkostnader för HANZA vilket kan påverka bolagets finansiella ställning och resultat negativt.

■ **Nyckelpersoner** – HANZAs affärsmodell innebär att bolaget tar ett helhetsgrepp om kundens tillverkning vilket ställer höga krav på kompetens inom Supply Chain Management och en rad andra områden. En eventuell förlust av någon eller några av dessa skulle kunna ge upphov till negativa effekter för HANZA. Bolagets förmåga att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare är avgörande för att säkerställa kompetensnivån i HANZA. Skulle nyckelpersoner lämna HANZA skulle detta negativt kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **It-system** – HANZAs verksamhet kräver fungerande it-system. It-relaterade störningar skulle kunna leda till produktionsstörningar, uteblivna intäkter eller kompensationskrav från kunder och/eller minskad effektivitet inom administration och försäljning. Därutöver skulle en implementering av HANZAs it-system i de nya anläggningarna som tillkommer i förvärvet av Wermech kunna medföra störningar i integrationsprocessen, samt risk för it-relaterade störningar i övrigt vilket, negativt skulle kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **Ansvar och försäkring** – HANZAs affärsmodell innebär att bolaget tar ett helhetsgrepp om kundens tillverkning, dock utan att vara produktägare med komplett produktansvar. HANZA ansvarar som regel för tillverkning i enlighet med kundens specifikation. I händelse av anspråk från

kund, skulle HANZAs ansvar kunna överstiga den risk som HANZA skyddar sig mot genom försäkringar, vilket negativt skulle kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **Finansieringsrisk** – HANZA kan komma att behöva ta upp ny finansiering eller att refinansiera vissa, eller samtliga, utestående skulder i framtiden. Bolagets förmåga att framgångsrikt ta upp ny finansiering eller att refinansiera bolagets nuvarande skulder är beroende av flera faktorer, bland annat omständigheter på den finansiella marknaden rent generellt, bolagets kreditvärdighet samt möjligheten att öka skuldsättningen vid en sådan tidpunkt. HANZAs tillgång till finansieringskällor vid en viss given tidpunkt skulle därmed kunna behöva ske på mindre fördelaktiga villkor. Det finns även en risk att HANZA skulle kunna bryta mot villkoren i gällande kreditavtal, vilket skulle kunna bero på ett antal olika faktorer såväl inom som bortom bolagets kontroll. Bolagets eventuella oförmåga att efterleva villkoren i gällande kreditavtal skulle kunna innebära krav på återbetalning av alla eller delar av bolagets utestående krediter, vilket skulle kunna ha väsentlig negativ påverkan på bolagets verksamhet och finansiella ställning.

■ **Valuta- och ränterisker** – HANZAs omfattande internationella verksamhet utgör en betydande försäljning i olika valutor och därmed exponering för valutarisk, framför allt avseende Euro (EUR) och amerikanska dollar (USD). Valutarisk uppstår genom framtida affärstransaktioner, omräkning av redovisade tillgångar och skulder samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter. I koncernen finns exponering i extern upplåning då denna delvis sker i annan valuta än den funktionella valutan. Majoriteten av extern upplåning i koncernen sker i SEK eller EUR. Vid valutakursförändringar skulle detta kunna leda till en negativ inverkan på HANZAs omsättning och rörelseresultat. Genom att HANZAs finansiering till viss del består av räntebärande skulder påverkas vidare koncernens nettoresultat av förändringar i det allmänna ränteläget. Hur snabbt en ränteförändring får genomslag i nettoresultatet beror på olika krediters räntebindningstid. Förändringar i ränteläget skulle negativt kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat.

■ **Kreditrisk** – HANZA arbetar i stor utsträckning med factoring för kundfakturer vilket innebär att kreditrisken förs över till factoringbolaget. För en del kunder lämnar HANZA 30–90 dagars kredit, vilket medför en kreditrisk i det fall en kund inte skulle kunna fullgöra sin betalningsskyldighet. HANZA arbetar efter en fastlagd kreditpolicy, samt med kundkreditförsäkringar. Kreditrisker föreligger dock i HANZAs likvida medel, derivatinstrument och tillgodohavanden hos banker och finansieringsinstitut samt gentemot kunder, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner. Framtida kreditförluster skulle negativt kunna påverka bolagets verksamhet, finansiella ställning och resultat. Historiskt har HANZA haft ytterst låga kreditförluster.

■ **Skatt** – HANZA har ackumulerade skattemässiga underskott i Finland och Sverige. Ägarförändringar som innebär

att bestämmande inflytande över bolaget förändras skulle kunna innebära begränsningar, helt eller delvis, i möjligheten att utnyttja sådana underskott i framtiden. Möjligheten att utnyttja skattemässiga underskott i framtiden kan även komma att påverkas av ändrad lagstiftning. Bolagets verksamhet bedrivs i enlighet med bolagets tolkning av gällande skatteregler och olika skattemyndigheters krav. Det skulle kunna finnas en risk att bolagets tolkning av tillämpliga lagar, bestämmelser och praxis är felaktig eller att sådana regler ändras, eventuellt med retroaktiv verkan. Genom en skattemyndighets beslut skulle därför HANZAs tidigare eller nuvarande skattesituation kunna förändras, vilket skulle kunna få en negativ inverkan på HANZAs verksamhet, resultat och finansiella ställning.

HÅLLBARHET OCH MILJÖPÅVERKAN

HANZA's hållbarhetsrapport återfinns på sidorna 20-24 i denna årsredovisning. Koncernen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt 9 kap miljöbalken. Tillståndsplikten i Sverige gäller för maskinell metallbearbetning där total tankvolym för skärvåtskor eller processoljor i metallbearbetningsmaskinerna får uppgå till högst 150 kubikmeter per år.

AKTIEN

HANZAs aktie är sedan 25 mars 2019 noterad på Nasdaq Stockholm Small Cap. För mer information om aktien se separat avsnitt Aktien och ägarstruktur.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Antalet registrerade aktieägare 28 februari 2019 uppgick till 1 200 st. Största aktieägare var Färna Invest AB (ägt av Gerald Engström) med 18,4 %. Francesco Franzé äger 11,0 % och Håkan Halén äger 6,5 %. För mer information om ägarförhållanden se separat avsnitt Aktien och ägarstruktur.

BOLAGSSTYRNING

Se separat rapport om Bolagsstyrning.

UTDELNING

Styrelsen föreslår en utdelning om 0,25 (0,00) kronor per aktie för verksamhetsåret 2018, vilket motsvarar cirka 7,7 MSEK.

MODERBOLAGET

Moderbolagets nettoomsättning som enbart består av intäkter från koncernföretag uppgick under året till 19,8 MSEK (8,5). Resultatet före skatt uppgick till 4,9 MSEK (-0,6). Inga investeringar har skett i moderbolaget.

FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

Styrelsen föreslår en utdelning för 2018 på 25 öre per aktie (0) vilket motsvarar en total utdelning om 7,7 MSEK (0,0) baserat på antalet utestående aktier per 31 mars 2019. Föreslagen avstämningsdag beräknas bli den 9 maj 2019.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (SEK) i moderbolaget:

Balanserad vinst	38 374 364
Överkursfond	249 825 941
Årets resultat	4 574 103
Summa	292 774 408

Styrelsen föreslår att dessa disponeras så att

Till aktieägarna utdelas 0,25 SEK per aktie, totalt	7 744 982
I ny räkning överförs	285 029 426
Summa	292 774 408

STYRELSENS YTTRANDE ÖVER DEN FÖRESLAGNA UTDELNINGEN

Styrelsen föreslår en utdelning till aktieägarna om 0,25 SEK (0,00) per aktie motsvarande 7,7 MSEK (0,0). Den föreslagna utdelningen utgör 18 % av bolagets vinstmedel på balansdagen och den minskar koncernens soliditet från 37,5 till 37,0 % räknat på balansräkningen på balansdagen. Det är styrelsens uppfattning att den föreslagna utdelningen är förenlig med aktiebolagslagens försiktighetsprincip med avseende på de krav på bolagets egna kapital, investeringsbehov, likviditet och finansiella ställning samt de risker som förknippas med typen och storleken av verksamheten.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i MSEK	Not	Jan–dec 2018	Jan–dec 2017
Nettoomsättning	5, 6	1 810,6	1 399,7
Förändring av lagervaror under tillverkning, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning		-9,6	18,0
Råvaror och förnödenheter		-996,1	-825,0
Övriga externa kostnader	7, 30	-248,4	-191,1
Personalkostnader	8, 31	-445,7	-339,2
Avskrivningar	14, 15	-59,1	-43,4
Övriga rörelseintäkter	9	9,4	21,4
Övriga rörelsekostnader	9	-7,0	-4,7
Rörelseresultat	6, 10	54,1	35,7
Resultat från finansiella poster			
Finansiella intäkter		–	–
Finansiella kostnader	10, 11	-24,9	-16,3
Finansiella poster – netto		-24,9	-16,3
Resultat före skatt		29,2	19,4
Inkomstskatt	12	-8,4	-3,0
Årets resultat		20,8	16,4
Årets resultat är i sin helhet hänförligt till moderföretagets aktieägare.			
Övrigt totalresultat			
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen			
Valutakursdifferenser		12,9	10,0
Övrigt totalresultat för året		12,9	10,0
Summa totalresultat för året		33,7	26,4

Summa totalresultat är i sin helhet hänförligt till moderföretagets aktieägare.

Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare under året

Resultat per aktie före utspädning, SEK	13	0,74	0,69
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	13	0,74	0,69

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Imateriella anläggningstillgångar			
Goodwill	14	264,5	147,6
Kundrelationer	14	60,0	–
Övriga immateriella anläggningstillgångar	14	5,9	3,8
Summa imateriella anläggningstillgångar		330,4	151,4
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	15	79,3	81,8
Maskiner och inventarier	15	190,3	124,0
Summa materiella anläggningstillgångar		269,6	205,8
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0,3	0,3
Uppskjutna skattefordringar	16	16,4	16,7
Summa finansiella anläggningstillgångar		16,7	17,0
Summa anläggningstillgångar		616,7	374,2
Omsättningstillgångar			
Varulager	18		
Råvaror och förnödenheter		181,6	167,1
Varor under tillverkning		67,4	69,0
Färdiga varor och handelsvaror		39,4	33,6
Varor på väg		1,7	0,5
Summa varulager		290,1	270,2
Kundfordringar	19	83,8	49,4
Aktuella skattefordringar		3,0	4,7
Övriga fordringar	20	15,1	8,8
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	9,9	6,4
Likvida medel	22	77,5	56,1
Summa omsättningstillgångar		479,4	395,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1 096,1	769,8

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL	23		
Eget kapital som kan hänföras till moderföretagets aktieägare			
Aktiekapital		3,0	2,2
Övrigt tillskjutet kapital		376,0	310,1
Reserver		31,0	18,1
Balanserat resultat inklusive årets totalresultat		0,5	-21,1
Summa eget kapital		410,5	309,3
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	24, 30	207,2	87,3
Uppskjutna skatteskulder	16	28,9	3,4
Ersättningar till anställda efter avslutad anställning		4,5	4,0
Summa långfristiga skulder		240,6	94,7
Kortfristiga skulder			
Checkräkningskredit	24	45,3	68,8
Skulder till kreditinstitut	24, 30	68,1	39,9
Övriga räntebärande skulder	24	17,1	2,1
Leverantörsskulder	25	219,4	167,4
Aktuella skatteskulder		–	0,1
Övriga skulder	26	29,1	44,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	66,0	43,2
Summa kortfristiga skulder		445,0	365,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 096,1	769,8

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i MSEK	Not	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat inklusive årets totalresultat	Summa eget kapital
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2017		2,1	296,1	8,1	-37,5	268,8
Periodens resultat		–	–	–	16,4	16,4
Övrigt totalresultat						
Valutakursdifferenser vid omräkning av utländska dotterföretag		–	–	10,0	–	10,0
Summa totalresultat		–	–	10,0	16,4	26,4
Transaktioner med ägare						
Teckningsoptioner		–	0,1	–	–	0,1
Emissionskostnader		–	-0,1	–	–	-0,1
Konvertering av konvertibelt lån		0,1	14,0	–	–	14,1
Summa tillskott från och värdeöverföringar till aktieägare, redovisade direkt i eget kapital		0,1	14,0	–	–	14,1
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017		2,2	310,1	18,1	-21,1	309,3
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2018		2,2	310,1	18,1	-21,1	309,3
Periodens resultat		–	–	–	20,8	20,8
Övrigt totalresultat						
Valutakursdifferenser vid omräkning av utländska dotterföretag		–	–	12,9	–	12,9
Summa totalresultat		–	–	12,9	20,8	33,7
Effekt av implementation av IFRS 15	5	–	–	–	0,8	0,8
Transaktioner med ägare						
Inlösen av optioner		0,1	9,4	–	–	9,5
Inbetald emissionslikvid för ännu ej registrerade aktier		–	1,2	–	–	1,2
Nyemission		0,7	59,6	–	–	60,3
Emissionskostnader		–	-4,3	–	–	-4,3
Summa tillskott från och värdeöverföringar till aktieägare, redovisade direkt i eget kapital		0,8	65,9	0,0	0,0	66,7
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018		3,0	376,0	31,0	0,5	410,5

Aktiekapitalets utveckling framgår av not 23.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		29,2	19,4
Avskrivningar		59,1	43,4
Övriga ej likviditetspåverkande poster	32	4,7	-1,8
Betalda inkomstskatter		-7,3	0,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapitalet		85,7	61,8
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Förändring av varulager		6,7	-20,6
Förändring av kundfordringar		34,5	8,3
Förändring av kortfristiga fordringar		-5,5	1,4
Förändring av leverantörsskulder		6,6	8,1
Förändring av kortfristiga skulder		-14,5	13,0
Summa förändring av rörelsekapital		27,8	10,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		113,5	72,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Rörelseförvärv	33	-144,4	–
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	14	-2,9	-3,9
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	15, 32	-43,6	-10,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	15	1,8	22,9
Övriga poster		–	0,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-189,1	8,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Nyemission	23	66,7	–
Upptagna lån	24, 32	232,8	54,1
Amortering av lån	24, 32	-204,4	-102,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		95,1	-48,1
Minskning/ökning av likvida medel		19,5	32,6
Likvida medel vid årets början	22	56,1	24,1
Kursdifferenser i likvida medel		1,9	-0,6
Likvida medel vid årets slut	22	77,5	56,1

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Rörelsens intäkter	34	19,8	8,5
Övriga externa kostnader	7, 34	-11,0	-6,2
Personalkostnader	8	-7,5	-6,5
Summa rörelsens kostnader		-18,5	-12,7
Övriga rörelseintäkter	9	–	0,1
Rörelseresultat		1,3	-4,1
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	11	–	–
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	2,2	0,6
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-0,9	-1,6
Summa resultat från finansiella poster		1,3	-1,0
Resultat efter finansiella poster		2,6	-5,1
Bokslutsdispositioner	36	2,3	4,5
Resultat före skatt		4,9	-0,6
Skatt på årets resultat	12	-0,4	0,2
Årets resultat		4,5	-0,4

RAPPORT ÖVER MODERBOLAGETS TOTALRESULTAT

Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Årets resultat		4,5	-0,4
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		–	–
Summa totalresultat för året		4,5	-0,4

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	35	228,3	228,3
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	34	64,4	4,9
Uppskjutna skattefordringar	16	4,6	5,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		297,3	238,2
Summa anläggningstillgångar		297,3	238,2
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag	34	2,4	4,5
Aktuella skattefordringar		0,2	0,2
Övriga fordringar		–	0,8
Förutbetalda kostnader upplupna intäkter		0,3	0,1
Summa kortfristiga fordringar		2,9	5,6
Likvida medel			
Kassa och bank	22	11,5	7,1
Summa likvida medel		11,5	7,1
Summa omsättningstillgångar		14,4	12,7
SUMMA TILLGÅNGAR		311,7	250,9

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	23		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		3,0	2,2
Summa bundet eget kapital		3,0	2,2
Fritt eget kapital			
Överkursfond		251,2	185,7
Balanserad vinst		38,3	38,3
Årets resultat		4,5	-0,4
Summa fritt eget kapital		294,0	223,6
Summa eget kapital		297,0	225,8
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	24	7,2	8,6
Summa långfristiga skulder		7,2	8,6
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	24	2,4	7,9
Övriga räntebärande skulder	24	–	2,1
Leverantörsskulder		1,3	1,1
Skulder till koncernföretag	24, 34	–	3,3
Övriga skulder		2,0	0,5
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27	1,8	1,6
Summa kortfristiga skulder		7,5	16,5
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		311,7	250,9

MODERBOLAGETS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i MSEK	Bundet eget kapital	Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Balanserat resultat inklusive årets resultat	
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2017	2,1	174,2	35,8	212,1
Totalresultat				
Årets resultat	–	–	-0,4	-0,4
Övrigt totalresultat	–	–	–	–
Summa totalresultat	–	–	-0,4	-0,4
Transaktioner med aktieägare				
Emissionskostnader	–	-0,1	–	-0,1
Konvertering av konvertibelt lån	0,1	14,1	–	14,2
Resultatdisposition	–	-2,5	2,5	0,0
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017	2,2	185,7	37,9	225,8
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2018	2,2	185,7	37,9	225,8
Totalresultat				
Årets resultat	–	–	4,5	4,5
Övrigt totalresultat	–	–	–	–
Summa totalresultat	–	–	4,5	4,5
Transaktioner med aktieägare				
Inlösen av optioner	0,1	10,6	–	10,7
Nyemission	0,7	59,6	–	60,3
Emissionskostnader	–	-4,3	–	-4,3
Resultatdisposition	–	-0,4	0,4	0,0
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	3,0	251,2	42,8	297,0

Aktiekapitalets utveckling framgår av not 23.

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		2,6	-5,1
Övriga ej likviditetspåverkande poster	32	–	0,2
Betalda koncernbidrag		4,5	–
Betalda inkomstskatter		-0,1	-0,1
Summa kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapitalet		7,0	-5,0
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Förändring av kortfristiga fordringar		0,6	-0,7
Förändring av leverantörsskulder		0,2	0,2
Förändring av kortfristiga skulder		-1,6	3,3
Summa förändring av rörelsekapital		-0,8	2,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		6,2	-2,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Nyemission	23	66,7	-0,1
Upptagna lån	24	67,3	12,9
Amorteringar	24	-76,3	-13,8
Förändring av långfristiga koncernfordringar		-59,5	19,2
Amorteringar av lån från koncernföretag		–	-8,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1,8	9,3
Minskning/ökning av likvida medel	22	4,4	7,1
Likvida medel vid årets början		7,1	0,0
Likvida medel vid årets slut	22	11,5	7,1

NOTER

NOT 1 Allmän information

HANZA Holding AB (moderföretaget), org nr 556748-8399, är ett publikt aktieföretag med säte i Danderyd, Sverige. Koncernen är en industriell aktör och affärspartner inom kontraktstillverkning som erbjuder sina kunder en kombination av rådgivning och skräddarsydda tillverkningslösningar inom mekanik och elektronik.

Den 11 april 2019 har denna koncernredovisning och årsredo-

visning godkänts av styrelsen för offentliggörande. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning kommer läggas fram för godkännande på årsstämma den 7 maj 2019.

Samtliga belopp redovisas i miljontals kronor (MSEK) om inte annat anges. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

NOT 2 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpas när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för HANZA Holding AB-koncernen har upprättats i enlighet med IFRS (International Financial Reporting Standards) och IFRIC-tolkningar sådana de antagits av EU, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner samt Årsredovisningslagen.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärde-metoden förutom vad beträffar finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Moderbolagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2 Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. I de fall moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta separat i slutet av denna not.

Att upprätta finansiella rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper, se not 4.

2.1.1 Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Nya standarder, ändringar och tolkningar som tillämpas av koncernen
I det bokslut som börjar den 1 januari 2018 tillämpas två nya standarder IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder.

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förenklar denna ansats i vissa avseenden. Det finns nu 3 värderingskategorier för finansiella tillgångar, upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Investeringar i eget kapitalinstrument ska redovisas till verkligt värde över resultaträkningen men det finns även en möjlighet att vid första redovisningstillfället redovisa instrumentet till verkligt värde över övrigt totalresultat. Ingen omklassificering till resultat-

räkningen kommer då ske vid avyttring av instrumentet. IFRS 9 inför också en ny modell för beräkning av kreditförlustreserv som utgår från förväntade kreditförluster. För finansiella skulder ändras inte klassificeringen och värderingen förutom i det fall då en skuld redovisas till verkligt värde över resultaträkningen baserat på verkligt värde alternativet. Värdeförändringar hänförliga till förändringar i egen kreditrisk ska då redovisas i övrigt totalresultat. IFRS 9 minskar kraven för tillämpning av säkringsredovisning genom att effektivitetskriteriet ersätts med krav på ekonomisk relation mellan säkringsinstrument och säkrat föremål och att säkringskvoten ska vara samma som används i riskhanteringen. Även säkringsdokumentationen ändras lite jämfört med den som tas fram under IAS 39. Standarden tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018.

En analys av effekterna av införandet av standarden genomfördes under 2017. De finansiella tillgångarna vid utgången av 2017, med undantag för andra långfristiga värdepappersinnehav, värderades till upplupet anskaffningsvärde och kommer vid tillämpning av IFRS 9 klassificeras så. Andra långfristiga värdepappersinnehav klassificeras som tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen men dessa utgör ett marginellt belopp där anskaffningsvärdet anses utgöra en rimlig värdering. Någon väsentlig skillnad av kreditförlustreserven har inte uppstått till följd av den nya standarden då HANZA historiskt haft mycket låga kostnader för kreditförluster. Klassificeringen av finansiella skulder beräknas inte ändras. Några finansiella skulder som värderades till verkligt värde finns inte. Bolaget kommer utvärdera hur sådana skulder ska klassificeras i de fall de uppstår. Koncernen avser i dagsläget inte att införa säkringsredovisning till följd av de minskade kraven. Någon omräkning av ingående balans har inte skett på grund av denna standard.

IFRS 15 "Intäkter från avtal med kunder" reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningsskyldigheten innebär att information om intäktslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försålda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten.

IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC. IFRS 15 trädde ikraft den 1

Not 2 forts.

januari 2018. En analys av effekterna av införandet av standarden genomfördes under 2017.

För den helt övervägande delen av koncernens intäkter är redovisningen oförändrad men i några fall där leverans sker till så kallade buffertlager redovisas intäkterna nu tidigare. HANZA har valt en framåtriktad tillämpning vilket innebär att jämförelseåret 2017 inte har räknats om. För beskrivning av koncernens intäkter samt effekter av övergången, se not 5.

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Nedanstående nya standard träder ikraft för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Denna har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport.

IFRS 16, "Leasing". I januari 2016 publicerade IASB en ny leasingstandard som kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med några undantag, redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Definitionen av vad som är en lease har också ändrats. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Utvärdering av effekterna av IFRS 16 för koncernen har skett under 2018. Den väsentliga skillnaden kommer bli att ett antal hyresavtal för fabriker och andra lokaler, som tidigare behandlats som operationell leasing, efter införandet av IFRS 16 kommer redovisas som anläggningstillgångar respektive finansiella skulder i balansräkningen. Detta kommer öka koncernens anläggningstillgångar och finansiella skulder med cirka 78 MSEK. I resultaträkningen blir den huvudsakliga skillnaden en förskjutning av kostnader från övriga externa kostnader till avskrivningar och viss mån räntekostnader, där den senare förskjutningen kommer påverka EBIT positivt med cirka 2 MSEK under 2019. Övergången kommer ske enligt förenklad metod varvid skulden och nyttjanderätten för befintliga kontrakt värderas till återstående betalningar vid övergångstidpunkter 2019-01-01. Avtal som vid övergången har en kortare återstående löptid än ett år kommer, enligt lätttnadsregel, inte inkluderas i skulden respektive nyttjanderätten. För en avstämning av förändringen i balansräkningen mot nuvarande rapportering av operationell leasing, se not 30.

Tillämpningen av standarden kommer också innebära att anläggningstillgångar som innehas via finansiella leasingavtal och som idag redovisas som materiella anläggningstillgångar i koncernens balansräkning kommer brytas ut och redovisas tillsammans med övriga leasingtillgångar. Värdet på sådana tillgångar uppgick på balansdagen till 39,3 MSEK.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som börjar gälla den 1 januari 2019 eller senare väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

2.2 Koncernredovisning och rörelseförvärv

Dotterbolag

Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens rörelseförvärv. Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterbolag utgörs av verkligt värde på överlåtna tillgångar, skulder som koncernen ådrar sig till tidigare ägare av det förvärvade bolaget och de aktier som emitterats av koncernen. I köpeskillingen ingår även

verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen. För varje enskilt förvärv avgör koncernen om innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel i det redovisade värdet av det förvärvade företags identifierbara nettotillgångar.

Förvärvsrelaterade utgifter kostnadsförs när de uppstår.

Varje villkorad köpeskillning som ska överföras av koncernen redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Efterföljande ändringar av verkligt värde av en villkorad köpeskillning som klassificerats som en tillgång eller skuld redovisas i enlighet med IFRS 9 antingen i resultaträkningen eller i övrigt totalresultat. Villkorad köpeskillning som klassificeras som eget kapital omvärderas inte och efterföljande reglering redovisas i eget kapital.

Goodwill värderas initialt som det belopp varmed den totala köpeskillningen och eventuellt verkligt värde för innehav utan bestämmande inflytande överstiger verkligt värde på identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder. Om köpeskillningen är lägre än verkligt värde på det förvärvade bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Vinster och förluster som resulterar från koncerninterna transaktioner och som är redovisade i tillgångar elimineras också. Redovisningsprinciperna för dotterbolag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

Förändringar i ägarandel i ett dotterbolag utan förändring av bestämmande inflytande

Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande som inte leder till förlust av kontroll redovisas som eget kapitaltransaktioner – dvs som transaktioner med ägarna i deras roll som ägare. Vid förvärv från innehavare utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden mellan verkligt värde på erlagd köpeskillning och den faktiska förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterbolagets nettotillgångar i eget kapital. Vinster och förluster på avyttringar till innehavare utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital.

2.3 Omräkning av utländsk valuta

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor (SEK), som är koncernens rapportvaluta och moderbolagets funktionella valuta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen eller den dag då posterna omvärderas. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av nettoinvesteringar, då vinster/förluster redovisas i övrigt totalresultat.

Valutakursvinster och -förluster som hänför sig till lån och likvida medel redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. Alla övriga valutakursvinster och -förluster redovisas i rörelseresultatet.

Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta som funktionell valuta) som har en

Not 2 forts

annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- (a) tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagens kurs;
- (b) intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida denna genomsnittliga kurs utgör en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, annars omräknas intäkter och kostnader till transaktionsdagens kurs), och
- (c) alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas i övrigt totalresultat.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser redovisas i övrigt totalresultat.

2.4 Segmentsrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som företagets verkställande direktör.

HANZA tillämpar från och med år 2018 en klusterbaserad segmentsindelning som ersätter den segmentsindelning som använts fram till och med år 2017, vilken var baserad på tillverkningssteknologi. Bolagets 5 kluster aggregeras i segmentsredovisningen till 2 rapporterbara segment. Den nya segmentsindelningen bedöms bättre spegla affärsmodellen, organisationen och det sätt på vilket styrelse och ledning nu följer upp och bedömer verksamheten. Se vidare not 6.

2.5 Klassificeringar

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader från balansdagen.

2.6 Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill uppstår vid förvärv av dotterbolag och avser det belopp varmed köpeskillingen överstiger HANZA Holding's andel i det verkliga värdet av identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser i det förvärvade bolaget samt det verkliga värdet på innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade bolaget.

I syfte att testa nedskrivningsbehov, fördelas goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet. Varje enhet eller grupp av enheter som goodwill har fördelats till motsvarar den lägsta nivå i koncernen på vilken goodwillen i fråga övervakas i den interna styrningen. Goodwill övervakas på rörelsesegmentnivå. Då segmentsindelningen har ändrats från och med 2018 (se 2.4 ovan) har även kassagenererande enheter omdefinierats och utgörs nu av kluster, se vidare not 14.

Goodwill nedskrivningstestas årligen eller oftare om händelser eller ändringar i förhållanden indikerar en möjlig värdeminskning. Det redovisade värdet av goodwill jämförs med återvinningsvärdet, vilket är det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet minus försäljningskostnader. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart som en kostnad och återförs inte.

Kundrelationer

Kundrelationer har identifierats vid förvärv. Dessa utgör en immateriell tillgång. Avskrivning sker linjärt över den förväntade

nyttjandeperioden vilken har bedömts till 10 år. Kundrelationernas restvärden och nyttjandeperiod provas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar utgörs av programvarulicenser och balanserade kostnader för att implementera programvara. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentliga restvärden. Avskrivningstiden för övriga immateriella tillgångar är 3 år.

2.7 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för en ersatt del tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Varje del av en materiell anläggningstillgång med ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde skrivs av separat. Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på övriga tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25–40 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Kontraktstiden, dock högst 20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5–10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod provas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring av en materiell anläggningstillgång fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.8 Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan provas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns i allt väsentligt oberoende kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar (andra än goodwill) som tidigare har skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Not 2 forts

2.9 Finansiella instrument – generellt

Finansiella instrument finns i många olika balansposter och finns beskrivna under 2.9–2.14.

2.9.1 Klassificering

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, samt tillgångar respektive skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella instrument som innehåser för handel. Derivatinstrument klassificeras som att de innehåses för handel om de inte är identifierade som säkringar. Koncernen klassificerar derivatinstrument i denna kategori. Koncernen hade inga väsentliga derivatinstrument per 2018–12–31 eller 2017–12–31. Koncernens klassificerar även andra långfristiga värdepappersinnehav i denna kategori. Andra långfristiga värdepappersinnehav ska redovisas till verkligt värde och ligger i nivå 3. Dessa utgör ett litet belopp för vilka anskaffningsvärde anses reflektera verkligt värde. De tillgångar som i not 17 redovisas som finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen för jämförelseåret 2017 redovisades i förra årets årsredovisning som finansiella tillgångar som kan säljas, till samma belopp.

Tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde

Tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Koncernens tillgångar i denna klass utgörs av kundfordringar och likvida medel (se not 2.11 och 2.12) samt de finansiella instrument som redovisas bland övriga fordringar. Samtliga tillgångar som i not 17 redovisas som tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde för jämförelseåret 2017 redovisades i förra årets årsredovisning som lånefordringar och kundfordringar, till samma belopp.

Skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde

Koncernens lång- och kortfristiga skulder till kreditinstitut, konvertibla lån, övriga långfristiga skulder, checkräkningskredit, övriga räntebärande skulder, leverantörsskulder och den del av övriga kortfristiga skulder som avser finansiella instrument klassificeras som skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde. Samtliga skulder som i not 17 redovisas som skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde för jämförelseåret 2017 redovisades i förra årets årsredovisning som övriga finansiella skulder, till samma belopp.

2.9.2 Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet på andra långfristiga värdepappersinnehav har inte kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt, innehavet värderas därmed till anskaffningsvärde. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört

i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet har fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i finansnettot eftersom det härrör från finansieringsverksamheten.

2.9.3 Kvittning av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Den legala rättigheten får inte vara beroende av framtida händelser och den måste vara rättsligt bindande för företaget och motparten både i den normala affärsverksamheten och i fall av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

I boksluten 2018–12–31 och 2017–12–31 har inga kvittningsbara finansiella instrument identifierats.

2.9.4 Nedskrivning finansiella instrument

Tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde (lånefordringar och kundfordringar)

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången och att denna händelse har inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultaträkning inom övriga externa kostnader. Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades, redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning inom övriga externa kostnader.

2.10 Derivatinstrument

Derivatinstrument är finansiella instrument som redovisas i balansräkningen på affärsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering redovisas i resultaträkningen i rörelseresultatet då kraven för säkringsredovisning inte uppfylls.

Det verkliga värdet på ett derivatinstrument klassificeras som anläggningstillgång eller långfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid är längre än 12 månader, och som omsättningstillgång eller kortfristig skuld när den säkrade postens återstående löptid understiger 12 månader.

2.11 Kundfordringar

Kundfordringar är finansiella instrument som består av belopp som ska betalas av kunder för sålda varor och tjänster i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år, klassificeras de som omsättningstillgångar. Om inte, redovisas de som anläggningstillgångar.

Not 2 forts

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde. Då HANZA's kreditförluster historiskt varit mycket låga bedöms nominellt värde spegla det verkliga värdet. Kundfordringar värderas där efter till belopp som väntas inflyta det vill säga minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

Koncernens bolag har ingått avtal om avyttring och belåning av kundfakturer (factoring). Avyttrade kundfordringar tas bort från balansräkningen i de fall kontrollen övergår till köparen vid avyttring. För dessa redovisas de garantier som lämnas som en eventuell förpliktelse. I de fall kontrollen kvarstår hos koncernen redovisas dessa kundfordringar som tillgångar och de upptagna krediterna som kortfristiga skulder hos kreditinstitut. De belånade kundfordringarna redovisas då även under ställda säkerheter. Belånade kundfordringar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från kundfordran har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört kontrollen till köpare. Kostnader för factoring redovisas som en finansiell kostnad.

2.12 Likvida medel

Likvida medel är finansiella instrument och innefattar, i såväl balansräkningen som i rapporten över kassaflöden, banktillgodoavanden.

2.13 Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är finansiella instrument och avser förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år. Om inte, redovisas de som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde.

2.14 Upplåning

Skulder till kreditinstitut redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Konvertibla lån delas upp i en räntebärande skulddel som redovisas på motsvarande sätt som skulder till kreditinstitut och en eget kapitaldel.

Upplåning klassificeras som kortfristiga skulder om inte koncernen har en ovillkorlig rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone 12 månader efter rapportperiodens slut.

Checkräkningskredit redovisas på egen rad bland kortfristiga skulder i balansräkningen.

2.15 Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader.

2.16 Aktuell och uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderbolaget och dess dotterbolag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och deras redovisade värden i koncernredovisningen. I de fall bolaget kan styra tidpunkten för realisering av de temporära skillnaderna och det inte bedöms sannolikt att det kommer att ske inom överskådlig framtid redovisas ingen uppskjuten skatt. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser som har beslutats eller aviseras per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefor-

dran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka underskotten kan utnyttjas.

Uppskjutna skattefordringar och skattesulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skattesulder, de uppskjutna skattefordringarna och skattesulderna hänförs sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt och det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalningar.

2.17 Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av vad som kommer att krävas för att reglera den befintliga förpliktelsen. När reglering förväntas ske efter mer än 12 månader, beräknas avsättningen genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet.

2.18 Ersättningar till anställda

(a) Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls.

(b) Ersättningar efter avslutad anställning

Koncernföretagen har olika planer för ersättningar efter avslutad anställning, inklusive förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner.

En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd.

Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Koncernen innehar endast materiella förmånsbestämda pensionsåtaganden genom en försäkring i Alecta. Denna pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd pensionsplan, se not 31.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den uträkning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

(c) Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställd anställd anställning sagts upp av koncernen före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar ersättningar vid uppsägning vid den tidigaste av följande tidpunkter: (a) när koncernen inte längre har möjlighet att återkalla erbjudandet om ersättning; och (b) när företaget redovisar utgifter för en omstrukturering som är inom tillämpningsområdet för IAS 37 och som innebär utbetalning av avgångsvederlag. I det fall företaget har lämnat ett erbjudande för att uppmuntra till frivillig avgång, beräknas ersättningar vid uppsägning baserat på det antal anställda som beräknas acceptera

Not 2 forts

erbjudandet. Förmåner som förfaller mer än 12 månader efter rapportperiodens slut diskonteras till nuvärde.

2.19 Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har inte haft några aktierelaterade ersättningar under 2017 eller 2018.

2.20 Intäktsredovisning

När HANZA har ett bindande avtal med en kund identifieras prestationsåtagandena och transaktionspris enligt detta avtal. Transaktionspriset värderas till det verkliga värdet av vad som kommer att erhållas, och motsvarar de belopp som erhålls för sålda varor efter avdrag för rabatter, returer och mervärdesskatt. Koncernen redovisar en intäkt när prestationsåtagandet har uppfyllts.

Försäljning av varor

Vid försäljning av varor, vilka utgörs av komponenter, undersystem och färdigt sammansatta produkter, anses prestationsåtagandet uppfyllt vid leverans av varor till kunden, i enlighet med leveransvillkoren. Undantag från detta är i de fall ett avtal finns med kunden om buffertlager av färdiga komponenter eller produkter. I dessa fall anses prestationsåtagandet uppfyllt redan då komponenten eller produkten placeras i buffertlagret och därmed är tillgänglig för kunden. För djupare information om bedömningar som påverkar intäkternas storlek och intäktsidpunkten, se not 5 Intäkter.

Försäljning av tjänster

Vid försäljning av rådgivningstjänster redovisas intäkterna över tid förutsatt att HANZA har rätt till ersättning för utfört arbete även om ett projekt skulle avbrytas i förtid. Om sådan rätt inte finns redovisas intäkten när projektet har slutförts och rätten till ersättning har inträtt.

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas med tillämpning av effektivräntemetoden.

2.21 Leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingtiden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Koncernen leasar vissa materiella anläggningstillgångar. Leasingavtal avseende anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet, klassificeras som finansiell leasing. Vid leasingperiodens början redovisas finansiell leasing i balansräkningen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna.

Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader. Motsvarande betalningsförpliktelser, efter avdrag för finansiella kostnader, ingår i balansräkningens poster för skulder till kreditinstitut. Räntedelen i de finansiella kostnaderna redovisas i resultaträkningen fördelat över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Anläggningstillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal skrivs av enligt samma principer som andra materiella anläggningstillgångar, se 2.7.

2.22 Statliga bidrag

Bidrag från staten redovisas till verkligt värde då det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och företaget kommer uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag avsedda att täcka investeringar i materiella anläggningstillgångar eller immateriella tillgångar reducerar tillgångarnas anskaffningsvärden och därmed det avskrivningsbara beloppet.

2.23 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Denna innebär att rörelseresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden.

2.24 Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya stamaktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

2.25 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

De viktigaste skillnaderna mellan redovisningsprinciperna för koncernen och moderbolaget framgår nedan.

Uppställningsformer

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Rapport över förändring av eget kapital följer också koncernens uppställningsform men ska innehålla de kolumner som anges i ÅRL. Vidare innebär det skillnad i benämningar, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader och eget kapital.

Andelar i dotterbolag

Andelar i dotterbolag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet inkluderas förvärvsrelaterade kostnader och eventuella tilläggsköpeskillningar.

När det finns en indikation på att andelar i dotterbolag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posten "Resultat från andelar i koncernföretag".

Finansiella instrument

IFRS 9 tillämpas ej i moderbolaget och finansiella instrument värderas till anskaffningsvärde med tillämpning av lägsta värdets princip.

Borgensåtaganden/finansiella garantier

Moderbolaget har tecknat borgensförbindelser till förmån för dotterbolag. En sådan förpliktelse klassificeras enligt IFRS som ett finansiellt garantiavtal. För dessa avtal tillämpar moderbolaget lättnadsregeln i RFR 2 p2, och redovisar därmed borgensförbindelsen som en eventalförpliktelse. När företaget bedömer att det sannolikt kommer att krävas en betalning för att reglera ett åtagande, görs en avsättning.

Koncernbidrag

Moderbolaget redovisar såväl erhållna som lämnade koncernbidrag som bokslutsdisposition.

NOT 3 Finansiell riskhantering

3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker: marknadsrisk (valutarisk, ränterisk i verkligt värde och ränterisk i kassaflödet), kreditrisk och likviditetsrisk. Koncernens övergripande riskhanteringspolicy fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat. Koncernen använder derivatinstrument för att säkra viss riskexponering.

Riskhanteringen sköts av koncernledningen enligt policies som fastställts av styrelsen. Koncernfinans identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med koncernens operativa enheter. Styrelsen upprättar skriftliga policies såväl för den övergripande riskhanteringen som för specifika områden, såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk, användning av derivatinstrument och finansiella instrument som inte är derivat samt placering av överlikviditet.

Nedan beskrivs koncernen bedömda riskexponering med åtföljande riskhantering.

(a) Marknadsrisk

(i) Valutarisk

Koncernen verkar internationellt och utsätts för valutarisker som uppstår från olika valutaexponeringar, framför allt avseende euro (EUR), tjeckisk krona (CZK), polska zloty (PLN), USA dollar (USD) och kinesiska yuan (CNY). Valutarisk uppstår genom framtida affärstransaktioner, redovisade tillgångar och skulder samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter. I koncernen finns exponering i den externa upplåningen då denna delvis sker i annan valuta än den funktionella valutan. Omräkningsexponering i övriga finansiella fordringar och skulder bedöms som liten då dessa poster i allt väsentligt är nominerade i de enskilda koncernbolagens funktionella valutor.

Styrelsen har infört en policy som kräver av koncernföretagen att dessa hanterar sin valutakursrisk mot sin funktionella valuta. Valutarisker uppstår när framtida affärstransaktioner eller redovisade tillgångar eller skulder uttrycks i en valuta som inte är enhetens funktionella valuta. Dessa valutariskerna hanteras i första hand genom att samma valuta används för materialinköp som fakturering eller genom valutaklausuler mot kund eller materialleverantör. I de fall det finns en kvarvarande valutarisk som inte kan hanteras enligt ovan, använder koncernföretagen terminskontrakt då exponeringen är väsentlig. Koncernens riskhanteringspolicy är att säkra mellan 60-70 % av förväntade kassaflöden i varje större valuta för de följande 12 månaderna. Per den 31 december 2018 och 2017 förelåg endast obetydliga valutasäkringsåtgärder.

Koncernen har ett antal innehav i utlandsverksamheter (EUR, CZK, PLN och CNY) vilkas nettotillgångar exponeras för valutarisker. Valutaexponering som uppstår från nettotillgångarna i koncernens utlandsverksamheter hanteras delvis genom utlåning till dotterbolagen. Utlåningen betraktas som en del av investeringen då reglering inte är planerad eller troligen inte kommer att ske inom överskådlig framtid och valutakursdifferenser redovisas i övrigt totalresultat. Någon säkring av nettotillgångar i dotterbolag utöver utlåning till dotterbolagen görs inte.

Om den svenska kronan hade försvagats med 1 % i förhållande till EUR med alla andra variabler konstanta, skulle årets resultat per den 31 december 2018 ha påverkats med 0,1 (-0,2) MSEK. Vid en motsvarande försvagning i förhållande till PLN skulle årets resultat ha påverkats med -0,1 (-0,10) MSEK.

En förstärkning eller försvagning av den svenska kronan i förhållande till CZK eller CNY skulle endast ha haft marginell effekt på årets resultat per den 31 december 2018 liksom tidigare år.

(ii) Ränterisk avseende kassaflöden och verkliga värden

Eftersom koncernen inte innehar några väsentliga räntebärande tillgångar är koncernens intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Koncernens ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter koncernen för ränterisk avseende kassaflöde vilken delvis neutraliseras av kassamedel med rörlig ränta. Upplåning som görs med fast ränta utsätter koncernen för ränterisk avseende verkligt värde.

Koncernen analyserar sin exponering för ränterisk dynamiskt. Olika scenarier simuleras, varvid refinansiering, omsättning av befintliga positioner, alternativ finansiering och säkring beaktas. Med dessa scenarier som utgångspunkt beräknar koncernen den inverkan på resultatet som en angiven ränteändring skulle ha. För varje simulering används samma ränteändring för alla valutor. Scenarierna simuleras bara för de skulder som utgör de största räntebärande positionerna.

Genomförda simuleringar utvisar att effekten på resultatet av en ändring av räntenivån med 1 %-enhet skulle vara en maximal ökning med 2,6 MSEK (1,7) respektive minskning med 2,6 MSEK (1,7).

(b) Kreditrisk

Kreditrisk hanteras på koncernnivå, med undantag för kreditrisk avseende utestående kundfordringar. Varje koncernföretag ansvarar för att, med stöd av koncernens centrala finansfunktion, följa upp och analysera kreditrisken för varje ny kund innan standardvillkor för betalning och leverans erbjuds. Kreditrisk uppstår genom likvida medel, derivatinstrument och tillgodohavanden hos banker och finansinstitut samt kreditexponeringar gentemot kunder, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner. Endast banker och finansinstitut som av oberoende värderare fått lägst kreditrating "A" accepteras. Om kunders kreditvärdighet bedöms av oberoende värderare, används dessa bedömningar. I de fall då ingen oberoende kreditbedömning finns, görs en riskbedömning av kundens kreditvärdighet där dennes finansiella ställning beaktas, liksom tidigare erfarenheter och andra faktorer. Individuella risklimer fastställs baserat på interna eller externa kreditbedömningar i enlighet med de gränser som satts av styrelsen. Användningen av kreditgränser följs upp regelbundet. Vid låg kreditvärdighet kan förskott från kunden begäras. Se not 19 för ytterligare upplysningar om kundfordringar.

(c) Likviditetsrisk

Kassaflödesprognoser upprättas av koncernens rörelsedrivande företag och aggregeras av Koncernfinans. Koncernfinans följer noga rullande prognoser för koncernens likviditetsreserv för att säkerställa att koncernen har tillräckligt med kassamedel för att möta behovet i den löpande verksamheten samtidigt som koncernen bibehåller tillräckligt med utrymme på avtalade kreditfaciliteter som inte nyttjats (se not 24) så att koncernen inte bryter mot lånelimiter eller lånevillkor (där tillämpligt) på några av koncernens lånefaciliteter. Sådana prognoser beaktar koncernens planer för skuldsanering, uppfyllelse av lånevillkor, uppfyllelse av interna balansräkningsbaserade resultatmått och, om tillämpligt, externa tillsyns- eller legala krav – till exempel valutarestriktioner.

Verksamheten har ett positivt kassaflöde. Förvärvet av Wermech under kvartal 1 2018 finansierades delvis genom ökad upplåning. Detta ledde till att räntebärande nettoskuld ökade. Efter detta har HANZAs finansiella ställning åter stärkts men räntebärande nettoskuld är fortfarande högre än vid årets ingång. Sammantaget görs därmed bedömningen att HANZA ska klara av att finansiera den löpande verksamheten.

Överskottslikviditet i koncernens rörelsedrivande företag, överstigande den del som krävs för att hantera rörelsekapitalbehov, överförs till Koncernfinans. Överskottslikviditet används i första

Not 3 forts

hand för att minska checkräkningskrediter. I andra hand placerar koncernfinans överskottslikviditet på räntebärande avräkningskonton, tidsbunden inlåning, penningmarknadsinstrument och omsättningsbara värdepapper, beroende på vilket instrument som har lämplig löptid eller tillräcklig likviditet för att tillgodose utrymmet som bestäms av ovan nämnda prognoser. På balansdagen hade koncernen likvida medel på 77,5 MSEK (56,1) samt outnyttjade checkkrediter på 57,4 MSEK (29,1) för hantering av likviditetsrisken.

Nedanstående tabeller analyserar koncernen och moderbolagets icke derivata finansiella skulder uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena.

MSEK Koncernen 31 december 2018	Mindre än 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
Skulder till kreditinstitut	69,0	65,3	152,5	2,6
Checkräkningskredit	45,3	–	–	–
Övriga räntebärande skulder	17,3	–	–	–
Leverantörsskulder	219,4	–	–	–
Övriga kortfristiga skulder	6,1	–	–	–
Summa	357,1	65,3	152,5	2,6

MSEK Koncernen 31 december 2017	Mindre än 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
Skulder till kreditinstitut	39,8	35,7	50,3	4,2
Checkräkningskredit	68,8	–	–	–
Övriga räntebärande skulder	2,1	–	–	–
Leverantörsskulder	167,4	–	–	–
Övriga kortfristiga skulder	20,7	–	–	–
Summa	298,8	35,7	50,3	4,2

MSEK Moderbolaget 31 december 2018	Mindre än 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år
Skulder till kreditinstitut	2,4	2,5	5,3
Leverantörsskulder	1,3	–	–
Övriga kortfristiga skulder	0,1	–	–
Summa	3,8	2,5	5,3

MSEK Moderbolaget 31 december 2017	Mindre än 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år
Skulder till kreditinstitut	8,1	4,7	4,9
Övriga räntebärande skulder	2,1	–	–
Leverantörsskulder	1,1	–	–
Skuld till koncernföretag	3,3	–	–
Övriga kortfristiga skulder	1,5	–	–
Summa	16,1	4,7	4,9

3.2 Hantering av kapital

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen förändra den utdelning som betalas till aktieägarna, återbeta kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna.

På samma sätt som andra företag i branschen bedömer koncernen kapitalet på basis av nettoskuldsättningsgraden. Detta nyckeltal beräknas som nettoskuld dividerad med totalt eget kapital. Nettoskuld beräknas som total upplåning (omfattande posterna kortfristig upplåning och långfristig upplåning i koncernens balansräkning) med avdrag för likvida medel.

Nettoskuldsättningsgraden per 31 december var som följer:

	2018	2017
Total upplåning (not 24)	337,7	198,1
Avgår: likvida medel (not 22)	-77,5	-56,1
Nettoskuld	260,2	142,0
Totalt eget kapital	410,5	309,3
Skuldsättningsgrad, %	63	46

Förändringen av skuldsättningsgraden under 2018 förklaras främst av de lån som upptogs för att finansiera förvärvet av Wermech.

3.3 Beräkning av verkligt värde

Samtliga finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen till upplupet anskaffningsvärde utom andra långfristiga värdepappersinnehav som ska redovisas till verkligt värde i nivå 3. Anskaffningsvärdet på dessa uppgår endast till 0,3 MSEK. Koncernen har inga indikationer på att detta inte utgör en rimlig värdering till verkligt värde.

Samtliga finansiella skulder redovisas i balansräkningen till upplupet anskaffningsvärde utom övriga räntebärande skulder på balansdagen vilka utgörs av en reserv för tilläggsköpeskilling för förvärvet av Wermech. Detta ska redovisas till verkligt värde i nivå 3. Tilläggsköpeskillingen baseras på Wermechs omsättning under 2018 och en tillförlitlig beräkning av reserven har därför kunnat göras i bokslutet per 2018–12–31 varvid reserven ökades med 0,8 MSEK vilket redovisats i koncernens resultaträkning.

Koncernens upplåning består av ett större antal kontrakt upptagna vid olika tillfällen och med olika löptider. Lånen löper i all väsentlighet med rörlig ränta. Mot denna bakgrund kan redovisade värden anses ge en god approximation av verkliga värden. Det verkliga värdet på kortfristig upplåning motsvarar dess redovisade värde, eftersom diskonteringseffekten inte är väsentlig.

Kundfordringar, leverantörsskulder samt övriga kortfristiga fordringar och skulder har en kvarstående livslängd på mindre än ett år. Redovisat värde anses reflektera verkligt värde.

NOT 4 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår behandlas i huvuddrag nedan.

(a) Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2.6. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställs genom beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras om bland annat framtida kassaflöden. Ytterligare information om uppskattningarna framgår av not 14. Koncernens goodwill uppgick vid årets slut till 264,5 MSEK (147,6).

(b) Värdering av Kundrelationer

Under året förvärvades Wermland Mechanics Group AB varvid kundrelationer till ett värde av 66,0 MSEK identifierades. Kundrelationernas planerliga avskrivningstid är 10 år. Till grund för den initiala värderingen av kundrelationerna ligger en nuvärdesberäkning av framtida resultatbidrag från det förvärvade bolagets kunder. För att göra nuvärdesberäkningen och för att fastställa avskrivningstiden måste vissa uppskattningar göras om bland annat kundernas långsiktiga inköpsnivåer från HANZA. På balansdagen uppgick det bokförda värdet på kundrelationerna till 60,0 MSEK.

(c) Värdering av underskottsavdrag

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga underskottsavdrag. Dessutom undersöker koncernen ifall det är tillämpligt att aktivera nya uppskjutna skattefordringar avseende årets skattemässiga underskottsavdrag eller tidigare underskottsavdrag för vilka sannolikheten ökat att de ska kunna utnyttjas. Uppskjuten skattefordran redovisas endast för underskottsavdrag för vilka det är sannolikt att de kan nyttjas mot framtida skattepliktiga överskott och mot skattepliktiga temporära skillnader. HANZA har redovisat uppskjuten skattefordran för de underskottsavdrag som finns i Sverige, Tjeckien och till viss del i Finland då det bedöms sannolikt att dessa underskottsavdrag kan nyttjas mot framtida överskott.

Underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt inte redovisas uppgick per den 31 december 2018 till 82,5 MSEK (77,7).

(d) Värdering av uppskjuten skatteskuld

I Estland utgår ingen inkomstskatt på redovisat resultat. Skatt (för närvarande 20,0 %) tas istället ut på bruttoutdelning när balanserade vinstmedel delas ut. HANZA kan styra tidpunkten för utdelning och bedömer att det inte är sannolikt att återföring kommer att ske inom överskådlig framtid varför ingen redovisning av uppskjuten skatteskuld görs. Denna bedömning omprövas årligen. På balansdagen uppgick utdelningsbara medel i de estniska bolagen till 165,9 MSEK (176,6).

(e) Redovisning av avyttrade kundfordringar

En del av HANZAs finansiering är att kundfordringar avyttras till extern part. Då kontrollen i dessa fall övergått till den externa parten är dessa kundfordringar borttagna från balansräkningen. För mer information se not 19 Kundfordringar.

NOT 5 Intäkter**Beskrivning av intäkter från kontrakt med kunder***Intäkter från försäljning av varor*

Ett avtal som är bindande för både HANZA och kunden vad gäller kvantitet och pris sluts normalt när kunden lagt en order som bekräftats av HANZA. En order grundar sig i sin tur på någon typ av ramavtal men dessa är inte bindande vad gäller kvantiteter.

HANZAs intäkter kommer främst från produktion av produkter som kan vara komponenter, undersystem eller färdigt sammansatta produkter. Produkterna tillverkas enligt kundernas specifikation men HANZA är delaktigt i att skräddarsy tillverkningsprocessen. HANZAs prestationsåtagande är att producera och leverera ett specificerat antal av en produkt och anses fullgjort då kontrollen över produkten har övergått till kunden vilket vanligtvis är vid leverans. En order kan omfatta en eller flera produkter och kan därmed innehålla ett eller flera prestationsåtaganden. Ett prestationsåtagande fullgörs vanligtvis vid en enda tidpunkt.

Ett undantag från principen att prestationsåtagandet fullgörs vid leverans är vissa avtal där överenskommelse om buffertlager av en produkt finns med kunden. I dessa fall anses prestationsåtagandet uppfyllt redan då komponenten eller produkten placeras i buffertlagret och därmed är tillgänglig för kunden. Effekten av detta beskrivs längre ner i denna not.

Transaktionspriset värderas till det verkliga värdet av vad som kommer att erhållas, och motsvarar de belopp som erhålls för sålda varor efter avdrag för rabatter, returer och mervärdesskatt. Priserna är på varje order specificerade per produkt vilket utgör underlag för allokering av transaktionspriset till prestationsåtaganden. Koncernen grundar sina bedömningar av returer på historiska utfall och beaktar då typ av kund, typ av transaktion och speciella omständigheter i varje enskilt fall. Kunderna har endast rätt att returnera produkter som inte uppfyller i förväg specificerade krav. Någon returrätt på grund av att kunden inte längre har bruk för produkten förekommer inte. Bedömningar av framtida rabatter görs individuellt grundat på avtal med respektive kund.

HANZA har inga garantiåtaganden för sina produkter då dessa är tillverkade enligt kundens detaljerade specifikationer.

Intäkter från tjänster

Ett avtal om rådgivningstjänster utgör vanligtvis ett enda prestationsåtagande och transaktionspriset kan identifieras utifrån avtalet. Vanligtvis har HANZA rätt till ersättning för utfört arbete även om ett projekt skulle avbrytas i förtid. I dessa fall redovisas intäkterna över tid. I övriga fall redovisas intäkterna då rådgivningstjänsterna är levererade enligt avtalet och prestationsåtagandet därmed är uppfyllt.

HANZA's rådgivningstjänster är en viktig del i HANZA's totalerbjudande men intäkterna från dessa tjänster har endast utgjort en mindre del av koncernens försäljning. HANZA har därför valt att inte redovisa dessa separat.

Koncernövergripande information

Koncernens intäkter avser i allt väsentligt försäljning av varor.

Ingen enskild kund svarar för 10 % eller mer av koncernens intäkter.

Betalningstiden i HANZA's avtal med kunder varierar från 30 till 90 dagar. Inga finansieringsavtal finns där kunden har rätt att skjuta upp betalningen mot erläggande av ränta.

Koncernen har inga bindande avtal om produktion som sträcker sig mer än ett år framåt i tiden.

Fördelning av intäkter

Intäkter fördelade per segment samt per geografisk marknad framgår av not 6 Segmentsinformation.

Intäkter per tillverkningsteknologi

Fram till och med 2017 utgjordes de externt redovisade segmenten av tillverkningsteknologierna Mekanik och Elektronik. Fördelningen av intäkterna på dessa teknologier framgår nedan.

Intäkter från externa kunder per tillverkningsteknologi

	2018	2017
Mekanik	1 274,6	900,7
Elektronik	536,3	498,0
Affärsutveckling	-0,3	1,0
Totalt koncernen	1 810,6	1 399,7

Effekter av övergång till IFRS 15

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder tillämpas av koncernen för första gången 2018. För den helt övervägande delen av koncernens intäkter är redovisningen oförändrad men i några fall där leverans sker till så kallade buffertlager redovisas intäkterna nu tidigare. HANZA har valt en framåtriktad tillämpning vilket innebär att jämförelseåret 2017 inte har räknats om. Vid årets ingång fanns ett buffertlager uppgående till 9,4 MSEK med ett försäljningsvärde på 10,2 MSEK. Dessa skulle med de principer som används från och med 2018 ha redovisats som intäkt respektive kostnad såld vara och mellanskillnaden, 0,8 MSEK, skulle ha ingått i årets resultat för 2017. Detta belopp har därför redovisats direkt i koncernens rapport över förändringar i eget kapital som Effekt av implementation av IFRS 15.

Skulle årets resultat redovisats enligt tidigare redovisningsprinciper skulle koncernens nettoomsättning varit 6,1 MSEK lägre och rörelseresultatet 0,7 MSEK lägre.

NOT 6 Segmentsinformation

Verkställande direktören är koncernens högste verkställande beslutsfattare. Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av verkställande direktören och som används som underlag för att fördela resurser och utvärdera resultat.

HANZA tillämpar från och med år 2018 en klusterbaserad segmentsindelning som ersätter den segmentsindelning som använts fram till och med år 2017, vilken var baserad på tillverkningsteknologi. Den nya segmentsindelningen bedöms bättre spegla affärsmodellen, organisationen och det sätt på vilket styrelse och ledning nu följer upp och bedömer verksamheten. Verkställande direktören bedömer verksamheten utifrån en klusterindeldad organisation främst på resultatnivån EBITA varvid avskrivningar på immateriella tillgångar inte fördelas ut på klustren. Vissa kostnader för koncernövergripande affärsutveckling fördelas inte heller ut på klustren. Dessa redovisas nedan som Affärsutveckling. Ränteintäkter och räntekostnader fördelas inte på segmenten, eftersom de påverkas av åtgärder som vidtas av den centrala finansförvaltningen, som handhar koncernens kassalikviditet.

Verksamheten redovisas uppdelad på följande segment:

- *Norden* – Tillverkningskluster som ligger inom eller i närheten av HANZAs primära geografiska kundmarknader, vilka i dag

utgörs av Sverige, Finland och Norge. I dag utgörs dessa Kluster av Sverige och Finland. Verksamheten inom dessa områden kännetecknas av en hög automatiseringsgrad samt ett nära samarbete med kundernas utvecklingsavdelningar.

- *Övriga världen* – Tillverkningskluster utanför HANZAs primära geografiska kundområden, men i närhet till viktiga slutkundsområden. Idag utgörs dessa Kluster av Baltikum (nära Norden), Centraleuropa (nära Tyskland m.fl.) och Kina (i Kina). Verksamheten kännetecknas av ett högt arbetsinnehåll, omfattande komplex montering, samt fokus på effektiv logistik.
- *Affärsutveckling* – Kostnader och intäkter som inte fördelas till Tillverkningsklustren, vilket huvudsakligen är koncerngemensamma funktioner inom moderbolaget, samt koncernövergripande justeringar som inte allokeras till de övriga två segmenten.

Intäkter

Försäljning mellan segment sker på marknadsmässiga villkor. De intäkter från externa parter som rapporteras till koncernledningen värderas på samma sätt som i resultaträkningen. För information om intäkternas fördelning enligt den tidigare segmentsindelningen per tillverkningsteknologi, se not 5 Intäkter.

Resultatinformation per segment	2018				2017			
	Norden	Övriga världen	Affärs-utveckling	Totalt	Norden	Övriga världen	Affärs-utveckling	Totalt
Intäkter								
Segmentens intäkter	921,6	953,0	-0,3	1874,3	567,9	927,7	1,0	1 496,6
Avgår försäljning mellan segment	-11,2	-52,5	–	-63,7	-14,8	-82,1	–	-96,9
Summa intäkter från externa kunder	910,4	900,5	-0,3	1 810,6	553,1	845,6	1,0	1 399,7
Resultat								
EBITA	67,4	3,9	-10,0	61,3	16,2	23,9	-4,1	36,0
Avskrivningar immateriella tillgångar	-6,4	-0,8	–	-7,2	-0,2	-0,1	–	-0,3
Finansiella poster				-24,9				-16,3
Resultat före skatt				29,2				19,4
Resultat exklusive engångsposter								
EBITA	67,4	3,9	-10,0	61,3	16,2	23,9	-4,1	36,0
Justering engångsposter, -se nedan	–	10,9	6,4	17,3	1,5	0,1	2,6	4,2
Resultat exklusive engångsposter	67,4	14,8	-3,6	78,6	17,7	24,0	-1,5	40,2
Engångsposter i rörelseresultatet								
Omvärdering tilläggslikvid	–	–	-0,8	-0,8	–	–	–	0,0
Transaktionskostnader	–	–	-0,3	-0,3	–	–	-1,4	-1,4
Kostnader för byte av börslista	–	–	-5,3	-5,3	–	–	–	–
Omstrukturering	–	–	–	0,0	-3,9	-0,1	-1,2	-5,2
Lagernedskrivning	–	-10,9	–	-10,9	–	–	–	–
Realisationsvinst fastigheter	–	–	–	0,0	2,4	–	–	2,4
Summa engångsposter	0,0	-10,9	-6,4	-17,3	-1,5	-0,1	-2,6	-4,2

Not 6 forts

Resultatinformation per segment	2018				2017			
	Norden	Övriga världen	Affärs-utveckling	Totalt	Norden	Övriga världen	Affärs-utveckling	Totalt
Övrig resultatinformation								
Avskrivningar	-30,7	-27,8	-0,6	-59,1	-16,7	-26,3	-0,4	-43,4
Nedskrivningar ¹	-0,1	-10,9	–	-11,0	-0,9	-7,5	–	-8,4

1) Nedskrivningar avser i allt väsentligt nedskrivningar av lagervärden

Balansinformation och investeringar per segment i MSEK

	Tillgångar		Investeringar ¹⁾		Skulder	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Norden	660,8	386,6	24,1	7,1	321,9	201,4
Övriga världen	453,4	462,4	37,5	13,2	256,7	249,0
Affärsutveckling	73,5	61,6	0,8	1,7	198,6	150,9
Eliminering	-91,6	-140,8	–	–	-91,6	-140,8
Totalt koncernen	1 096,1	769,8	62,4	22,0	685,6	460,5

1) Investeringar avser investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar

Nettoomsättning och anläggningstillgångar per geografisk marknad

Koncernen	Nettoomsättning		Anläggningstillgångar ¹⁾	
	2018	2017	2018	2017
Sverige	870,9	650,6	346,1	102,8
Finland	415,8	455,5	24,2	110,7
Estland	101,0	77,9	159,0	102,6
Polen	36,2	43,8	25,7	12,8
Övriga EU	110,5	50,0	24,0	21,6
Norge	145,8	25,0	–	–
Nordamerika	91,1	59,2	–	–
Övriga världen	39,3	37,7	21,0	6,7
Summa	1 810,6	1 399,7	600,0	357,2

1) Exklusive finansiella instrument och uppskjutna skattefordringar

NOT 7 Ersättningar till revisorerna

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på företagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
EY				
Revisionsuppdrag	1,6	1,5	0,5	0,4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	0,1	–	–	–
Skattekonsulttjänster	0,1	–	0,1	–
Övriga konsulttjänster	1,5	–	1,4	–
Summa	3,3	1,5	2,0	0,4
Övriga revisionsbolag				
Revisionsuppdrag	0,2	0,2	–	–
Summa	0,2	0,2	–	–
Totalt	3,5	1,7	2,0	0,4

Övriga revisionsbolag avser lokala revisionsföretag i Polen och Kina.

NOT 8 Ersättningar till anställda m.m.**Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader**

Koncernen 2018	Löner och andra ersättningar	(varav tantiem)	Sociala avgifter	(varav pensionskostnader)	Summa löner och sociala kostnader
Styrelseledamöter, verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	15,7	–	9,0	4,0	24,7
Övriga anställda	308,4	3,1	112,6	17,8	421,0
Koncernen totalt	324,1	3,1	121,6	21,8	445,7

Koncernen 2017	Löner och andra ersättningar	(varav tantiem)	Sociala avgifter	(varav pensionskostnader)	Summa löner och sociala kostnader
Styrelseledamöter, verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	11,6	0,1	5,5	2,2	17,1
Övriga anställda	239,0	0,8	83,1	14,6	322,1
Koncernen totalt	250,6	0,9	88,6	16,8	339,2

För ytterligare information om ersättning till ledande befattningshavare, se not 34 Transaktioner med närstående.

Könsfördelning i koncernen (inklusive dotterbolag) för styrelseledamöter och övriga ledande befattningshavare

Koncernen	2018		2017	
	Antal på balansdagen	Varav kvinnor	Antal på balansdagen	Varav kvinnor
Styrelseledamöter moderföretaget	6	2	5	1
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare samt dotterbolagsstyrelser	13	3	18	3
Koncernen totalt	19	5	23	4

Not 8 forts

Dotterbolagens styrelser består nästan uteslutande av personer som är anställda inom koncernen och även ingår i gruppen ledande befattningshavare på någon nivå. Dessa redovisas därför tillsammans varvid varje person bara räknas en gång.

Medelantal anställda med geografisk fördelning per land

	2018		2017	
	Medelantal anställda	Varav kvinnor	Medelantal anställda	Varav kvinnor
Moderbolaget				
Sverige	2	–	2	–
Dotterbolag				
Sverige	359	123	201	79
Estland	725	243	735	249
Finland	67	4	80	4
Kina	73	31	73	37
Polen	129	107	153	121
Tjeckien	52	14	61	14
Summa dotterbolag	1 405	522	1 303	504
Summa koncernen	1 407	522	1 305	504

Moderbolaget hade under året 2 manliga anställda (2) som båda ingår i kategorin ledande befattningshavare. Utbetalda löner och ersättningar till styrelse, vd och andra ledande befattningshavare uppgick under året till 4,7 MSEK (4,2). Pensionskostnader till styrelse och vd uppgick till 1,3 MSEK (1,0) och övriga sociala avgifter enligt avtal uppgick till 1,5 MSEK (1,3). Inga löner eller ersättningar har i moderbolaget utbetalats till kategorin övriga anställda.

NOT 9 Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Koncernen

Övriga rörelseintäkter	2018	2017
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar	1,6	8,1
Valutakursvinster	5,5	4,5
Skuldnedskrivning	–	7,3
Övriga poster	2,3	1,5
Summa övriga rörelseintäkter	9,4	21,4
Övriga rörelsekostnader	2018	2017
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar	-0,2	-1,1
Omvärdering av tilläggslikvid, se not 33	-0,8	–
Valutakursförluster	-5,4	-3,3
Övriga poster	-0,6	-0,3
Summa övriga rörelsekostnader	-7,0	-4,7

NOT 10 Valutakurseffekter

	Koncernen		Moderbolaget	
Valutakursdifferenser i resultaträkningen	2018	2017	2018	2017
I rörelseresultatet	0,1	1,2	0,0	0,0
I finansiella poster netto	-6,4	-1,6	–	–
Summa valutakursdifferenser	-6,3	-0,4	0,0	0,0

NOT 11 Resultat från finansiella poster

	Koncernen	
	2018	2017
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter på bank-tillgodohavanden	–	–
Valutakursvinster och förluster netto	–	–
Övriga finansiella intäkter	–	–
Summa finansiella intäkter	–	–
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-14,1	-11,2
Valutakursvinster och förluster netto	-6,4	-1,6
Kostnad avyttrade kundfordringar	-4,3	-3,5
Övriga finansiella kostnader	-0,1	–
Summa finansiella kostnader	-24,9	-16,3
Summa finansiella poster – netto koncernen	-24,9	-16,3

Under året utbetalda räntor uppgår till 14,1 MSEK (11,4).

	Moderbolaget	
	2018	2017
Resultat från andelar i koncernföretag		
Utdelningar från koncernföretag	–	–
Realisationsvinst försäljning dotterföretag	–	–
Nedskrivningar av aktieägartillskott	–	–
Resultat från andelar i koncernföretag	–	–
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter från koncernbolag	2,2	0,6
Summa övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2,2	0,6
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader externa	-0,9	-1,4
Räntekostnader till koncernbolag	–	-0,2
Summa räntekostnader och liknande resultatposter	-0,9	-1,6
Summa finansiella poster – netto moderbolaget	1,3	-1,0

Ränteintäkter från koncernbolag avser i allt väsentligt HANZA AB.

NOT 12 Inkomstskatt/Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Skattekostnad i resultaträkningen				
Aktuell skatt:				
Aktuell skatt på årets resultat	-7,8	-2,3	–	–
Justeringar avseende tidigare år	0,1	-0,1	–	–
Summa aktuell skatt	-7,7	-2,4	–	–
Uppskjuten skatt (se not 16)				
Uppkomst och återförande av temporära skillnader	-1,3	-0,6	-0,2	0,2
Förändring på grund av förändrade skattesatser	0,6	–	-0,2	–
Summa uppskjuten skatt	-0,7	-0,6	-0,4	0,2
Summa inkomstskatt	-8,4	-3,0	-0,4	0,2

Avstämning av skattekostnad mot resultat före skatt

Inkomstskatten på resultatet skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle ha framkommit vid användning av svensk skattesats för det konsoliderade resultatet före skatt enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Resultat före skatt	29,2	19,4	4,9	-0,6
Skatt enligt svensk skattesats	-6,4	-4,2	-1,1	0,1
Skatteeffekter av:				
Avvikande skattesatser i utlandet	-1,8	3,8	–	–
Ej skattepliktiga intäkter	1,1	0,1	0,9	0,1
Ej avdragsgilla kostnader	-1,5	-0,8	–	–
Skattemässiga underskott för vilka ingen uppskjuten skattefordran redovisats	-0,5	-1,8	–	–
Justering avseende tidigare år	0,1	-0,1	–	–
Förändring på grund av ändrade skattesatser	0,6	–	-0,2	–
Skattekostnad	-8,4	-3,0	-0,4	0,2

Vägd genomsnittlig skattesats för koncernen är 28 % (2) och för moderbolaget 22 % (22). En väsentlig del av koncernens verksamhet drivs i Estland där vinster beskattas först vid utdelning. Skattesatsen för de Estniska delarna har därför satts till 0 % vid beräkningen. Effektiv skattesats och skatteeffekt av avvikande skattesatser i utlandet varierar därmed beroende på hur stor del av resultatet före skatt som härrör från Estland.

Förändring på grund av ändrade skattesatser avser omvärdering av uppskjutna skatter i Sverige. Se not 16.

NOT 13 Resultat per aktie

Före utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Värden använda vid beräkning	2018	2017
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, MSEK	20,8	16,4
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier	27 907 850	23 892 035
Resultat per aktie före utspädning, SEK	0,74	0,69

Vägt genomsnittligt antal aktier har för 2017 omräknats med anledning av fondemissionselement i företrädesemission under första kvartalet 2018.

Efter utspädning

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Moderbolaget har under perioden 2017 och 2018 haft teckningsoptioner som kunnat ha utspädningseffekt samt under 2017 även konvertibla skuldebrev. Vid beräkning av utspädning för konvertibla skuldebrev justeras årets resultat för den ränta som kostnadsförts avseende de konvertibla skuldebreven vid beräkning av resultat per aktie efter utspädning. För ytterligare information om konvertibla skuldebrev och optioner se not 23.

Värden använda vid beräkning	2018	2017
Resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, MSEK	20,8	16,4
Räntekostnad konvertibla skuldebrev återlägges, MSEK	–	0,2
Justerat resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, MSEK	20,8	16,6
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier	27 907 850	23 892 035
Justering för beräknad utspädning konvertibler	–	260 996
Justering för beräknad utspädning optioner	225 907	–
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning	28 133 757	24 153 031
Beräknat resultat per aktie efter utspädning, SEK	0,74	0,69

NOT 14 Immateriella tillgångar

Koncernen 2018	Goodwill	Kund- relationer	Övriga immateriella tillgångar	Summa
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	147,6	–	8,3	155,9
Inköp	–	–	2,9	2,9
Försäljningar och utrangeringar	–	–	-0,6	-0,6
Rörelseförvärv	113,3	66,0	–	179,3
Omräkningsdifferens	3,6	–	0,4	4,0
Utgående balans	264,5	66,0	11,0	341,5
Akkumulerade avskrivningar				
Ingående balans	–	–	-4,5	-4,5
Försäljningar och utrangeringar	–	–	0,8	0,8
Årets avskrivningar	–	-6,0	-1,2	-7,2
Omräkningsdifferens	–	–	-0,2	-0,2
Utgående balans	–	-6,0	-5,1	-11,1
Utgående redovisat värde	264,5	60,0	5,9	330,4

Not 14 forts

Koncernen 2017	Goodwill	Kund- relationer	Övriga immateriella tillgångar	Summa
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	145,1	–	4,5	149,6
Inköp	–	–	3,9	3,9
Försäljningar och utrangeringar	–	–	-0,2	-0,2
Omräkningsdifferens	2,5	–	0,1	2,6
Utgående balans	147,6	–	8,3	155,9
Akkumulerade avskrivningar				
Ingående balans	–	–	-4,0	-4,0
Försäljningar och utrangeringar	–	–	-0,1	-0,1
Årets avskrivningar	–	–	-0,3	-0,3
Omräkningsdifferens	–	–	-0,1	-0,1
Utgående balans	–	–	-4,5	-4,5
Utgående redovisat värde	147,6	–	3,8	151,4

Koncernen har inga ackumulerade nedskrivningar

Övriga immateriella tillgångar består i huvudsak av aktiverade kostnader för programvarulicenser och balanserade kostnader för att implementera programvara.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill 2018

Som framgår av not 6, Segmentsinformation bedömer verkställande direktören från och med 2018 verksamhetens prestation utifrån en klusterindeldad organisation varvid rapporterade

segment utgörs av Norden och Övriga Världen. Fram till 2017 bedömdes verksamheten främst utifrån tillverkningsteknologierna Mekanik och Elektronik. Goodwill övervakas av bolaget på rörelsessegmentsnivå och goodwill vid ingången av 2018 har därför fördelats på bolagets fem kluster utifrån dessas relativa värden per 2018-01-01. Följande tabell visar en sammanställning av goodwill fördelat enligt den nya segmentsindelningen samt de antaganden som använts vid nedskrivningsprövningen 2018.

Kluster	Goodwill 2018-12-31	Årlig volym- tillväxt, %	Långsiktig till- växttakt, %	Diskonterings- ränta, %	Goodwill 2018-01-01
Sverige	180,3 ¹	2,8	2,0	8,7	65,4
Finland	8,5	5,6	2,0	8,7	8,3
Baltikum	53,6	4,0	2,0	9,3	52,3
Centraleuropa	8,3	3,1	2,0	10,8	8,1
Kina	13,8	9,8	2,0	13,1	13,5
Summa	264,5				147,6

1) Goodwill om 113,3 MSEK som redovisades i förvärvet av Wermach har i sin helhet allokaterats till kluster Sverige.

Återvinningsbart belopp för en kassagenererande enhet (KGE) har fastställts baserat på beräkningar av nyttjandevärde. Dessa beräkningar utgår från uppskattade framtida kassaflöden före skatt baserade på finansiella budgetar som godkänts av företagsledningen och som täcker en femårsperiod. Bolaget har bedömt att den årliga volymtillväxten för varje KGE över den femåriga prognosperioden är ett viktigt antagande. Försäljningsvolymen i respektive period är den huvudsakliga orsaken till utvecklingen av resultat och därmed kassaflöden. Den årliga volymtillväxten baseras på tidigare resultat och bolagets förväntningar på marknadsutvecklingen. Den genomsnittliga tillväxttakten enligt dessa budgetar framgår i kolumnen Årlig volymtillväxt ovan.

Kassaflöden bortom femårsperioden extrapoleras med hjälp av bedömd tillväxttakt som framgår i kolumnen Långsiktig tillväxttakt. Den långsiktiga tillväxttakt som används, överensstämmer med de prognoser som finns i branschrapporter och överstiger inte den långfristiga tillväxttakten för tillverkningsindustrin där berörd KGE verkar.

De framtida kassaflödena diskonteras med räntesatser framtagna specifikt för varje kassagenererande enhet. Använd diskonteringsränta anges ovan. Diskonteringsräntan anges före skatt och återspeglar specifika risker som gäller för de olika rörelsesegmenten.

Nedskrivningstestet har inte resulterat i att något nedskrivningsbehov har identifierats.

Not 14 forts

Nedskrivningsprövning 2017

Nedskrivningsprövning gjordes tidigare år på samma sätt som beskrivs ovan men för de två dåvarande segmenten Mekanik och

Elektronik. Goodwillfördelning samt använda antaganden framgår av tabellen nedan. Testet resulterade inte heller 2017 i att något nedskrivningsbehov identifierades.

2017	Goodwil 2017-12-31	Årlig volym- tillväxt, %	Långsiktig tillväxttakt, %	Diskonterings- ränta, %
Mekanik	106,8	3,0	2,0	13,7
Elektronik	40,8	4,1	2,0	13,0
Summa	147,6			

Känslighetsanalys

I tabellen nedan redovisas vilka nedskrivningsbehov som skulle uppstått 2018 om den budgeterade rörelsemarginal som användes vid beräkningen skulle sänkts med 25 % respektive om den

kapitalkostnad som användes vid framtagandet av diskonteringsräntan skulle varit 3 % högre. Analyserna har gjorts var för sig med det övriga antaganden intakta.

Kluster	25 % lägre rörelse- marginal	3 %-enheter högre kapitalkostnad
Sverige	–	–
Finland	-4,3	–
Baltikum	-40,0	-8,2
Centraleuropa	–	–
Kina	-5,2	-1,4
Summa	-49,5	-9,6

2017 hade en förändring med 25 % av använd rörelsemarginal resulterat i nedskrivningar av goodwill på 50 MSEK avseende segmentet mekanik men ingen nedskrivning avseende elektronik.

2017 år hade en ökning av kapitalkostnaden med 3 %-enheter vid fastställande av använd diskonteringsränta resulterat nedskrivningar av goodwill på 33 MSEK avseende segmentet mekanik men ingen nedskrivning avseende elektronik. 2017 skulle ett

nedskrivningsbehov uppstått vid en 1,6 %-enheter högre diskonteringsränta före skatt för mekanik och 19,3 %-enheter högre för elektronik, jämfört med de diskonteringsräntor som användes vid nedskrivningsprövningarna för resp affärsområde.

NOT 15 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen 2018	Byggnader och mark	Förbättrings- utgifter på annans fastighet	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans	90,6	3,6	352,5	46,1	492,8
Inköp	0,2	–	57,5	1,8	59,5
Rörelseförvärv	–	–	49,4	4,9	54,3
Försäljningar och utrangeringar	-0,3	–	-10,0	–	-10,3
Omklassificeringar	-1,2	–	0,3	0,9	0,0
Omräkningsdifferens	3,4	0,1	8,0	0,5	12,0
Utgående balans	92,7	3,7	457,7	54,2	608,3
Akkumulerade avskrivningar					
Ingående balans	-10,0	-2,4	-236,6	-38,0	-287,0
Försäljningar och utrangeringar	0,3	–	6,2	–	6,5
Årets avskrivningar	-4,1	-0,4	-42,9	-4,5	-51,9
Omklassificeringar	–	–	0,2	-0,2	0,0
Omräkningsdifferens	-0,4	-0,1	-5,4	-0,4	-6,3
Utgående balans	-14,2	-2,9	-278,5	-43,1	-338,7
Utgående redovisat värde	78,5	0,8	179,2	11,1	269,6

Koncernen 2017	Byggnader och mark	Förbättrings- utgifter på annans fastighet	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Totalt
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans	94,6	3,4	382,7	44,1	524,8
Inköp	1,2	0,2	14,8	1,9	18,1
Försäljningar och utrangeringar	-8,7	-0,1	-52,4	-0,3	-61,5
Omklassificeringar	-0,8	–	0,8	–	–
Omräkningsdifferens	4,3	0,1	6,6	0,4	11,4
Utgående balans	90,6	3,6	352,5	46,1	492,8
Akkumulerade avskrivningar					
Ingående balans	-9,0	-1,9	-235,2	-35,2	-281,3
Försäljningar och utrangeringar	3,5	–	39,2	0,1	42,8
Årets avskrivningar	-3,4	-0,5	-36,4	-2,8	-43,1
Omklassificeringar	-0,5	–	0,4	0,1	–
Omräkningsdifferens	-0,6	–	-4,6	-0,2	-5,4
Utgående balans	-10,0	-2,4	-236,6	-38,0	-287,0
Utgående redovisat värde	80,6	1,2	115,9	8,1	205,8

Anläggningstillgångar som innehas genom finansiell leasing

I främst posten maskiner och andra tekniska anläggningar men även i inventarier, verktyg och installationer ingår leasingobjekt som koncernen innehar enligt icke uppsägningsbara finansiella leasingavtal. Återstående leasingperiod varierar mellan 1 och 5 år. Beloppen för dessa leasingobjekt framgår av tabellen till höger.

Anläggningstillgångar som innehas genom leasing

	2018	2017
Anskaffningsvärden – aktiverad finansiell leasing	71,9	69,4
Akkumulerade avskrivningar	-32,6	-35,2
Redovisat värde	39,3	34,2

NOT 16 Uppskjuten skatt**Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder**

Förändring av uppskjutna skattefordringar och skatteskulder under året samt till vilka balansposter de är hänförliga framgår av följande tabeller:

	Uppskjutna skattefordringar			Uppskjutna skatteskulder			Uppskjutna skatter netto
	Under-skottsavdrag	Övriga	Summa	Anläggnings-tillgångar	Övriga	Summa	
2018							
Ingående balans	16,0	0,7	16,7	-3,0	-0,4	-3,4	13,3
Rörelseförvärv	–	–	–	-25,2	–	-25,2	-25,2
Redovisat i resultaträkningen	0,1	-0,5	-0,4	-0,4	0,1	-0,3	-0,7
Valutakursdifferenser	0,1	–	0,1	–	–	–	0,1
Utgående balans	16,2	0,2	16,4	-28,6	-0,3	-28,9	-12,5
Varav förväntas utnyttjas/förfaller							
– efter mer än 12 månader	10,5	–	10,5	-1,4	–	-1,4	9,1
– inom 12 månader	5,7	0,2	5,9	-27,2	-0,3	-27,5	-21,6

	Uppskjutna skattefordringar			Uppskjutna skatteskulder			Uppskjutna skatter netto
	Under-skottsavdrag	Övriga	Summa	Anläggnings-tillgångar	Övriga	Summa	
2017							
Ingående balans	16,4	0,8	17,2	-3,0	-0,4	-3,4	13,8
Redovisat i resultaträkningen	-0,5	-0,1	-0,6	–	–	–	-0,6
Valutakursdifferenser	0,1	–	0,1	–	–	–	0,1
Utgående balans	16,0	0,7	16,7	-3,0	-0,4	-3,4	13,3
Varav förväntas utnyttjas/förfaller							
– efter mer än 12 månader	11,7	–	11,7	-1,5	–	-1,5	10,2
– inom 12 månader	4,3	0,7	5,0	-1,5	-0,4	-1,9	3,1

Inga kvittningar mellan uppskjutna skattefordringar och skatteskulder har gjorts de aktuella åren.

Uppskjutna skattefordringar och –skulder i Sverige har under 2018 omräknats på grund av beslut att stegvis sänka bolags-skatten till 21,4 % från 2019 och vidare ner till 20,6 % från 2021. Effekten som uppgår till +0,6 MSEK ingår i raden redovisat i resultaträkningen. Se även not 12 Inkomsskatt/Skatt på årets resultat.

Underskottsavdrag

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Koncernen redovisade inte uppskjutna skattefordringar uppgående till 17,3 MSEK (15,7), avseende förluster uppgående till 82,5 MSEK (77,7), som kan utnyttjas mot framtida beskattningsbar vinst. Underskottsavdragen förfaller inte vid någon given tidpunkt. Dessa underskott finns till övervägande del i Finland men även i Sverige och Kina.

Uppskjuten skatt avseende obeskattat resultat i Estland

I Estland utgår ingen inkomsskatt på redovisat resultat. Skatt om för närvarande 20,0 % tas istället ut på bruttoutdelning när balanserade vinstmedel delas ut. HANZA kan styra tidpunkten för utdelning och bedömer att det inte är sannolikt att utdelning kommer att ske inom överskådlig framtid. Uppskjuten skatteskuld har därför inte redovisats för outdelade vinstmedel. På balansdagen uppgick utdelningsbara vinstmedel i de estniska bolagen till 165,9 MSEK (176,6) motsvarande en skatteskuld på 33,2 MSEK (37,1).

Moderbolaget

I moderbolaget uppgår uppskjutna skattefordringar till 4,6 MSEK (5,0) vilka avser underskottsavdrag.

NOT 17 Finansiella instrument per kategori

Nedan redovisas bokförda värden på koncernens finansiella instrument per kategori. Inga väsentliga avvikelser mellan bokfört värde och verkligt värde har identifierats. Se även not 3.3 Beräkning av verkligt värde.

Koncernen 2018–12–31	Tillgångar redovisade till upplupet anskaff- ningsvärde	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Andra långfristiga värdepappersinnehav	–	0,3	0,3
Kundfordringar	83,8	–	83,8
Övriga fordringar	4,2	–	4,2
Likvida medel	77,5	–	77,5
Summa	165,5	0,3	165,8

	Skulder redovisade till upplupet anskaff- ningsvärde	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Skulder till kreditinstitut	275,3	–	275,3
Checkräkningskredit	45,3	–	45,3
Övriga räntebärande skulder*	–	17,1	17,1
Leverantörsskulder	219,4	–	219,4
Övriga skulder	6,1	–	6,1
Summa	546,1	–	563,2

Koncernen 2017–12–31	Tillgångar redovisade till upplupet anskaff- ningsvärde	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Andra långfristiga värdepappersinnehav	–	0,3	0,3
Kundfordringar	49,4	–	49,4
Övriga fordringar	4,1	–	4,1
Likvida medel	56,1	–	56,1
Summa	109,6	0,3	109,9

	Skulder redovisade till upplupet anskaff- ningsvärde	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Summa
Skulder till kreditinstitut	127,2	–	127,2
Checkräkningskredit	68,8	–	68,8
Övriga räntebärande skulder	2,1	–	2,1
Leverantörsskulder	167,4	–	167,4
Övriga skulder	20,7	–	20,7
Summa	386,2	–	386,2

*) Avser tilläggsköpeskilling vid förvärv av Wermland Mechanics Group som värderas till verkligt värde via resultaträkningen i nivå 3.
Se not 24 och not 33 för vidare information.

NOT 18 Varulager

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Varulagervärde före reserv för inkuransnedskrivning	302,1	285,0
Inkuransnedskrivning	-12,0	-14,8
Varulager netto	290,1	270,2

Kostnaden för inkuransnedskrivningar uppgick under 2018 till 10,9 MSEK (8,4).

Värdet på lager värderat till nettoförsäljningsvärde var på balansdagen 1,0 MSEK (0,0).

NOT 19 Kundfordringar

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar	68,0	50,3
Minus: reserveringar för osäkra fordringar	-0,5	-0,9
Kundfordringar – netto	67,5	49,4
Kontraktsfordringar	16,3	–
Totala fordringar från avtal med kunder	83,8	49,4

Åldersanalys över utestående kundfordringar före reserveringar för osäkra fordringar framgår nedan:

Åldersanalys	2018-12-31	2017-12-31
Ej förfallet	43,7	36,5
Förfallet 1–30 dagar	13,2	8,6
Förfallet 31–60 dagar	4,9	1,7
Förfallet >60 dagar	5,7	2,6
Summa	67,5	49,4

Förändring reserv osäkra fordringar	2018	2017
Ingående balans	-0,9	-1,6
Reserveringar för osäkra fordringar	-0,1	–
Fordringar som skrivits bort under året som ej indrivningsbara	0,5	0,7
Utgående balans	-0,5	-0,9

Kundfordringar värderas initialt till nominellt värde då HANZA's kreditförluster historiskt varit mycket låga. Samtliga kundfordringar är vid bedömning av kreditrisk bedömda enligt ansatsen förväntade kreditförluster inom de 12 kommande månaderna. Kostnader för förändring av reserv för osäkra fordringar ingår i posten övriga externa kostnader i resultaträkningen.

Några säkerheter eller andra garantier för de på balansdagen utestående kundfordringarna finns ej.

En väsentlig del av koncernens kundfordringar avyttras till extern part. Då kontrollen i dessa fall övergått till den externa parten är dessa kundfordringar borttagna från balansräkningen. På balansdagen uppgick värdet på sålda kundfordringar vilka ännu ej reglerats av kunderna till 195,7 MSEK (166,2). I vissa fall kan kundfordringar belånas genom factoring men på balansdagen eller vid årets ingång fanns inte någon factoringskuld, se vidare not 24 Upplåning och not 28 Ställda säkerheter.

NOT 20 Övriga fordringar

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Fordringar mervärdesskatt	10,9	4,7
Fordringar på leverantörer	1,9	0,3
Övriga fordringar	2,3	3,8
Koncernen totalt	15,1	8,8

NOT 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	2,6	1,2
Förutbetalda leasingavgifter	1,3	1,1
Förutbetalda materialkostnader	0,2	0,5
Övriga förutbetalda kostnader	4,9	2,5
Övriga upplupna intäkter	0,9	1,1
Koncernen totalt	9,9	6,4

NOT 22 Likvida medel

Koncernen

Likvida medel består uteslutande av fullt disponibla banktillgodohavanden.

Moderbolaget

Likvida medel består uteslutande av fullt disponibla banktillgodohavanden.

NOT 23 Aktiekapital och övrigt tillskjutet kapital**Utestående aktier, aktiekapital och övrigt tillskjutet kapital**

	Antal utestående aktier	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Summa
Per 31 december 2016	20 709 369	2,1	296,1	298,2
Konvertering	1 614 639	0,1	14,0	14,1
Per 31 december 2017	22 324 008	2,2	310,1	312,3
Nyemission	6 697 200	0,7	55,3	56,0
Emission vid inlösen av optioner	848 510	0,1	9,4	9,5
Per 31 december 2018	29 869 718	3,0	374,8	377,8

Aktiekapitalet bestod på balansdagen av 29 869 718 aktier med kvotvärdet 0,10 SEK.

Aktierna har ett röstvärde på 1 röst/aktie.

Alla aktier som emitterats av moderbolaget är till fullo betalda. Se även Aktien och ägarstruktur på sidan 18.

Företrädesemission

Under första kvartalet 2018 genomfördes en företrädesemission som en del av finansieringen av förvärvet av Wermech. Registrerade aktieägare den 22 februari 2018 ägde rätt att med företrädare teckna 3 nya aktier för varje 10-tal innehavda aktier till en kurs på 9,00 SEK.

Optioner

Årsstämman i maj 2016 beslutade om ett teckningsoptionsprogram om 1 001 000 optioner med rätt att efter omräkning för företrädesemission teckna 1,07 aktier för 11,14 SEK under perioden 2018-11-01 och 2018-12-31. Av dessa optioner hade vid årets ingång 896 000 tecknats. Inga nya optioner har tecknats under 2018.

Under november och december 2018 har inlösen påkalats för samtliga optioner. På balansdagen hade 848 510 nya aktier emitterats till kursen 11,14 SEK. Ytterligare 110 210 aktier har emitterats till samma kurs till följd av inlösen av optionerna men dessa registrerades först i början av 2019 och ingår inte i antalet aktier på balansdagen och inbetalt men ej registrerat kapital, 1,2 MSEK ingår inte i beloppen ovan.

Konvertibla skuldebrev

I december 2015 emitterades ett konvertibelt lån till Färna invest AB om nominellt 15 MSEK. Det nominella beloppet delades i enlighet med gällande redovisningsregler upp i en räntebärande skulddel och en eget kapitalkomponent om 2,3 MSEK. Konverteringskursen skulle vara åttiofem % av ett genomsnitt av börskursen för bolagets aktie under den tremånadersperiod som närmast föregick påkallandet av konvertering, dock lägst 5,80 kronor. Detta lån konverterades i mars 2017 till kursen 9,29 SEK varvid antalet aktier ökade med 1 614 639 aktier.

Reserver

Reserver i eget kapital utgörs i sin helhet av omräkningsreserver avseende utländsk valuta.

NOT 24 Upplåning

Koncernen

Förändringar av upplåning under året framgår av tabellerna nedan.

2018	Skulder till kreditinstitut	Checkräknings-kredit	Konvertibla lån	Övriga ränte-bärande skulder	Summa upplåning
Ingående balans	127,2	68,8	–	2,1	198,1
Amorteringar	-172,4	-33,2	–	-2,1	-207,7
Upptagna lån	246,4	2,3	–	16,6	265,3
Förvärv av företag	70,4	5,9	–	–	76,3
Kapitaliserad ränta	0,4	–	–	0,5	0,9
Omräkningsdifferens	3,3	1,5	–	–	4,8
Utgående balans	275,3	45,3	–	17,1	337,7
Varav – långfristiga	207,2	–	–	–	207,2
– kortfristiga	68,1	45,3	–	17,1	130,5

2017	Skulder till kreditinstitut	Checkräknings-kredit	Konvertibla lån	Övriga ränte-bärande skulder	Summa upplåning
Ingående balans	155,5	74,5	13,9	6,9	250,8
Amorteringar	-87,6	-13,0	–	-4,8	-105,4
Upptagna lån	56,4	5,6	–	–	62,0
Kapitaliserad ränta	0,5	–	0,2	–	0,7
Konvertering	–	–	-14,1	–	-14,1
Omräkningsdifferens	2,4	1,7	–	–	4,1
Utgående balans	127,2	68,8	0,0	2,1	198,1
Varav – långfristiga	87,3	–	–	–	87,3
– kortfristiga	39,9	68,8	–	2,1	110,8

Koncernens räntebärande skulder har en genomsnittlig ränta på 4,4 % (4,8) per år.

Skulder till kreditinstitut

Koncernens upplåning från kreditinstitut är decentraliserad så att upplåningen i huvudsak ligger i respektive dotterbolag. Lånen är upptagna i respektive dotterbolags lokala valuta. Koncernen har därmed sin upplåning från kreditinstitut i SEK, EUR, CZK, CNY och PLN. Upplåningen består av ett större antal kontrakt fördelade på banklån, avbetalningskontrakt på maskiner, samt leasing och factoring. En sammanfattning av lånens fördelning på valuta, typ och förfallotidpunkter framgår av nedanstående tabell.

2018–12–31		Förfallotidpunkt			
Typ av upplåning	Valutor	Redovisat värde 2018–12–31	Inom 1 år	Mellan 2 och 5 år	Senare än 5 år
Banklån	SEK, EUR, CNY, CZK, PLN	231,6	51,8	175,1	4,7
Avbetalningskontrakt	SEK	7,8	3,4	4,4	–
Leasing	SEK, EUR, PLN	35,9	13,0	22,9	–
Summa		275,3	68,2	202,4	4,7

2017–12–31		Förfallotidpunkt			
Typ av upplåning	Valutor	Redovisat värde 2017–12–31	Inom 1 år	Mellan 2 och 5 år	Senare än 5 år
Banklån	SEK, EUR, CNY, CZK, PLN	88,6	25,4	59,8	3,4
Avbetalningskontrakt	SEK	5,6	2,2	3,2	0,2
Leasing	SEK, EUR, PLN	33,0	12,3	20,7	–
Summa		127,2	39,9	83,7	3,6

Not 24 forts

Skulder avseende finansiell leasing

Leasingskulder är effektivt säkerställda, eftersom rättigheterna till den leasade tillgången återgår till leasegivaren i händelse av utebliven betalning. För ytterligare information om koncernens finansiella leasingavtal se not 30 Leasingavtal.

Checkräkningskredit

Koncernen har beviljade checkräkningskrediter i valutorna SEK, EUR, CZK och PLN totalt uppgående till 102,7 MSEK (97,9). Dessa är fördelade på nio (tio) olika dotterbolag och omförhandlas vid olika tidpunkter. Av beviljad checkräkningskredit har 45,3 MSEK (68,8) utnyttjats per den 31 december 2018. Ett vägt genomsnitt av räntesatserna på utnyttjade krediter är 2,4 % (3,3).

Konvertibelt lån

Koncernen hade vid ingången av 2017 ett konvertibelt lån med totalt nominellt värde på 15,0 MSEK. Lånet emiterades i december 2015 varvid en eget kapitalandel om 2,3 MSEK avskildes varefter redovisad skuld i balansräkningen initialt uppgick till 12,7 MSEK. Vid 2017 års ingång uppgick redovisad skuld till 13,9 MSEK. Detta lån konverterades i februari 2017 till aktier. Omedel-

bart före konverteringen uppgick redovisad skuld till 14,0 MSEK. För ytterligare information om det konvertibla lånet, se not 23.

Övriga räntebärande skulder

Vid förvärvet av Wermech beräknades tilläggsköpeskillingen till 16,5 MSEK. Beloppet diskonterades med 3,75 % ränta till 15,8 MSEK vilket redovisas under övriga räntebärande skulder. Detta utgör en finansiell skuld som värderas till verkligt värde via resultaträkningen i nivå 3. Då tilläggsköpeskillingen baseras på det förvärvade bolagets omsättning under 2018 har en tillförlitlig värdering kunnat ske per 2018-12-31 varvid skulden ökades med 0,8 MSEK vilket belastat bolagets resultaträkning. Skulden som betalades i slutet av första kvartalet 2019 har utvecklats enligt följande under året:

Initialt diskonterat värde vid förvärvet	15,8
Kapitaliserad ränta	0,5
Omvärdering via resultaträkningen	0,8
Utgående skuld	17,1

Moderbolaget 2018-12-31	Skulder till kreditinstitut	Konvertibla lån	Skulder till koncernföretag	Övriga ränte- bärande skulder	Summa upplåning
Ingående balans	16,5	–	3,3	2,1	21,9
Amorteringar	-74,2	–	–	-2,1	-76,3
Upptagna lån	67,3	–	–	–	67,3
Övriga förändringar	–	–	-3,3	–	-3,3
Utgående balans	9,6	–	0,0	0,0	9,6
Varav – långfristiga	7,2	–	–	–	7,2
– kortfristiga	2,4	–	–	–	2,4

Moderbolaget 2017-12-31	Skulder till kreditinstitut	Konvertibla lån	Skulder till koncernföretag	Övriga ränte- bärande skulder	Summa upplåning
Ingående balans	12,7	13,9	9,0	6,8	42,4
Amorteringar	-9,1	–	–	-4,7	-13,8
Upptagna lån	12,9	–	–	–	12,9
Kapitaliserad ränta	–	0,2	–	–	0,2
Konvertering	–	-14,1	–	–	-14,1
Övriga förändringar	–	–	-5,7	–	-5,7
Utgående balans	16,5	0,0	3,3	2,1	21,9
Varav – långfristiga	8,6	–	–	–	8,6
– kortfristiga	7,9	–	3,3	2,1	13,3

NOT 25 Leverantörsskulder**Koncernen**

Koncernens samtliga leverantörsskulder förfaller inom 3 månader.

Leverantörsskulder fördelning på valutor	2018-12-31	2017-12-31
EUR	108,6	108,5
SEK	69,1	21,2
USD	27,5	28,7
PLN	1,6	1,0
CZK	1,7	2,2
CNY	7,3	3,6
Övriga	3,6	2,2
Summa	219,4	167,4

NOT 26 Övriga skulder

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Skulder mervärdesskatt	7,5	7,1
Innehållna personalskatter	15,5	16,4
Förskott från kunder	–	14,4
Övriga kortfristiga skulder	6,1	6,4
Summa koncernen	29,1	44,3

Övriga kortfristiga skulder utgörs till stor del av personalrelaterade skulder såsom löner och fastställda sociala avgifter som ska betalas följande månad.

NOT 27 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	13,9	6,1
Upplupna semesterlöner	24,8	19,3
Upplupna sociala avgifter	12,5	8,8
Upplupna materialkostnader	5,2	3,1
Upplupna konsult- och revisionskostnader	1,1	1,8
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8,5	4,1
Koncernen totalt	66,0	43,2

Moderbolaget	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner		
Upplupna semesterlöner	0,5	0,5
Upplupna sociala avgifter	0,5	0,4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0,8	0,7
Koncernen totalt	1,8	1,6

NOT 28 Ställda säkerheter

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
<i>För skulder till kreditinstitut och checkkrediter:</i>		
Fastighetsinteckningar	95,5	92,0
Företagsinteckningar	278,2	220,0
Maskiner med äganderättsförbehåll	23,5	27,9
Aktier i dotterföretag	261,1	48,8
Belånat lager	27,3	19,8
Leasade maskiner och fordon	35,0	30,5
Summa	720,6	439,0

Moderbolaget	2018-12-31	2017-12-31
<i>För skulder till kreditinstitut:</i>		
Aktier i dotterföretag	-	21,1
Summa	-	21,1

NOT 29 Eventualförpliktelser

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Utställda garantier	44,0	95,5
Summa	44,0	95,5

Moderbolaget	2018-12-31	2017-12-31
Borgensåtagande dotterföretag	166,7	28,5
Summa	166,7	28,5

NOT 30 Leasingavtal

Koncernen

Finansiell leasing

Koncernens finansiella leasingavtal avser produktionsmaskiner och bilar, se not 15. Vidareuthyrning förekommer ej.

Bruttoskulder avseende finansiell leasing – minimileaseavgifter	2018-12-31	2017-12-31
Inom 1 år	12,3	11,9
Mellan 1 och 5 år	19,5	18,0
Mer än 5 år	-	-
Framtida finansiella kostnader för finansiell leasing	31,8	29,9

Nuvärde på finansiella leasingsskulder är som följer:

	2018-12-31	2017-12-31
Inom 1 år	13,0	12,3
Mellan 1 och 5 år	22,9	20,7
Mer än 5 år	-	-
Summa nuvärde finansiella leasingsskulder	35,9	33,0

Operationell leasing

Koncernen innehar leasingavtal avseende hyra av lokaler för produktion och administration av vilka de längsta sträcker sig 9 år framåt i tiden. Därutöver finns vissa avtal om hyra av utrustning för upp till 6 år framåt i tiden.

Framtida minimileaseavgifter enligt icke uppsägningsbara operationella leasingavtal gällande vid rapportperiodens slut förfaller till betalning enligt följande:

Koncernen	2018-12-31	2017-12-31
Inom 1 år	28,1	19,4
Senare än 1 men inom 5 år	58,9	29,8
Mer än 5 år	1,7	0,8
Summa koncernen	88,7	50,0

Kostnader för operationell leasing i koncernen har under räkenskapsåret uppgått till 29,7 MSEK (25,4).

Övergång till IFRS 16

Effekterna av övergång till IFRS 16 beskrivs i not 2.1. Ovanstående framtida operationella leasingavgifter stäms av mot den förväntade balanseffekten enligt följande:

Koncernen	
Framtida operationella leasingavgifter 2018-12-31	88,7
Avgår avgifter korttidskontrakt	-2,4
Avgår avgifter kontrakt där tillgången är av mindre värde	-6,8
Avgår på grund av diskontering	-6,4
Tillkommer på grund av troliga förlängningar ¹	4,4
Tillkommande leasingsskuld vid övergång till IFRS 16	77,5
Tidigare redovisad leasingsskuld enligt IAS 17	35,9
Total leasingsskuld per 2019-01-01	113,4

¹) Tillkommande avgifter på grund av troliga förlängningar ovan avser kontrakt där bolaget anser det sannolikt att kontraktet kommer förlängas efter den idag bundna perioden. Avgifter för dessa perioder ingår inte i framtida leasingavgifter ovan men skall räknas med vid beräkning av leasingsskuld enligt IFRS 16.

NOT 31 Ersättningar till anställda efter avslutad anställning**Koncernen****Förmånsbestämda pensionsplaner**

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2018 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 2,4 Mkr (inbetalt 2018: 2,4 Mkr). Koncernens andelar av de sammanlagda avgifterna till planen är försumbara.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i % av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 %. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 % eller överstiger 155 % ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2018 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142 % (154).

Avgiftsbestämda pensionsplaner

De belopp som redovisats i resultaträkningen är följande:

Koncernen	2018	2017
Redovisning i resultaträkningen avseende:		
Kostnader för avgiftsbestämda pensionsplaner	21,8	16,8
Summa resultaträkningen	21,8	16,8

NOT 32 Kassaflödesanalys**Koncernen**

Övriga ej likviditets- påverkande poster	2018	2017
Resultat vid avyttringar av anläggningstillgångar	-1,4	-7,1
Omvärdering tilläggslikvid	0,8	–
Orealiserade kursförluster	3,8	4,2
Övrigt	1,5	1,1
Totalt	4,7	-1,8

Kassaflöde från investeringar i materiella anläggningstillgångar	2018	2017
Inköp enligt not 15	-59,5	-18,1
Avgår: Inköp genom finansiell leasing	15,9	7,7
Summa kassaflöde	-43,6	-10,4

Kassaflöde från upptagna lån	2018	2017
Upptagna lån enligt not 24	265,3	62,0
Ny skuld avseende tilläggsköpeskilling	-16,6	–
Avgår: Upptagna finansiella leasingkontrakt	-15,9	-7,9
Kassaflöde	232,8	54,1

Kassaflöde vid amortering	2018	2017
Amorteringar enligt not 24	-207,7	-105,4
Avgår: Leasingkontrakt avslutade utan kassaflödespåverkan	3,3	3,2
Kassaflöde	-204,4	-102,2

Moderbolaget

Övriga ej likviditets- påverkande poster	2018	2017
Kapitaliserad ränta konvertibelt lån	–	0,2
Moderbolaget totalt	–	0,2

NOT 33 Rörelseförvärv

Förvärv under året

HANZA Holding förvärvade den 1 februari 2018 samtliga aktier i Wermland Mechanics Group AB (Wermech). Bolaget äger dotterbolaget Wermland Mechanics Töcksfors AB som bedriver tillverkning av kundanpassade tunnplåtskomponenter vid fabriker i Töcksfors och Svanskog i Värmland. Under 2017 omsatte Wermech 366,2 MSEK med ett rörelseresultat på 27,3 MSEK.

Den totala köpeskillingen uppgår till totalt högst 167,5 MSEK, och består av en fast del om 145,0 MSEK som erlades vid tillträdet, samt en rörlig tilläggsköpeskillning om högst 22,5 MSEK att erläggas under det första kvartalet 2019. Tilläggsköpeskillningen utgör en finansiell skuld i värderingsnivå 3 och ska baseras på det förvärvade bolagets omsättning under 2018. Den förväntade tilläggsköpeskillningen bedömdes i förvärvsanalysen till 16,5 MSEK vilket diskonterats till 15,8 MSEK. I bokslutet 2018-12-31 har skulden, baserat på det förvärvade bolagets bokslut för 2018, omvärderats, varvid 0,8 MSEK belastat koncernens resultat. Tilläggsköpeskillningen har reglerats i mars 2019 utan ytterligare omvärdering. I förvärvet identifierades en immateriell tillgång i form av kundrelationer om 66,0 MSEK. Därutöver redovisades en goodwill om 113,3 MSEK i förvärvet. Denna goodwill består främst av förväntade synergieffekter med HANZA övriga svenska verksamheter samt tekniskt kunnande i det förvärvade bolaget. Denna goodwill kommer inte vara skattemässigt avdragsgill.

I tabellen nedan sammanfattas köpeskillingen för Wermech samt verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas på förvärvsdagen.

Köpeskillning, MSEK

Likvida medel erlagda vid tillträdet	145,0
Villkorad tilläggsköpeskillning som förfaller första kvartalet 2019.	15,8
Summa beräknad köpeskillning	160,8

Redovisade belopp på identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder:

Likvida medel	0,6
Immateriella anläggningstillgångar	66,0
Materiella anläggningstillgångar	54,3
Varulager	29,1
Kundfordringar och andra fordringar	62,8
Uppskjuten skatteskuld	-25,2
Upplåning	-76,3
Leverantörsskulder och andra skulder	-63,8
Summa identifierade nettotillgångar	47,5

Goodwill	113,3
Summa tillförda nettotillgångar	160,8

HANZAs affärsmodell syftar till att samordna fabriker med olika tillverkningsteknologier till så kallade Tillverkningskluster inom vissa geografiska områden. Efter ett förvärv omfördelas produktion för att nå optimal tillverkningsprocess, materiallogistik och kostnadseffektivitet från Tillverkningsklusters perspektiv. Vidare samordnas administration, it, marknad, försäljning med mera inom respektive Tillverkningskluster i syfte att medföra en positiv resultateffekt på det förvärvade bolaget.

Denna integration, som inleds omedelbart efter förvärvet, påverkar enskilda fabrikers finansiella rapporter, varför ett förvärvat bolags rapporter efter ett förvärv inte längre är jämförbara med om bolaget fortsatt varit självständigt. Wermech ingår i HANZA-koncernen från och med 1 februari 2018. Under januari 2018, omsatte bolaget 33,4

MSEK och uppvisade ett rörelseresultat på 2,4 MSEK. Från och med förvärvstidpunkten har Wermech redovisat en extern försäljning om 368,6 MSEK och ett rörelseresultat om 30,3 MSEK.

Det förvärvade bolagets kundfordringar var vid förvärvstidpunkten bokförda till nominellt värde utan någon reserv för osäkra fordringar. Samtliga kundfordringar som fanns vid förvärvet har betalats under 2018. Inga kundförluster har redovisats i bolaget under 2018.

Huvuddelen av de förvärvsrelaterade kostnaderna för förvärvet 2018 belastade resultatet redan 2017. Under 2018 har förvärvsrelaterade kostnader om 0,3 MSEK belastat resultatet.

2017

Inga rörelseförvärv genomfördes under 2017.

2017 års resultat belastades med förvärvskostnader om 1,4 MSEK avseende förvärvet av Wermland Mechanics Group AB för vilket redogörs ovan.

Förvärv efter balansdagen

HANZA Holding förvärvade den 31 januari 2019 samtliga aktier i Toolfac Oy ("Toolfac") med säte i Iisalmi, Finland. Bolaget bedriver tillverkning med fokus på skärande bearbetning. Under 2018 omsatte Toolfac cirka 80 MSEK.

Den totala köpeskillingen uppgår till totalt högst 34,1 MSEK, och består av en kontant del om 15,6 MSEK som erlades vid tillträdet, 1 000 000 aktier i HANZA Holding som värderas till 14,4 MSEK samt en rörlig tilläggsköpeskillning om högst 4,1 MSEK att erläggas under det första kvartalet 2020. Den förväntade tilläggsköpeskillningen har i förvärvsanalysen bedömts till 4,1 MSEK vilket diskonterats till 4,0 MSEK. Genom en extern värdering av Toolfacs fastighet har ett övertvärde om 6,5 MSEK identifierats. Resterande övertvärde i förvärvet 6,8 MSEK före uppskjuten skatt har hänförs till kundrelationer. Uppskjuten skatteskuld avseende dessa poster uppgår till 2,7 MSEK. Förvärvsanalysen är fortfarande preliminär.

I tabellen nedan sammanfattas köpeskillingen för Toolfac samt verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas på förvärvsdagen.

Köpeskillning, MSEK

Likvida medel erlagda vid tillträdet	15,6
Eget kapitalinstrument 1 000 000 stamaktier	14,4
Villkorad tilläggsköpeskillning som förfaller första kvartalet 2020.	4,0
Summa beräknad köpeskillning	34,0

Redovisade belopp på identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder:

Likvida medel	4,1
Immateriella anläggningstillgångar	6,8
Byggnader och mark	8,1
Maskiner och inventarier	20,8
Varulager	17,0
Kundfordringar och andra fordringar	5,6
Uppskjuten skatteskuld	-2,7
Upplåning	-14,9
Leverantörsskulder och andra skulder	-10,8
Summa identifierade nettotillgångar	34,0

Summa tillförda nettotillgångar	34,0
--	-------------

NOT 34 Transaktioner med närstående

Koncernens närstående omfattar ägare med betydande inflytande, styrelsen, vd och andra ledande befattningshavare samt deras familjemedlemmar. För moderbolaget ingår även samtliga dotterföretag i koncernen i närståendekretsen. Moderbolagets transaktioner med dessa redovisas separat sist i denna not.

Största ägare är Gerald Engström som på balansdagen via sitt helägda bolag Färna Invest AB ägde nästan 18 % av aktierna och rösterna i HANZA Holding AB.

Följande transaktioner har skett med närstående utanför koncernen:

Köp av varor och tjänster	2018	2017
Köp av tjänster från:		
Advokatfirman Lindahl (arbetsgivare till styrelsens ordförande Mikael Smedeby)	2,4	0,4
Pauli Pöllänen via bolag (närstående 2016 och 2017)	–	0,9
Summa	2,4	1,3

Styrelsens ordförande Mikael Smedeby är verksam på Advokatbyrå Lindahl. HANZA-koncernen har på marknadsmässiga villkor använt Lindahl för konsulttjänster inom juridik.

I december 2016 tog bolaget upp lån från styrelseledamöterna Francesco Franzé och Håkan Halén vilka lånade ut 2,1 MSEK vardera av vilka lånet från Francesco Franzé kvarstod på balansdagen men löstes i januari 2018. Dessa lån löpte med en årlig ränta om 7 %.

Styrelsemedlemmarna Gerald Engström, Francesco Franzé och Håkan Halén garanterade företrädesemissionen under kvartal 1 2018. Villkor för denna garanti finns beskrivna i det prospekt som publicerades i samband med företrädesemissionen.

Pauli Pöllänen som var styrelseledamot fram till maj 2017 har utfört konsulttjänster utöver styrelsearbetet

I övrigt har inga transaktioner mellan HANZA-koncernen och närstående som väsentligt påverkat koncernens ställning och resultat ägt rum under året.

Ersättning till ledande befattningshavare*Riktlinjer*

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämman beslut. Något särskilt arvode utgår ej för kommittéarbete.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, pension och förmån av tjänstebil. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgjort koncernledningen. Dessa är totalt 5 personer (8). Beloppen i tabellerna avser den tid personerna har ingått i koncernledningen.

2018 Belopp i KSEK	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad*	Övriga förmåner	Summa
Styrelseordförande Mikael Smedeby	320	–	–	–	320
Vice styrelseordförande Francesco Franzé	160	–	–	–	160
Styrelseledamot Håkan Halén	160	–	–	–	160
Styrelseledamot Gerald Engström	160	–	–	–	160
Styrelseledamot Helene Richmond	160	–	–	–	160
Styrelseledamot Sofia Axelsson (fr o m maj)	110	–	–	–	110
Vd Erik Stenfors	2 003	–	531	86	2 620
Övriga ledande befattningshavare (5 personer)	6 388	–	2 071	253	8 712
Summa	9 461		2 602	339	12 402

2017 Belopp i KSEK	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad*	Övriga förmåner	Summa
Styrelseordförande Mikael Smedeby	300	–	–	–	300
Vice styrelseordförande Francesco Franzé	150	–	–	–	150
Styrelseledamot Håkan Halén	150	–	–	–	150
Styrelseledamot Gerald Engström (fr o m maj)	100	–	–	–	100
Styrelseledamot Helene Richmond (fr o m maj)	100	–	–	–	100
Tidigare styrelseledamot Pauli Pöllänen (t o m maj)	50	–	–	–	50
Vd Erik Stenfors	1 883	–	501	87	2 471
Övriga ledande befattningshavare (8 personer)	7 837	199	2 003	339	10 378
Summa	10 570	199	2 504	426	13 699

*) Pensionskostnad inkluderar även sjukvårdsförsäkringskostnad.

Not 34 forts

Koncernens ledande befattningshavare har endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. För vidare upplysning kring pension, se nedan.

Styrelsens ordförande har inte erhållit någon ersättning utöver styrelsearvode.

Aktierelaterade ersättningar och teckningsoptioner

Årsstämman i maj 2016 beslutade om ett teckningsoptionsprogram om 1 001 000 optioner med rätt att efter omräkning för företrädesmission teckna 1,07 aktier för 11,14 SEK under perioden 2018-11-01 och 2018-12-31. Av dessa optioner hade vid årets ingång 896 000 tecknats av ledande befattningshavare i koncernen. Priset per option beräknades enligt Black & Scholes värderingsmodell. Inga nya optioner har tecknats under 2018 och resterande 105 000 optioner har makulerats under året.

Under november och december 2018 har teckning påkallats för optioner varvid 958 720 nya aktier emitterats till kursen 11,14 SEK. Den genomsnittliga aktiekursen under november och december var 15,79 SEK.

Vid periodens slut fanns inga utestående optioner.

Pensioner

Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Pensionspremien ska uppgå till 25 % av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön avses grundlönen samt ett genomsnitt av de tre senaste årens rörliga ersättning.

För andra ledande befattningshavare uppgår pensionsåldern till 65 år. Pensionsavtalen anger att pensionsinbetalningarna ska följa en av företaget fastställd premietrappa.

Avgångsvederlag

Mellan företaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 6 månadslöner.

Avgångsvederlaget avräknas inte mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida utgår inget avgångsvederlag.

Mellan företaget och andra ledande befattningshavare gäller en ömsesidig uppsägningstid om 3 till 6 månader. Avtal om avgångsvederlag efter uppsägningstidens utgång finns inte.

Konsultarvoden

Den ledande befattningshavaren Petra Duprez tillhandahöll under 2017, innan hon tillträdde sin anställning i bolaget, konsulttjänster mot ersättning i form av marknadsmässigt, timbaserat konsultarvode. Detta uppgick till 736 KSEK.

Moderbolagets mellanhavanden och transaktioner med dotterföretag i koncernen

Fordringar mot och skulder till koncernföretag

Moderbolaget hade på balansdagen en långfristig fordran på HANZA AB uppgående till 64,4 MSEK. Denna fordran utgörs av ett koncerninternt lån som löper med marknadsmässig ränta. Därutöver hade moderbolaget mindre kortfristiga fordringar om totalt 2,4 MSEK på andra dotterbolag och marginella kortfristiga skulder till dotterbolag. Dessa utgör rörelsefordringar och skulder av tillfällig natur.

Moderbolagets försäljning till och inköp från koncernföretag

Tjänster till koncernföretag köps och säljs på normala kommersiella villkor och har uppgått till nedanstående belopp.

Köp av varor och tjänster	2018	2017
Försäljning av tjänster till dotterbolag	19,8	8,5
Inköp av tjänster från koncernföretag	1,0	0,9

NOT 35 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	228,3	228,3
Utgående redovisat värde	228,3	228,3

Namn	Organisationsnummer	Säte	Kapitalandel ¹ , %	Antal aktier	Redovisat värde	
					2018-12-31	2017-12-31
Direkt ägda dotterföretag		–	–			
<i>Holdingföretag</i>		–	–			
HANZA AB	556746-2436	Årjäng	100	128 205	139,1	139,1
<i>Tillverkande dotterföretag</i>						
HANZA KA Åtvidaberg AB	556404-2371	Åtvidaberg	100	227 292	21,1	21,1
HANZA Metalliset Oy	0735704-5	Heinävesi, Finland	100	1 626	68,1	68,1
					228,3	228,3

Namn	Organisationsnummer	Säte	Kapitalandel ¹ , %	Antal aktier
Indirekt ägda dotterföretag				
Tillverkande dotterföretag				
HANZA Alfaram Finland Oy	1065763-9	Kaarina, Finland	100	55
HANZA ALFARAM ELECTRIC (SUZHOU) CO.,LTD	9132059472801435XQ	Suzhou, Kina	100	1
HANZA Alfaram Tartu OÜ ²	12449308	Tartu, Estland	100	1
HANZA Elektromekan AB	556253-8289	Årjäng	100	20 000
HANZA Mechanics Sweden AB	556497-3237	Årjäng	100	2 210
HANZA Mechanics Tartu AS	10019012	Tartu, Estland	100	75 000
HANZA Poland Sp. z o.o	0000302360	Wolów, Polen	100	175
HANZA Mechanics Narva AS	11011627	Narva, Estland	100	1 000
HANZA Mechanics Kunovice s.r.o	26217465	Kunovice, Tjeckien	100	1
HANZA Mechanics Maanshan	91340500587233283M	Ma'anshan, Kina	100	1
HANZA Wermeh AB	556560-4187	Årjäng	100	1 000
Dotterföretag för koncernintern service				
HANZA Shared Service Center AB	556893-0449	Årjäng	100	500
HANZA Shared Service Tartu OÜ	12775321	Tartu, Estland	100	1
Vilande dotterföretag				
HANZA Finland Oy	2072052-3	Kempele, Finland	100	11 203
HANZA Finland, Vaasa Oy	1505141-7	Vasa, Finland	100	2 400
HANZA Tarkon Sweden AB	556833-2257	Stockholm	100	100 000
Wermland Mechanics Group AB ³	556894-1826	Årjäng	100	245 000

1) Rösträttsandelarna överensstämmer med kapitalandelarna

2) Bolaget har i januari 2019 fusionerats med HANZA Mechanics Tartu AS

3) Bolaget är under fusion med HANZA Wermeh AB

NOT 36 Bokslutsdispositioner

Moderbolagets bokslutsdispositioner består av koncernbidrag från det svenska dotterbolaget HANZA Elektromekan AB uppgående till 2,3 MSEK (4,5).

NOT 37 Händelser efter balansdagen

HANZA förvärvade i januari 2019 finska Toolfac Oy, en högteknologisk leverantör av skärande bearbetning. Bolaget har cirka 60 anställda och en årsomsättning om cirka 80 MSEK. Köpeskillingen utgörs av en kontantdel, en aktiedel och en tilläggsköpeskilling, vilket sammanlagt bedöms uppgå till cirka 34 MSEK. Förvärvet kommer att integreras i HANZAs tillverkningskluster i Finland.

I februari 2019 tecknade HANZA ett flerårigt, globalt tillverkningsavtal med verkstadsföretaget Epiroc avseende leveranser av mekanik och delsystem till företagets gruvmaskiner.

I mars 2019 meddelade HANZA att bolaget godkänts för handel på Nasdaq Stockholms huvudlista. Aktien handlas på Nasdaq Stockholm Small Cap från den 25 mars 2019.

NOT 38 Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning för 2018 på 25 öre per aktie (0) vilket motsvarar en total utdelning om 7,7 MSEK (0,0) baserat på antalet utestående aktier per 31 mars 2019. Föreslagen avstämningsdag beräknas bli den 9 maj 2019.

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel (SEK) i moderbolaget:

Balanserad vinst	38 374 364
Överkursfond	249 825 941
Årets resultat	4 574 103
Summa	292 774 408

Styrelsen föreslår att dessa disponeras så att

Till aktieägarna utdelas 0,25 SEK per aktie, totalt	7 744 982
I ny räkning överförs	285 029 426
Summa	292 774 408

Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen.

Styrelsen föreslår en utdelning till aktieägarna om 0,25 SEK (0,00) per aktie motsvarande 7,7 MSEK (0,0). Den föreslagna utdelningen utgör 18 % av bolagets vinstmedel på balansdagen och den minskar koncernens soliditet från 37,5 till 37,0 % räknat på balansräkningen på balansdagen. Det är styrelsens uppfattning att den föreslagna utdelningen är förenlig med aktiebolagslagens försiktighetsprincip med avseende på de krav på bolagets egna kapital, investeringsbehov, likviditet och finansiella ställning samt de risker som förknippas med typen och storleken av verksamheten.

FÖRSÄKRAN

Års- och hållbarhetsredovisningen samt koncernredovisningen har godkänts för publicering av styrelsen den 11 april 2019. Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2019-05-07 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning, resultat och kassaflöde.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god

redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Års- och koncernredovisningen innehåller också koncernens och moderbolagets hållbarhetsrapportering enligt ÅRL 6 kap 11§, se sidorna 20-24.

Stockholm den 11 april 2019

Erik Stenfors
Verkställande direktör

Mikael Smedeby
Styrelseordförande

Francesco Franzé
Vice styrelseordförande

Sofia Axelsson
Styrelseledamot

Gerald Engström
Styrelseledamot

Håkan Halén
Styrelseledamot

Helene Richmond
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 11 april 2019

Ernst & Young AB
Charlotte Holmstrand
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i HANZA Holding AB, org.nr 556748–8399.

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för HANZA Holding AB för år 2018. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 26–72 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Hållbarhetsrapport men innefattar inte årsredovisningen, koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende dessa.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen

och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av HANZA Holding AB för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens

ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 11 april 2019

Ernst & Young AB
Charlotte Holmstrand
Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT 2018

PRINCIPER FÖR BOLAGSSTYRNING

Bolagsstyrningen inom HANZA-koncernen utgår från aktiebolagslagen, Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter, Svensk kod för bolagsstyrning, god sed på aktiemarknaden, andra tillämpliga regler och rekommendationer för bolag vars aktier är upptagna till handel på reglerad marknad, bolagsordningen samt interna styrdokument. De interna styrdokumenterna omfattar främst styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktören samt instruktion för ekonomisk rapportering. Vidare har HANZA antagit ett antal policydokument och manualer som innehåller regler och rekommendationer, vilka innehåller principer och ger vägledning i bolagets verksamhet samt för dess medarbetare.

Bolag som är noterade på en reglerad marknad ska tillämpa Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") som tagits fram av Kollegiet för svensk bolagsstyrning. Mer information om Koden finns på hemsidan bolagsstyrning.se. HANZA tillämpar Koden fullt ut sedan noteringen på Nasdaq Stockholm den 25 mars 2019. Sedan noteringen har ingen avvikelser från Koden förekommit.

Eftersom First North inte är en reglerad marknad har HANZA inte varit skyldigt att tillämpa Koden före noteringen på Nasdaq Stockholm. HANZA har dock valt att tillämpa Koden i den utsträckning som detta har bedömts vara lämpligt och ändamålsenligt.

EFTERLEVNAD AV BÖRSENS REGELVERK OCH GOD SED PÅ AKTIEMARKNADEN

HANZA har inte varit föremål för beslut av Nasdaq Stockholms disciplinnämnd eller uttalande av Aktiemarknadsnämnden.

BOLAGSSTÄMMA

Aktieägarnas inflytande i bolaget utövas vid bolagsstämman, som är bolagets högsta beslutande organ. Enligt HANZAs bolagsordning ska aktieägare som vill delta i bolagsstämman dels vara upptagen i utskrift eller annan framställning av hela aktieboken avseende förhållandena fem vardagar före stämman, dels göra anmälan till bolaget senast kl. 16.00 den dag som anges i kallelsen till stämman. Sistnämnda dag får inte vara söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton och inte infalla tidigare än femte vardagen före stämman. Inga begränsningar gäller för hur många röster varje aktieägare kan avge vid stämman.

Årsstämma hålls årligen inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Enligt Koden ska styrelseordföranden tillsammans med beslutsför styrelse samt den verkställande direktören närvara vid bolagsstämman. Stämmans ordförande ska nomineras av valberedningen och väljas av stämman. Till årsstämmans uppgifter hör att välja bolagets styrelse och revisorer, fastställa moderbolagets och koncernens balans- och resultaträkningar, besluta om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt att besluta om ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör. Stämman beslutar även om de arvoden som ska utgå till styrelseleda-

möterna och bolagets revisorer. Extra bolagsstämman kan sammankallas av styrelsen när styrelsen anser att det finns skäl att hålla en stämman före nästa årsstämma. Styrelsen ska också sammankalla extra bolagsstämman när en revisor eller aktieägare som innehar mer än tio % av aktierna i bolaget skriftligen begär att stämman ska hållas för att behandla ett specifikt ärende.

Kallelse till bolagsstämman ska ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats. Vid tidpunkten för kallelse ska information om att kallelse skett annonseras i Svenska Dagbladet. Kallelsen ska också offentliggöras genom pressmeddelande i enlighet med Nasdaq's regelverk. Kallelse till ordinarie bolagsstämmor och extra bolagsstämman där ändring av bolagsordning ska behandlas ska utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före bolagsstämman. Kallelse till annan extra bolagsstämman ska utfärdas tidigast sex veckor före och senast tre veckor innan bolagsstämman. Bolagsordningen innehåller inga bestämmelser om särskilda förutsättningar för ändring av bolagsordningen.

Bolaget kommer att offentliggöra beslut som fattats vid bolagsstämman i enlighet med Nasdaq's regelverk. Stämprotokollet ska finnas tillgängligt på bolagets webbplats senast två veckor efter stämman.

Årsstämma

Årsstämman 2019 hålls tisdagen den 7 maj 2019, klockan 17.00 i Danderyd.

BEMYNDIGANDEN

Vid årsstämman den 21 maj 2018 beslutades, i enlighet med styrelsens förslag, att bemyndiga styrelsen att, vid ett eller flera tillfällen under tiden fram till årsstämman 2019, fatta beslut om att öka bolagets aktiekapital genom emission av aktier, teckningsoptioner och/eller konvertibler. Styrelsen ska kunna besluta om emission av aktier, teckningsoptioner och/eller konvertibler med avvikelser från aktieägarnas företrädesrätt och/eller med bestämmelse om apport, kvittning eller andra villkor i enlighet med aktiebolagslagen. Bemyndigandet ska kunna användas för att öka bolagets aktiekapital med högst 290 000 SEK, motsvarande cirka 10 % av aktiekapitalet. I samband med förvärvet av Toolfac Oy den 31 januari 2019 har bolaget emitterat aktier som ökar bolagets aktiekapital med 100 000 SEK.

VALBEREDNINGEN

Enligt Koden ska noterade bolag ha en valberedning vars uppdrag ska omfatta beredning och upprättande av förslag till val av styrelseledamöter, styrelsens ordförande, ordförande vid stämman samt revisorer. Valberedningen ska också föreslå arvode till styrelseledamöter och revisorer. Valberedningen ska bestå av minst tre ledamöter.

Vid årsstämman den 21 maj 2018 beslutades att anta en instruktion och arbetsordning för bolagets valberedning enligt vilken valberedningen ska bestå av fyra ledamöter, inklusive styrelsens ordförande. Valberedningen utses genom att

styrelsens ordförande, på stämmans uppdrag, tar kontakt med de tre röstmässigt största aktieägarna enligt Euroclears utskrift av aktieboken per den sista bankdagen i augusti månad, och uppmanar dem att utse en representant vardera att jämte styrelseordföranden utgöra valberedning för tiden intill dess att ny valberedning utsetts enligt mandat från nästa årsstämma. För det fall någon av de tre största aktieägarna inte önskar utse en ledamot av valberedningen ska den fjärde största aktieägaren tillfrågas och så vidare intill dess att valberedningen består av fyra ledamöter (inklusive styrelseordföranden). Mandatperioden för den utsedda valberedningen ska löpa intill dess att ny valberedning utsetts. Om ledamot lämnar valberedningen innan dess arbete är slutfört och om valberedningen anser att det finns behov av att ersätta denna ledamot, ska valberedningen utse ny ledamot enligt principerna ovan, men med utgångspunkt i Euroclears utskrift av aktieboken snarast möjligt efter det att ledamoten lämnat valberedningen. Inget arvode ska utgå till ledamöterna för deras arbete i valberedningen.

Valberedningen ska lägga fram förslag till beslut i följande frågor för årsstämman 2019:

- Val av ordförande vid stämman,
- Fastställande av antal styrelseledamöter,
- Fastställande av arvoden och annan ersättning till styrelsen och dess utskott, med uppdelning mellan ordförande och övriga ledamöter,
- Fastställande av arvoden till revisorer,
- Val av styrelseledamöter och styrelseordförande samt vice styrelseordförande,
- Val av revisorer, och
- Förslag till principer för valberedningens sammansättning och arbete inför årsstämman 2020.

HANZAs valberedning inför årsstämman 2019 har bestått av följande personer.

	Utsedd av	Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsordningen	Oberoende i förhållande till bolagets största aktieägare
Per Holmberg, valberedningen	Francesco Franzé	Ja	Ja
Gerald Engström	Eget innehav	Ja	Nej
Massimiliano Franzé	Eget innehav	Ja	Ja
Mikael Smedeby, styrelseordförande	–		Ja

STYRELSEN

Styrelsen bär det yttersta ansvaret för HANZAs organisation och förvaltningen av bolagets verksamhet. Den verkställande

direktören leder den dagliga verksamheten utifrån, av styrelsen, utformade riktlinjer och instruktioner. Den verkställande direktören informerar styrelsen regelbundet om händelser som är av betydelse för koncernen, vilket bland annat innefattar verksamhetens utveckling samt koncernens resultat, ekonomiska ställning och likviditet. Styrelsen har beslutat att inrätta ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott, se närmare beskrivning nedan.

Styrelsens sammansättning och oberoende

Enligt HANZAs bolagsordning ska styrelsen bestå av lägst fyra och högst tio ledamöter utan suppleanter. Ledamöterna väljs normalt årligen på årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma, men ytterligare styrelseledamöter kan väljas under året vid en extra bolagsstämma. Bolagsordningen innehåller inga bestämmelser som rör tillsättande och entledigande av styrelseledamöter.

Vid årsstämman 2018 valdes Mikael Smedeby, Francesco Franzé, Gerald Engström, Håkan Halén, Helene Richmond och Sofia Axelsson till ordinarie styrelseledamöter i bolaget. Mikael Smedeby valdes till styrelsens ordförande och Francesco Franzé valdes till vice ordförande. För närmare presentation av styrelsen, se sidan 80.

Enligt Kodens ska styrelsen ha en storlek och sammansättning som säkerställer dess förmåga att förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet. En majoritet av styrelsens ledamöter ska vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Minst två av de ledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen ska också vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Därutöver får högst en styrelseledamot arbeta i bolagets ledning eller i ledningen av bolagets dotterbolag. bolaget bedömer att styrelsens sammansättning uppfyller Kodens krav. Nedan redogörs för bolagets bedömning av styrelseledamöternas oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen samt större aktieägare.

Ledamot	Oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning	Oberoende i förhållande till större aktieägare
Mikael Smedeby	Nej	Ja
Francesco Franzé	Ja	Nej
Gerald Engström	Ja	Nej
Håkan Halén	Ja	Ja
Helene Richmond	Ja	Ja
Sofia Axelsson	Ja	Ja

Styrelsens arbetsformer

Styrelsen följer en skriftlig arbetsordning som ses över årligen och fastställs på det konstituerande styrelsemötet som hålls i anslutning till årsstämman. Enligt styrelsens arbetsordning ansvarar styrelsen för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter och ska fortlöpande bedöma

bolagets och Koncernens ekonomiska situation och löpande hålla sig informerad om resultatutveckling, större engagemang, finansieringsförhållanden, likviditet och särskilda risker i bolaget. Enligt arbetsordningen ansvarar styrelsen också för att fastställa och följa upp bolagets strategi samt kortsiktiga och långsiktiga verksamhetsmål.

Styrelsen ansvarar vidare för att bolagets finansiella rapportering och annan informationsgivning till aktiemarknaden präglas av öppenhet samt är korrekt, relevant och tillförlitlig. Styrelsen ansvarar också för att bolaget har formaliserade rutiner och processer som säkerställer god intern kontroll och regelefterlevnad. Styrelsen ska fullgöra sina uppgifter i enlighet med gällande lagstiftning och andra för bolaget tillämpliga regler.

Styrelsen ansvarar för att utse och vid behov entlediga vd. Styrelsen ska bevaka att vd fullgör sina uppgifter i enlighet med styrelsens instruktioner samt årligen utvärdera vds arbetsinsats utifrån de kortsiktiga och långsiktiga mål som fastställts av styrelsen.

Utöver det konstituerande sammanträdet ska styrelsen normalt sammanträda fyra till åtta gånger per år, vilka schemaläggs med utgångspunkt i årsplaneringen för styrelsens arbete.

Styrelsen utvärderar, i enlighet med vad som fastställts i styrelsens arbetsordning, fortlöpande sitt arbete genom öppna diskussioner i styrelsen samt genom en årlig styrelseutvärdering. Resultatet av den årliga utvärderingen lämnas till valberedningen.

Revisionsutskottet

Styrelsen har inrättat ett revisionsutskott vars uppgift är att bereda och överväga frågor som avser finansiell rapportering, intern kontroll och riskhantering samt vid behov vara delaktiga i kontakterna med bolagets revisor i samband med revisionen av årsredovisning och revisorernas löpande granskning av bolaget under räkenskapsåret. Revisionsutskottet ska också biträda valberedningen i samband med revisorsval. Revisionsutskottet är ett beredande organ och har ingen självständig beslutanderätt, såvida inte styrelsen uttryckligen har bemyndigat revisionsutskottet att fatta beslut i en specifik fråga.

Revisionsutskottet består av Håkan Halén (ordförande), Mikael Smedeby och Sofia Axelsson (ledamöter).

Revisionsutskottet huvudsakliga uppgifter är följande:

- övervakning och kvalitetssäkring av bolagets finansiella rapportering;
- fortlöpande träffa bolagets revisor för information och överväganden beträffande inriktningen, omfattningen av och innehållet i revisionsuppdraget och av årsredovisningen och koncernredovisningen, samt föra diskussion om samordning mellan extern och intern revision och synen på bolagets risker;
- granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och fastställa riktlinjer för tillåten upphandling av övriga tjänster av bolagets revisor;
- utvärdera revisionsinsatsen och informera valberedningen om resultatet;

- biträda valberedningen vid upphandlingen av revisionen, förbereda val och arvodering av revisor samt lämna rekommendation till valberedningen i dessa frågor;
- med avseende på den finansiella rapporteringen övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll, internrevision och riskhantering;
- behandling av eventuella meningsskiljaktigheter mellan företagsledningen och revisorn;
- överväganden beträffande tillämpningen av nuvarande redovisningsprinciper och införande av framtida redovisningsprinciper samt av andra krav på redovisningen som följer av lag, god redovisningssed, gällande noteringskontrakt eller andra tillämpliga regelverk.

Ersättningsutskottet

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott vars uppgift är att bereda och överväga frågor som avser ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen, utvärdering av program för rörlig ersättning till bolagsledningen samt uppföljning och utvärdering av tillämpningen av de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som beslutas av årsstämman. Ersättningsutskottet är ett beredande organ och har ingen självständig beslutanderätt, såvida inte styrelsen uttryckligen har bemyndigat ersättningsutskottet att fatta beslut i en specifik fråga.

Ersättningsutskottet består av Håkan Halén (ordförande), Francesco Franzé och Helene Richmond (ledamöter).

Ersättningsutskottets arbetsuppgifter ska främst vara att bereda och övervaka frågor om:

- beslut i frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för bolagsledningen;
- uppföljning och utvärdering av pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar för bolagsledningen;
- uppföljning och utvärdering av tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman fattat beslut om samt ta fram förslag till riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare inför årsstämman; samt
- gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget.

Styrelse- och utskottsmötesnärvaro

Styrelseledamot	Styrelsen	Revisionsutskottet	Ersättningsutskottet
Mikael Smedeby	13 av 13	2 av 4	-
Francesco Franzé	13 av 13	-	2 av 2
Gerald Engström	13 av 13	-	-
Håkan Halén	13 av 13	4 av 4	2 av 2
Helene Richmond	13 av 13	-	2 av 2
Sofia Axelsson ¹	9 av 9	1 av 2	-

1) Sofia Axelsson blev invald till HANZAs styrelse vid årsstämman 21 maj 2018.

STÖRRE AKTIEÄGARE

Följande aktieägare hade per den 28 februari, med därefter kända förändringar, direkt, eller indirekt, ett aktieinnehav i HANZA som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget:

Aktieägare	Andel av rösterna i HANZA, %
Färna Invest AB	18,43
Francesco Franzé	11,01

För ytterligare information om HANZAs aktie och ägarstruktur, se avsnittet Aktien och ägarstruktur på sidorna 18–19 i årsredovisningen.

REVISORER

Revisorerna utses av årsstämman. Revisorerna granskar bolagets årsredovisning, koncernredovisning och räkenskaper samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning. Resultatet av granskningen rapporteras till aktieägarna genom revisionsberättelsen vilken framläggs på årsstämman. EY valdes till bolagets revisor med huvudansvarig revisor Charlotte Holmstrand på årsstämman 2018. Den externa revisionen utförs enligt ISA (International Standards on Auditing).

INTERN KONTROLL

Den interna kontrollens övergripande syfte är att i rimlig grad säkerställa att bolagets operativa strategier och mål följs upp och att ägarnas investering skyddas. Den interna kontrollen ska vidare säkerställa att den externa rapporteringen med rimlig säkerhet är tillförlitlig och upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed, att tillämpliga lagar och förordningar följs samt att de särskilda krav som gäller för noterade bolag efterlevs. Det är styrelsen som har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen. Aktiebolagslagen och årsredovisningslagen innehåller bestämmelser som innebär att information om de viktigaste inslagen i HANZAs system för intern kontroll och riskhantering ska framgå av HANZAs bolagsstyrningsrapport.

Styrelsens ansvar för den interna kontrollen regleras även i Koden. Styrelsen ska bland annat tillse att HANZA har god intern kontroll och formaliserade rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs samt att det finns ändamålsenliga system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och de risker som bolaget och dess verksamhet är förknippad med.

Styrelsen har, i syfte att upprätthålla en god intern kontroll, upprättat ett flertal styrdokument, såsom till exempel arbetsordning för styrelsen, vd-instruktion, instruktion för ekonomisk rapportering, finanspolicy och informationspolicy. Styrelsen har dessutom etablerat ett revisionsutskott vars huvuduppgifter bland annat är att övervaka och kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering, fortlöpande träffa bolagets externa revisor, övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll vad avser den finansiella rapporteringen samt granska och

övervaka revisorns opartiskhet och självständighet. Inom styrelsen har revisionsutskottet också huvudansvaret för att övervaka och hantera risker som kan påverka bolagets verksamhet negativt.

Den interna kontrollen och riskhanteringen kontrolleras och utvärderas löpande genom interna och externa kontroller och utvärderingar av bolagets styrdokument. Revisionsutskottet har i uppgift att övervaka effektiviteten i bolagets interna kontroll och riskhantering. Utvärdering av risker görs bland annat genom självutvärderingar av nyckelpersoner inom finansfunktionen. Identifierade risker och nyckelprocesser följs upp genom åtgärder och kontrollaktiviteter med utsedda ansvariga samt prövning om kontroller fungerar. I arbetet med intern kontroll använder sig bolaget av väletablerade kontrollprocesser som bland annat består av bedömningar av bolagets övergripande kontrollmiljö, självutvärderingar, fastställande av kontrollaktiviteter, utbildningar och information om intern kontroll samt utvärderingar av kontrollåtgärdernas effektivitet. Återkoppling sker löpande till koncernledning, revisionsutskott och styrelse.

Bolaget har inte inrättat någon särskild funktion (intern revision). Styrelsen utvärderar årligen behovet av en sådan funktion och har bedömt att det löpande interna arbetet med intern kontroll som företrädesvis utförs av företagsledningen under revisionsutskottets översyn, utgör en tillräcklig granskningsfunktion med hänsyn till bolagets verksamhet och storlek.

RISKBEDÖMNINGAR

HANZA arbetar fortlöpande och aktivt med riskanalys, riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att de risker som bolaget är utsatt för hanteras på ett ändamålsenligt sätt inom de ramar som fastställts. I riskbedömningen beaktas exempelvis kundberoende, produktion, avbrott och logistik, nyckelpersoner, konjunktur, material, reklamationsrisk, inkurans i lager, konkurrens, it, ansvar, leverantörer, kreditexponering, finansiella riskfaktorer och skatterisker. Identifierade risker följs upp genom beslutade kontrollaktiviteter med utsedda ansvariga.

STYRELSE

MIKAEL SMEDEBY

Styrelseordförande 2016

Ledamot i revisionsutskottet.

Advokat och delägare samt vice ordförande i styrelsen för Advokatfirman Lindahl.

Invald: 2009

Född: 1968

Utbildning: Jur. Kand., Uppsala universitet

Andra uppdrag: Styrelseordförande i Coeli Wealth Management AB, Coeli Holding AB, Salléngruppen AB och Sallén Elektriska AB. Styrelseledamot i Motion Display Scandinavia AB, Uppsala Innovation Centre AB, Disruptive Materials AB, BioArctic AB och Advokatfirman Lindahl i Uppsala AB.

Aktieinnehav: 32 500 aktier.

FRANCESCO FRANZÉ

Vice ordförande i styrelsen 2016

Ledamot i ersättningsutskottet. Senior Vice President (SVP) i Husqvarna Group.

Invald: 2015

Född: 1964

Utbildning: Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH).

Andra uppdrag: Styrelseordförande i Panarea AB och The Barbecue Company AB. Styrelseledamot i Adrian Michel AG, Toni Lauenberger AG och Technischen Werkstatt Amacher AG.

Aktieinnehav: 3 410 000 aktier varav 1 280 000 via kapitalförsäkring.

HÅKAN HALÉN

Styrelseledamot 2015

Ordförande i revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Tidigare arbetat som vice vd och CFO för Hexagon AB.

Invald: 2015

Född: 1954

Utbildning: Civilekonom vid Stockholms universitet.

Övriga uppdrag: Styrelseordförande i Halén Invest AB och Gallerians Bilvård Sthlm AB.

Aktieinnehav: 1 997 470 aktier.

GERALD ENGSTRÖM

Styrelseledamot 2017

Grundare av Systemair. Har tidigare arbetat som vd och Koncernchef i Systemair AB och vd i Ziehl-ebm AB.

Invald: 2017

Född: 1948

Utbildning: Gymnasieingenjör samt ekonomistudier vid Stockholms universitet.

Andra uppdrag: Vd i Färna Invest AB. Styrelseordförande i Systemair AB, Bluefish Pharmaceuticals AB (publ) och Camina Heating Systems AB. Styrelseledamot i Färna Herrgård AB, Masbohallen AB, Ljungarps Mekaniska AB och Copper-smith's AB.

Aktieinnehav: 5 710 637 aktier genom det närstående bolaget Färna Invest AB.

HELENE RICHMOND

Styrelseledamot 2017

Ledamot i ersättningsutskottet. Strategic program manager, SKF Energy Industries.

Invald: 2017

Född: 1960

Utbildning: Civilingenjör i maskinteknik vid Lunds tekniska högskola.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i NIBE Industrier AB.

Aktieinnehav: 39 000 aktier.

SOFIA AXELSSON

Styrelseledamot 2018

Ledamot i revisionsutskottet. VP Brand & Marketing på Husqvarna. Tidigare vd och koncernchef för Svedberg samt Senior VP Marketing & Communication på Husqvarna.

Invald: 2018

Född: 1973

Utbildning: Pol.mag. och fil. kand i förvaltnings ekonomi resp. företagsekonomi vid Göteborgs universitet.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Herenco AB.

Aktieinnehav: 4 000 aktier.

REVISORER

REGISTRERAT REVISIONSBOLAG

Ernst&Young AB

HUVUDANSVARIG REVISOR

CHARLOTTE HOLMSTRAND

Auktoriserad revisor, Ernst&Young AB

Född: 1976

Revisor i HANZA sedan 2016

Aktieinnehav: Inga aktier.

Uppgift om aktieinnehav per 28 februari 2019 med därefter kända transaktioner.

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

ERIK STENFORS

Vd och koncernchef

Anställd: 2008

Född: 1966

Utbildning: Civilingenjör med inriktning på teknisk fysik vid Kungliga Tekniska Högskolan (KTH).

Bakgrund: R&D Manager, Minec Systems AB, grundare/vd NOTE AB, grundare Wonderful Times Group AB, grundare och vd HANZA Holding AB.

Aktieinnehav: 391 156 aktier privat och via bolag.

LARS ÅKERBLOM

Chief Financial Officer (CFO)

Executive vice President

Anställd: 2010

Född: 1965

Utbildning: Civilekonom vid Uppsala Universitet samt revisorsexamen från Föreningen Autoriserade Revisorer (FAR).

Bakgrund: Auktoriserad revisor och marknadsområdeschef KPMG, CFO på börsnoterade Pricer och Nocom (nuvarande IAR), CFO Scandinavian Biogas, Ekonomichef Sweco AB, CFO och vd på Wonderful Times Group AB.

Andra uppdrag: Styrelsedamot i Wonderful Times Group AB.

Aktieinnehav: 110 210 aktier.

THOMAS LINDSTRÖM

Head of Business Solutions

Senior Vice President

Anställd: 2010

Född: 1972

Utbildning: Ingenjör och studier i Business Management vid IHM Business School.

Bakgrund: Europeisk säljchef Mydata Automation AB (nuvarande Micronic-Mydata), försäljningsansvarig Dassault Systems Sweden AB.

Aktieinnehav: 8 500 aktier.

BENGT EMESTEN

Head of Sourcing & Logistics

Senior Vice President

Anställd: 2013

Född: 1960

Utbildning: Ekonom

Bakgrund: Grundare av kontraktstillverkaren Qcom AB (nuvarande Flextronics International Poland), vd Note Components AB.

Aktieinnehav: 8 570 aktier.

PETRA DUPREZ

Head of Human Resources

Senior Vice President

Anställd: 2017

Född: 1965

Utbildning: Kandidatexamen i personal och personalledning vid Stockholms universitet och ett diplom i organisationshantering vid Gestaltakademin i Skandinavien AB.

Bakgrund: Tidigare Head of Corporate Social Responsibility och Vice President HR Getinge Group.

Aktieinnehav: Inga aktier.

ANDREAS NORDIN

Chief Operating Officer

Senior Vice President

Anställd: 2017

Född: 1970

Utbildning: Civilingenjör med inriktning på maskinteknik vid Kungliga Tekniska Högskolan (KTH).

Bakgrund: Vd på Ericsson AB:s fabriker i Estland, Brasilien och Mexiko.

Aktieinnehav: Inga aktier.

Uppgift om aktieinnehav per 28 februari 2019 med därefter kända transaktioner.

DEFINITIONER, ALTERNATIVA NYCKELTAL OCH BEGREPP

NYCKELTAL ENLIGT IFRS –

Definitioner EBIT (Earnings before interest and taxes) är det samma som rörelseresultat, det vill säga resultat före finansnetto och skatter.

ALTERNATIVA NYCKELTAL –

Definitioner, avstämning samt motiv

Nedanstående alternativa nyckeltal används i denna rapport. Avstämningstabeller för alternativa nyckeltal samt motiv till användningen av varje enskilt nyckeltal finns publicerade på bolagets hemsida.

Affärsutvecklingskostnader omfattar kostnader för speciella projekt för att utveckla koncernen som ej kopplas till HANZAs operativa verksamhet, såsom förvärv, avyttringar och noteringskostnader.

Affärsutvecklingssegmentets EBITA består av affärsutvecklingskostnader. EBITA och EBIT skiljer sig inte åt för detta segment.

Avkastning på sysselsatt kapital är rörelseresultatet plus finansiella intäkter dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital.

EBITDA (Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) är resultat före finansnetto, skatter och avskrivningar samt nedskrivningar på materiella och immateriella tillgångar.

EBITDA-marginal är EBITDA dividerat med nettoomsättning.

EBITA (Earnings before interest, taxes and amortization) är resultat före avskrivningar och nedskrivningar på immateriella tillgångar, finansnetto, bokslutsdispositioner och skatter.

Eget kapital per aktie är eget kapital på balansdagen justerat för ej registrerat aktiekapital dividerat med registrerat antal aktier på balansdagen.

Engångsposter är intäkts- och kostnadsposter i rörelseresultatet som endast undantagsvis uppstår i rörelsen. Till engångsposter hänförs intäkter och kostnader såsom förvärvskostnader, omräkning av tilläggsköpeskillingar, realisationsresultat på byggnader och mark, skuldeftergift, kostnader för större omstruktureringar såsom flytt av hela fabriker och större nedskrivningar.

Kapitalomsättning på genomsnittligt operativt kapital är nettoomsättning dividerat med genomsnittligt operativt kapital.

Operativ rörelsemarginal är operativa affärsområdets rörelseresultat dividerat med nettoomsättning.

Operativa segmentets EBITA (operativt EBITA) är EBITA före affärsutvecklingskostnader.

Operativa segmentets rörelseresultat (operativt EBIT) är rörelseresultat före affärsutvecklingskostnader.

Operativ EBITA-marginal är operativa segmentets EBITA dividerat med nettoomsättning.

Operativt kapital är balansomslutningen minskad med likvida medel, finansiella tillgångar och icke räntebärande skulder.

Nettoskuld i förhållande till EBITDA är räntebärande nettoskuld vid årets slut dividerat med EBITDA.

Nettoskuldsättningsgrad är räntebärande nettoskuld dividerat med eget kapital.

Räntabilitet på operativt kapital är EBITA dividerat med genomsnittligt operativt kapital.

Räntebärande nettoskuld är räntebärande skulder minus kassa och liknande tillgångar samt kortfristiga placeringar.

Rörelsemarginal (EBIT-marginal) är EBIT dividerat med nettoomsättning.

Soliditet är eget kapital dividerat med balansomslutning.

Sysselsatt kapital är balansomslutningen minus icke räntebärande avsättningar och skulder.

BEGREPP

CORE (Cluster Operational Excellence) är en metod HANZA använder för att utveckla fabriker operationellt och bedrivs i projektform under en period.

MIG (Manufacturing Solutions for Increased Growth & Earnings) är en tjänst utvecklad av HANZA som analyserar och ger förslag till förbättringar av kundens totala tillverknings- och logistikkedja.

MCS (Material Compliance Services) är en tjänst utvecklad av HANZA som hjälper kunden att säkerställa att en produkt uppfyller regulatoriska krav på ingående komponenter.

ADRESSER

SVERIGE

HANZA HQ

Brovägen 5
182 76 STOCKSUND

HANZA Mechanics Årjäng

Industrigatan 8
Box 34
672 21 ÅRJÄNG

HANZA Electronics Årjäng

Brännaregatan 3
Box 904
672 29 ÅRJÄNG

HANZA KA Electronics Åtvidaberg

Örsätter Industrigallerian
Box 27
597 91 ÅTVIDABERG

Wermland Mechanics

Industrivägen 2
Box 39
670 10 TÖCKSFORS

HANZA Wermech Svaneholm

Svaneholms bruk
662 03 SVANEHOLM

FINLAND

HANZA Mechanics Heinävesi

Ahjotie 3
FI-79700 Heinävesi

HANZA Toolfac

Teollisuuskatu 7
FI-74120 Iisalmi

ESTLAND

HANZA Mechanics Tartu

(Mechanics Division)
Puiestee 2
EE-503 03 Tartu

HANZA Mechanics Tartu

(Sheet Metal Division)
Sillikaadi 6/8
EE-60534 Vahi village

HANZA Mechanics Narva

Kulgu 5
EE-20104 Narva

POLEN

HANZA Electronics Poland

Aleje Jerozolimskie 38
56-120 Brzeg Dolny

TJECKIEN

HANZA Mechanics Kunovice

Osvobození 1486
CZ-68604 Kunovice

KINA

HANZA Electronics China

DongJing Industrial Square,
Building #86, #8 DongFu Lu
215123 Suzhou, P.R. China

HANZA Mechanics Ma'anshan

West Yinshan Road 1518-H3,
Yushan, 243000 Ma'anshan

GLOBALT VÄXELNUMMER

+46 8 624 62 00

HANZA

hanza.com